

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот
Скопје

Ревидирани финансиски извештаи за
годината што завршува на 31 декември 2024

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независните ревизори	1-2
Финансиски извештаи	3-5
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	6-9
Извештај за финансиската состојба (Биланс на состојба)	10-11
Извештај за промени во главнината	12-13
Извештај за паричните текови	14-61
Белешки кон финансиските извештаи	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА Кроација Осигурување Живот АД Скопје

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Кроација Осигурување Живот АД Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”), кои се состојат од извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2024 година и извештај за сеопфатната добивка, извештај за промените во капиталот и извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува и преглед на значајни сметководствени политики и останати објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиски извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на финансиските извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА Кроација Осигурување Живот АД Скопје (продолжение)

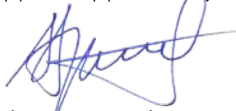
Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Кроација Осигурување Живот АД Скопје на ден 31 декември 2024 година како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување на годишен извештај и годишна сметка во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од раководството на Друштвото и кои Друштвото е во обврска да ги поднесе до Централниот регистар на Република Северна Македонија. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај со годишната сметка и финансиските извештаи на Друштвото. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи кој е во примена во Република Северна Македонија. Според наше мислење историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај се конзистентни со годишната сметка и приложените ревидирани финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2024 година.

Дилоит ДОО Скопје

Александар Аризанов
Овластен ревизор
Директор

Александар Аризанов
Овластен ревизор

Скопје, 21 март 2025 година

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)

Година што завршува на 31 декември 2024

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223a+224+225)	200		1.045.140.648	938.993.229
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	8	820.210.643	726.997.142
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202	8.1	825.045.201	732.338.958
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206		3.023.055	1.445.133
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		1.811.503	2.475.413
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		-	(1.421.270)
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	9	219.765.226	208.082.864
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		-	-
2.1 Приходи од наемнини	213		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	216	9.1	153.253.162	147.377.199
4. Позитивни курсни разлики	217		726.497	15.747.008
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218	18.3,19	63.648.903	44.261.151
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		2.136.664	697.506
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		2.136.664	697.506
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223		-	-
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a		-	-
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224		-	-
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	10	5.164.779	3.913.223
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		973.995.273	839.482.508
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	11	415.579.935	359.387.345
1. Бруто исплатени штети	228		413.314.233	356.662.722
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229		-	-
3. Бруто исплатени штети - дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети - дел за реосигурување/ретроцесија	231		-	-
5. Промени во бруто резервите за штети	232		2.265.702	2.724.623
6. Промени во бруто резервите за штети - дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети - дел за реосигурување	234		-	-
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235	12	149.462.536	130.519.603
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		149.462.536	130.519.603
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		149.462.536	130.519.603

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви - дел за соосигурување и реосигурување	244		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		100.619.400	68.015.385
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		100.619.400	68.015.385
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248		-	-
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		-	-
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	13	289.301.061	243.326.135
1. Трошоци за стекнување (253+253a+254+255)	252		166.123.110	139.234.980
1.1 Провизија	253		104.954.299	84.497.160
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	253a		60.525.583	54.359.654
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		643.228	378.166
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		-	-
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256	13	123.177.951	104.091.155
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		5.404.653	3.607.751
2.2 Трошоци за вработените (258a+258б+258в+258г+258д)	258		39.982.281	28.653.496
2.2.1 Плати и надоместоци	258a		22.503.182	17.471.585
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		2.201.738	1.718.408
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в		9.489.875	7.254.071
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		5.787.496	2.209.432
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		1.909.239	1.739.391
2.4 Останати административни трошоци (260a+260б+260в)	260		75.881.768	70.090.517
2.4.1 Трошоци за услуги	260a		69.356.565	52.482.268
2.4.2 Материјални трошоци	260б		1.563.946	2.638.732
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		4.961.257	14.969.517
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	14	10.314.133	26.787.726
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		-	-
2. Трошоци за камати	263		-	-
3. Негативни курсни разлики	264		407.929	15.949.888
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265	18.3,19	9.906.204	10.831.342
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	6.496
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		-	6.496
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		-	-

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271		7.019.211	6.719.455
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273		7.019.211	6.719.455
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274	20	1.223.648	4.561.126
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	15	475.349	165.733
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		71.145.375	99.510.721
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		-	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	16	8.928.712	11.008.576
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		62.216.663	88.502.145
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		-	-

Белешките на страните од 14 до 61 претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање на 28.02.2025 год. од страна на Генерален Директор на Кроацيا Осигурување АД - Друштво за осигурување на живот Скопје и ќе бидат предмет на разгледување и одобрување од страна на Одборот на директори и од страна на акционерите на датум кој дополнително ќе биде определен.

Директор за финансии, сметководство и контролинг

 Ангелина Барџиева

Генерален Директор

 Бобан Томески

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)
На 31 декември 2024 година

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
			АКТИВА	АКТИВА
A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	17	5.873.402	6.287.789
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003		5.873.402	6.287.789
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004	18	4.274.556.817	4.114.339.864
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005		-	-
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006		-	-
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008		-	-
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		-	-
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		-	-
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013	18	-	-
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		-	-
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021	18	4.274.556.817	4.114.339.864
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022	18.1	133.010.124	300.144.672
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		-	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		133.010.124	300.144.672
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	18.2	3.331.907.315	3.059.080.038
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		3.331.907.315	3.059.080.038
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		-	-
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030	18.3	118.907.658	86.522.483
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		118.907.658	86.522.483
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	18.4	690.731.720	668.592.671
4.1 Дадени депозити	036		629.000.000	608.000.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 останати заеми	038		61.731.720	60.592.671
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042		-	-
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		-	-
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		-	-
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквизационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049		-	-
Г. ФИН. ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТ. РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050	19	362.884.483	267.614.225
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051		-	-
1. Одложени даночни средства	052		-	-
2. Тековни даночни средства	053		-	-
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		144.432.817	140.936.271
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	20	54.267.460	53.294.565
1. Побарувања од осигуреници	056		54.267.460	53.294.565
2. Побарувања од посредници	057		-	-
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		-	-
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		-	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	21	90.165.357	87.641.706
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		-	-
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		85.130.458	82.252.585
3. Останати побарувања	066		5.034.899	5.389.121
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		-	-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		41.143.324	33.170.066

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

I. МАТЕР. СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШ. НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	17	10.590.954	11.363.193
1. Опрема	070		10.350.785	11.123.024
2. Останати материјални средства	071		240.169	240.169
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	22	30.552.370	21.806.873
1. Парични средства во банка	073		19.263.819	16.613.500
2. Парични средства во благајна	074		13.497	12.296
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		11.274.187	5.178.209
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076		867	2.868
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078	23	7.483.771	5.258.757
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	080		-	-
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		7.483.771	5.258.757
З. НЕТЕК. С-ВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
С. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З)	083		4.836.374.614	4.567.606.972
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084		128.322	123.322
ПАСИВА			ПАСИВА	ПАСИВА
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085		725.302.920	719.117.257
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	24	184.131.750	184.131.750
1. Запишан капитал од обични акции	087		184.131.750	184.131.750
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	089		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		-	-
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		-	-
3. Останати ревалоризациони резерви	094		-	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095	24	195.938.122	166.415.977
1. Законски резерви	096		205.704.092	176.181.947
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-
4. Откупени сопствени акции	099		9.765.970	9.765.970
5 Останати резерви	100		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		283.016.385	280.067.385
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		62.216.663	88.502.145
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	25	3.651.028.243	3.497.488.502
I. Бруто резерви за преносни премии	107		19.501.832	17.690.329
II. Бруто математичка резерва	108	25.1	3.609.431.711	3.459.969.175
III. Бруто резерви за штети	109		22.094.700	19.828.998
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		-	-
V. Бруто еквилизациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХ. РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТ. РИЗИК	113	26	377.584.322	277.505.802
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114		2.538.441	3.610.473
1. Резерви за вработени	115		2.538.441	3.610.473
2. Останати резерви	116		-	-
Ѓ.ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117	27	717.787	117.812
1. Одложени даночни обврски	118		-	-

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

2. Тековни даночни обврски	119		717.787	117.812
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУР. КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121		60.765.647	64.319.435
И. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122		-	-
1. Обврски спрема осигуреници	123		-	-
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		-	-
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126		-	-
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		-	-
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		-	-
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	28	60.765.647	64.319.435
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		56.423.401	60.222.615
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		-	-
3. Останати обврски	133		4.342.246	4.096.820
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134		18.437.254	5.447.691
С. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З+С	136		4.836.374.614	4.567.606.972
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		128.322	123.322

Белешките на страните од 14 до 61 претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање на 28.02.2025 год.од страна на Генерален Директор на Кроациа Осигурување АД - Друштво за осигурување на живот Скопје и ќе бидат предмет на разгледување и одобрување од страна на Одборот на директори и од страна на акционерите на датум кој дополнително ќе биде определен.

Директор за финансии, сметководство и контролинг

Ангелина Барџиева

Генерален Директор

Бобан Томески

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНите ВО КАПИТАЛОТ

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризацио на резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +) / загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6			10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	184.131.750	-	146.298.519	-	-	-	146.298.519	9.765.970	-	277.080.885	89.613.428	687.358.612
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година - исправено	II	184.131.750	-	146.298.519	-	-	-	146.298.519	9.765.970	-	277.080.885	89.613.428	687.358.612
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88.502.145	88.502.145
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88.502.145	88.502.145
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IV.	-	-	29.883.428	-	-	-	29.883.428	-	-	2.986.500	(89.613.428)	(56.743.500)
Вголемување.намалување на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(56.743.500)	-	(56.743.500)
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	29.883.428	-	-	-	29.883.428	-	-	59.730.000	(89.613.428)	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	184.131.750	-	176.181.947	-	-	-	176.181.947	9.765.970	-	280.067.385	88.502.145	719.117.257
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	184.131.750	-	176.181.947	-	-	-	176.181.947	9.765.970	-	280.067.385	88.502.145	719.117.257
Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година - исправено	VII	184.131.750	-	176.181.947	-	-	-	176.181.947	9.765.970	-	280.067.385	88.502.145	719.117.257

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се исказани во денари, доколку не е поинаку исказано)

Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62.216.663	62.216.663
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62.216.663	62.216.663
Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IX	-	-	29.522.145	-	-	-	29.522.145	-	-	2.949.000	(88.502.145)	(56.031.000)
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(56.031.000)	-	(56.031.000)
Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	29.522.145	-	-	-	29.522.145	-	-	58.980.000	(88.502.145)	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	184.131.750	-	205.704.092	-	-	-	205.704.092	9.765.970	-	283.016.385	62.216.663	725.302.920

Белешките на страните од 14 до 61 претставуваат составен дел на финансиските извештаи.
Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање на 28.02.2025 год.од страна на Генерален Директор на Кроацيا Осигурување АД - Друштво за осигурување на живот Скопје и ќе бидат предмет на разгледување и одобрување од страна на Одборот на директори и од страна на акционерите на датум кој дополнително ќе биде определен.

Директор за финансии, сметководство и контролинг

Ангелина Барџиева

Генерален Директор

Бобан Томески

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	a		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	836.370.482	731.909.611
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	826.935.519	727.064.150
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	-	-
4. Примени камати од работи на осигурување	304	-	-
5. Останати приливи од деловни активности	305	9.434.963	4.845.461
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	736.359.528	620.236.030
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	408.192.196	349.960.182
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	1.999.375	4.123.963
4. Надоместоци и други лични расходи	310	97.701.067	84.052.600
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	101.398.669	82.626.530
6. Платени камати	312	-	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	9.688.709	20.011.160
8. Останати одливи од редовни активности	314	117.379.512	79.461.595
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	100.010.954	111.673.581
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	-	-
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	б	-	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	1.441.999.875	647.409.546
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	1.248.365
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	-	-
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	1.291.821.207	505.190.588
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	-	-
8. Приливи од камати	325	150.178.668	140.970.593
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	1.533.265.332	754.612.924
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	1.863.538	4.563.495
2. Одливи по основ на материјални средства	328	2.429.513	9.250.511
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	-	-

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	-	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	1.475.742.831	686.892.593
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	53.229.450	53.906.325
8. Одливи од камати	334	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	91.265.457	107.203.378
V. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	V	-	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	-	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	2.278.370.357	1.379.319.157
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	2.269.624.860	1.374.848.954
Г. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	8.745.497	4.470.203
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	-	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	21.806.873	17.336.670
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	-	-
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352))	353	30.552.370	21.806.873

Белешките на страните од 14 до 61 претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање на 28.02.2025 год. од страна на Генерален Директор на Кроациа Осигурување АД - Друштво за осигурување на живот Скопје и ќе бидат предмет на разгледување и одобрување од страна на Одборот на директори и од страна на акционерите на датум кој дополнително ќе биде определен.

Директор за финансии, сметководство и контролинг

Ангелина Барџиева

Генерален Директор

Бобан Томески

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

1. ОСНОВНИ ИНФОРМАЦИИ

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот, Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) има добиено Решение за издавање на дозвола за вршење на работи на осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- Класа 19 - Осигурување живот- дозвола согласно со решение бр. 18-3209/6 од 10.08.2004 година
- Класа 1 - Осигурување од последица на несреќен случај во случај на смрт или нарушување на здравјето поради несреќен случај - дозвола согласно со решение бр. 18-3209/6 од 10.08.2004 година.
- Класа 2 - Здравствено осигурување - дозвола согласно со решение број УП 07-1-177 од 29.04.2013
- Класа 21 - Осигурување живот поврзано со удели и инвестициски фондови кога осигуреникот го презема инвестицискиот ризик во врска со промената на вредноста на инвестициските купони или други хартии од вредност на инвестициски фондови - дозвола согласно со решение број УП 19-1-386 од 23.08.2016.

Како основач со 95% сопственост на капиталот се јавува Кроација Осигурување дд Загреб, ул. Ватрослава Јагича бр.33 Загреб, Хрватска. Останатите 5% се сопственички акции на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот, Скопје. Крајно матично друштво е Адрис Група дд Ровињ, Хрватска.

Основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР, поделен на 30.000 обични акции со номинална вредност на една акција од 100 ЕУР.

Седиштето на Друштвото е регистрирано во Скопје, на ул. Железничка бр.41, општина Центар, 1000 Скопје.

Вкупниот број на вработени со 31 декември 2024 година изнесува 89 вработени (2023: 84 вработени).

Членови на Одбор на Директори

Одборот на Директори на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот, во 2024 година работеше во состав:

- г. Ванчо Бален, Претседател на Одбор на Директори (до 15.5.2024)
- г. Марио Батарило, Претседател на Одбор на Директори (од 15.5.2024)
- г. Иван Залар, Неизвршен член на Одборот на Директори
- г. Огњен Блажевски, Неизвршен независен член на Одборот на Директори (до 15.5.2024)
- г. Владимир Стефановски, Неизвршен независен член на Одборот на Директори (од 15.5.2024)
- г-ѓа Маја Станковска Костова, Извршен член на Одбор на Директори (до 1.12.2024)
- г. Бобан Томески, Извршен член на Одбор на Директори (од 1.12.2024)

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2.1. Основи за подготовка на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се подготвени во сите материјални аспекти, во согласност со Закон за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија“ бр. 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18 и 120/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 290/20, 215/21, 99/22 и 272/24), законските одредби од Законот за супервизија на осигурувањето („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/02, 98/02, 79/07, 88/08, 67/10, 44/11, 112/11, 188/13, 30/14, 43/14, 112/14, 153/15, 192/15, 23/16, 83/18, 198/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19, 31/20, 173/22 и 3/25) и Правилникот за водење сметководство сметководство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 159/09, 164/10 и 107/11).

Согласно Законот за супервизија на осигурувањето, („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/02, 98/02, 79/07, 88/08, 67/10, 44/11, 112/11, 188/13, 30/14, 43/14, 112/14, 153/15, 192/15, 23/16, 83/18, 198/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19, 31/20, 173/22 и 3/25), Агенцијата за супервизија на осигурување (АСО) има пропишано подзаконски акти и правилници од кои ги издвојуваме следниве:

- Правилник за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување (Сл. весник на РСМ 148/2010, 41/2011, 170/2019 и 303/2021)
- Правилник за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Сл. весник на РМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016, 170/2019 и 118/2022);
- Правилник за формата и содржината на дополнителните финансиски извештаи на друштвата за осигурување (Сл. весник на РСМ 30/2012, 44/2012, 61/2016, 36/2019 и 118/2022)
- Правилник за формата и содржината на Извештајот за вреднување на ставките во Билансот на состојба (Сл. весник на РМ 67/2011)
- Правилник за методот за вреднување на сметководствените ставки и за изготвување на деловните биланси (Сл. весник на РМ 169/2010, 141/2013, 61/2016 и 107/2020)
- Правилник за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на Годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Сл. Весник на РСМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016, 170/2019 и 118/2022)
- Правилник за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви (Сл. Весник на РМ 158/2010, 169/2010, 41/2011, 187/2013 и 318/2020)
- Правилник за пресметка на потребното ниво на маргина на солветност (Сл. весник на РМ 5/ 2011, 41/2011 и 61/2016)
- Правилник за видови и опис на ставки што ќе се земат предвид при пресметка на капиталот на Друштвото за осигурување или реосигурување (Сл. Весник на РСМ бр. 5/2011, 64/2011, 61/2016, 170/2019 и 96/2020)
- Правилник за методот за пресметка на коефициентот на пресметка на ликвидност и минималната ликвидност (Сл. весник на РМ 64/2011, 61/2016 и 118/2022)
- Правилник за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва како и детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно ограничување (Сл. весник на РСМ 64/2011, 127/2014, 61/2016, 36/2019, 107/2020 и 118/2022)
- Правилник за вложување на средствата на математичка резерва кои се посебно издвоени од друштвата за осигурување по основ на договори за осигурување на живот во врска со удели во инвестициски фондови, кога осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик, вренување, начин и рокови за известување (Сл. Весник на РСМ 122/2019)
- Правилник за детална содржина на потврдата за актуар (Сл. весник на РСМ 2014 и 170/2019)
- Правилник за статистичките осигурителни стандарди на друштвата за осигурување и /или реосигурување (Сл. весник на РМ 5/2011, 167/2011, 189/2013, 22/2016, 118/2022 и 130/2022).

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)

2.2. Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжува)

- Правилник за минимални барања за прием, обработка, резервација и исплата на барање за надомест на штета и/или осигурен износ во функција на подобра заштита на правата на осигурениците (Сл.весник 224/2020 и 174/2023)
 - Правилник за минималните стандарди на информациските системи на друштвата за осигурување, осигурително брокерски друштва и друштва за застапување во осигурување (Сл. весник 260/2020)
 - Правилник за соодветноста на реосигурителното покритие, методот за пресметка на износот на максимално покритие на друштвото за осигурување во табелата за максимално покритие и методот за пресметување на максимална можна штета (Сл. весник бр.3 од 4 јануари, 2024 година).
- Друштвото ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои беа издадени во Службен весник, како што е презентирано погоре.

Објавени стандарди и толкувања во тековниот период, а кои сè уште не се во примена

Во Службен весник, бр. 75/24, од 3 април 2024 година е објавен Нов Правилник за начинот на водење сметководство. Новиот Правилник влезе во сила наредниот ден од денот на објавувањето, а ќе започне да се применува од 1 јануари 2025 година, освен за МСФИ 17 - Договори за осигурување, кој ќе се применува од 01.01.2028 година. Со денот на отпочнувањето на примената на овој Правилник, на 1 Јануари 2025 година престанува да важи актуелниот Правилник за водење сметководство („Службен весник“, бр. 159/09, 164/10 и 107/11).

Дополнително во Службен весник, бр. 274/24, од 30 декември 2024 година е објавено Дополнување на Правилник за начинот на водење сметководство според кое се одложува примената Меѓународниот стандард за финансиско известување 9 - Финансиски инструменти (ИФРС9), кој ќе отпочне да се применува од 01.01.2028 година. Дополнувањето на Правилникот влезе во сила наредниот ден од денот на објавувањето, а ќе започне да се применува од 1 јануари 2025 година.

2.3. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, освен за вложувањата кои се чуваат до доспевање кои се признаени според методата на амортизирана набавна вредност и вложувањата расположливи за продажба и вложувањата за тргување кои се мерат според методот на објективна вредност, врз основа на претпоставката на принципот на континуитет.

2.4. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои не можат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и/или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)

2.5. Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”), која е функционална валута на Друштвото.

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)

2.6. Значајни сметководствени политики и проценки

Управување со ризици и претпоставка на континуитет

Друштвото редовно ги следи тековните и потенцијалните ризици и континуирано и одговорно управува со нив. Ризиците кои беа идентификувани на ниво на Кроациа Групацијата и Друштвото во 2024 година генерално беа под влијание на неповолните економски движења поради продолжените вооружени конфликти на глобално ниво, инфлаторните и ценовните шокови. Приходите од вложувањата го задржуваат високото ниво од минатата година, со тоа што во текот на 2024-та година дојде до позначаен раст на цените на уделите на Инвестициските фондови што имаше позитивно влијание врз работењето на Друштвото. Во текот на 2024 година, ризичниот профил на Друштвото не отстапува значајно во однос на претходните периоди година земајќи ги предвид промените на финансискиот пазар и новите вложувања во портфолиото во текот на периодот. Друштвото не е изложено на каматен ризик затоа што сите вложувања се во инструменти со фиксна каматна стапка.

Ликвидноста и капиталната адекватност на Друштвото континуирано се следи и е оценета како соодветна. Како резултат на тоа, може да се заклучи дека примената на претпоставката на континуитет е исто така соодветна.

Обезвреднување и мерење на објективна вредност на финансиски средства

Нема значајни промени на финансискиот пазар во земјата во текот на 2024 година кои би предизвикале промени во мерењето на финансиските средства како и преоценка на соодветноста на објективната вредност и проценка на евентуално обезвреднување на вложувањата кои се класифицираат како расположливи за продажба. Што се однесува до побарувањата, нема значаен пораст на доспеани побарувања, а соодветноста на критериумите користени за оценка на обезвреднувањето на побарувањата беше направено во согласност со законската регулатива усвоена од страна на АСО. За подетални анализи види белешка 3.8.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1 Класификација на договорите за осигурување и реосигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од следните променливи компоненти: каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странските валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се обезбедува во случај на промена на нефинансиска променлива компонента која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

3.2 Договори за осигурување

(а) Признавање и мерење

Приходи

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува. Приходите се признаваат ако истовремено се зголемат средствата или се намалат обврските. Приходот се признава само кога е веројатно дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за Друштвото. Бруто полисирана премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот ги опфаќа сите износи на премија за осигурување кои се доспеани (врз основа на одредбите од договорот за осигурување) во тековниот пресметковен период во однос на сите активни договори за осигурување. Бруто полисираната премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот, вклучува: еднократно платена премија по договори за осигурување кои влегле во сила во текот на пресметковниот период или рата на премија која доспеала за наплата во текот на пресметковниот период во случај кога согласно договорот за осигурување е договорено повеќекратно плаќање на премијата.

Бруто полисирана премија

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанувањето на ризикот за времетраење на период на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии од незгода и операции, кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

Штети и исплати на осигуреници

Трошоците по основ на штети по договори за осигурување ги вклучуваат:

- трошоците за настанати, пријавени и исплатени штети;
- трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети;
- трошоците за настанати, но непријавени штети.

Трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети и трошоците за настанати, но непријавени штети, ја преставуваат разликата во соодветните резерви по основ на договори за осигурување.

Настанатите штети и исплати на осигуреници ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети, како и исплати на осигуреници по основ на доживување кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година.

Настанатите штети и исплати на осигуреници исто така ги опфаќаат трошоците за подмирување на износите кои се исплатени по основ на откуп на полиси врз основа на таблица на откупни вредности.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настанати, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не. Неподмирени штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и доколку се материјални, посебно се обелоденети. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Резервациите за штети се формираат по начелата на актуарската струка со употреба на соодветни статистички методи.

Договори за осигурување на живот каде осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик

Вложувањата на средства кои се посебно издвоени од друштвата за осигурување по основ на договори за осигурување на живот каде осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик се признаваат како финансиски вложувања чувани за тргување. Овие финансиски вложувања се признаваат и се мерат согласно сметководствената политика објаснета во белешка 3.8 (г).

Уделите купени во корист на овие договори се вреднуваат на секој датум на известување користејќи ја вредноста на средствата на фондот на ниво на удел. Вреднувањето на уделот се пресметува и објавува јавно од страна на отворениот инвестициски фонд. Ова е стапката по која инвеститорот може да ја купи или продаде единицата на учество од издавачот. Друштвото претпоставува дека издавачот т.е. отворениот инвестициски фонд, како субјект подложен на посебна супервизија, користи потврдени единици за да ја утврди објективната вредност. Покрај тоа, инвестициските фондови се субјекти чии законски извештаи подлежат на задолжителна ревизија од страна на друштво за ревизија како и ризикот од вреднување е минимизиран преку независна проверка што ја извршува депозитарната банка на фондот.

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

(б) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување се признаваат како трошок во моментот на настанување.

(в) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

(г) Средства за реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Бруто полисирана премија предадена во реосигурување

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

3.3 Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датумот на билансот на состојба, се искажуваат како приходи во годината на која се однесуваат, независно дали се наплатени. Тие се состојат од приходи од капитални добивки од продажба на хартии од вредност, приходи од камати и курсни разлики.

Каматите се признаваат на пресметковна основа според методот на ефективна каматна стапка.

Методата на ефективна каматна стапка е метода на мерење на финансиските средства според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите од камата во периодот на очекуваното достасување на финансиските инструменти.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.4 Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датумот на билансот на состојба, се искажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени. Тие се состојат од расходи од камати, провизии и курсни разлики.

Каматите се признаваат како расходи согласно на временскиот период за кои се однесуваат.

3.5 Расходи

Во политиката за признавање расходи, Друштвото се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, што е возможно да се измери со сигурност;
- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи, а нема услови да се признае како позиција на активата во билансот;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска, а нема услови да се признае како позиција на активата.

Сите трошоци и расходи кои се однесуваат на пресметковниот период мораат да бидат опфатени во финансиските извештаи.

3.6 Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакцијата. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31 декември 2024 и 2023, се следните:

	Во денари 2024	Во денари 2023
ЕУР	61,4950	61,4950
УСД	58,8807	55,6516

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.6 Данок од добивка (тековен и одложен)

Даночниот расход на периодот се состои од тековен и одложен данок. Данокот се признава во добивката и загубата, освен до степен до кој се однесува на ставки признаени во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот. Во овој случај, данокот исто така се признава во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот, соодветно.

Тековен данок на добивка

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% (2023: 10%) на денот на Извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложен данок на добивка

Одложениот данок на добивка се определува со примена на даночни стапки (и закони) кои се усвоени или значајно усвоени на денот на изготвување на Извештајот за финансиската состојба и кои се очекува да се применуваат кога поврзаните одложени даночни средства се реализирани или одложените даночни обврски се подмирани.

Одложените даночни средства се признаваат само до степен до кој е веројатно дека идните оданочиви добивки ќе бидат на располагање и ќе можат да се искористат за порамнување со времените разлики меѓу одложените даночни средства и обврски. Одложените даночни средства и обврски се нетираат само кога постои законско право за порамнување на тековните даночни средства наспроти тековните даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски се однесуваат на данокот на добивка наплатен од страна на истиот даночен орган, било да се од истото лице кое подлежи на оданочување или различни лица кои подлежат на оданочување, кои имаат намера да ги подмират износите на нетирана основа. Друштвото нема признаено одложени даночни средства и обврски на 31 декември 2024 и 2023 година, бидејќи не постојат времени разлики на овие датуми. Пресметката на ефективната даночна стапка е дадена во Белешката 16.

3.7 Парични средства

Паричните средства и парични еквиваленти се високо ликвидни средства. Паричните еквиваленти се дефинираат како краткорочни, високо ликвидни вложувања, кои можат брзо да се конвертираат во парични средства и кои се предмет на безначаен ризик во промената на нивната вредност.

Паричните средства се водат во Извештајот за финансиската состојба според номинална вредност. За целите на подготовка на извештајот за парични текови, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки и денарски депозити по видување и орочени депозити со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци од датумот на стекнување.

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.8 Финансиски инструменти

Класификација

Друштвото ги класификува финансиските средства како: кредити и побарувања, средства коишто се чуваат до доспевање, средства расположливи за продажба и финансиски средства по објективната вредност низ билансот на успех. Друштвото ја одредува класификацијата на финансиските средства при почетното признавање.

Мерење при почетно признавање

Сите финансиски средства, освен оние коишто се мерат по објективната вредност низ билансот на успех, почетно се признаваат според нивната набавна цена, односно објективната вредност на дадените средства во моментот на нивното стекнување, вклучувајќи ги и трошоците за набавка.

а) Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства, со фиксни или предвидливи плаќања и не се котираат на активните пазари. Тие произлегуваат од активностите каде што Друштвото обезбедува пари на должник без намера за тргување. Кредитите се признаваат кога паричните средства му се одобрени на должникот и се прикажани по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна каматна стапка.

б) Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Вложувањата кои се чуваат до доспевање се состојат од вложувања во краткорочни или долгорочни хартии од вредност (државни записи или обврзници) издадени од страна на државата кои Друштвото ги чува во своето портфолио до нивното доспевање заради остварување на приходи од камати.

Сите вложувања кои се чуваат до доспевање се признаваат според амортизирана набавна вредност користејќи ја методата на ефективна каматна стапка. Добивка или загуба се признава во билансот на успех кога финансиското средство се депризнава или е оштетено, како и преку процесот на амортизација.

Доколку Друштвото продаде или прекласификува значителен износ од средствата што се чуваат до достасување пред датумот на достасување, во тој случај класификацијата на целата категорија ќе се доведе во прашање и ќе се прекласификува како категорија расположливи за продажба.

в) Вложувања во хартии од вредност кои се расположливи за продажба

Вложувањата во хартиите од вредност расположливи за продажба се вложувања за кои Друштвото има намера да ги држи на неодредено време, но може да се продадат заради подобрување на ликвидноста, промени на каматни стапки, курс или цена на инструментот. Финансиските вложувања расположливи за продажба се мерат според нивната објективна вредност на датумот на вреднување и известување, која е нивната последна цена за вложувањата за кои што постои активен пазар. Финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, се евидентираат по набавна вредност намалена за загубите поради безвреднување. Согласно регулативата должничките хартиите од вредност издадени од Република Северна Македонија кои не се котираат на Македонската берза за хартии од вредност, а можат да се стекнат од издавачот на примарен пазар или на пазари преку шалтер, се вреднуваат со примена на методот на ефективна каматна стапка. Сите останати вложувања расположливи за продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.8 Финансиски инструменти (продолжува)

Загуби заради обезвреднување се утврдуваат со поединечна проценка на финансиската состојба на издавачот на хартиите од вредност.

Приходот од камата се признава во билансот на успех со употреба на методот на ефективна камата. Приходот од дивиденда се признава кога на Друштвото ќе му биде утврдено правото на дивиденда. Добивките или загубите од курсни разлики на должничките инструменти расположливи-за-продажба се признаваат во билансот на успех.

Останатите промени во објективната вредност се евидентираат директно во капиталот се додека вложувањата не се продадат или обезвреднат, при што кумулативните добивки или загуби од капиталот се признаваат во билансот на успех.

г) Вложувања во хартии од вредност за тргување

Вложувањата во хартии од вредност за тргување се вложувања за кои Друштвото има намера да ги држи определено време и да ги продаде кога за тоа ќе се создадат поволни услови.

Финансиските вложувања за тргување се мерат според нивната објективна вредност на датумот на вреднување и известување.

Остварените добивки и загуби, како и неостварените добивки и загуби кои произлегуваат од промена на објективната вредност на финансиските средства кои се чуваат за тргување се вклучуваат во извештајот за сеопфатна добивка во периодот во кој настануваат.

Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на успех само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

Исправка на финансиски средства

а) Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од осигурување

Исправката на вредноста на побарувањата по основ на премии и камати на премии се врши според проценката на наплатливост на овие побарувања од страна на менаџментот на Друштвото.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.8 Финансиски инструменти (продолжува)

Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања. Заклучно со 31.12.2024 година, Друштвото ја утврди исправката на вредност на побарувањата согласно утврдените категории на рочна структура на побарувањата и процентот на исправка на вредност за секоја категорија одделно наведени во следната табела:

Старост на побарувања (доспеани)	% на исправка од номиналниот износ
Доспеани до 30 дена	0%
Доспеани од 31 до 60 дена	10%
Доспеани од 61 до 120 дена	31%
Доспеани од 121 до 270 дена	51%
Доспеани од 271 до 365 дена	71%
Доспеани над 365 дена	100%

б) Исправка на вредност на финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на загубите акумулирани во резервата за објективна вредност во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главнината во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ билансот на успех. Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливите-за-продажба сопственички хартии од вредност се признава во капиталот.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.9 Опрема и останати материјални средства

(1) Почетно признавање и последователно мерење

Почетно, опремата се евидентира по нејзината набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Последователно, опремата се води по нејзината набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста.

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на опремата, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Позитивната, односно негативната разлика настаната при продажба на опрема и останатите материјални средства се признава како капитална добивка или загуба и се искажува во рамките на останатите приходи, односно расходи.

(2) Амортизација

Амортизацијата на опремата и останатите материјални средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Опремата и останатите материјални средства се амортизираат поединечно, се до нивниот целосен отпис. Вложувањата во туѓи објекти се амортизираат според пократкиот период од корисниот век на употреба и договорот за наем. Употребените годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба за 2024 година во однос на 2023 година се следните:

	2024	2023	2024	2023
Транспортни средства	25 %	25 %	4 години	4 години
Компјутерска опрема	25 %	25 %	4 години	4 години
Останата опрема	10 - 25 %	10 - 25 %	4 - 10 години	4 - 10 години
Канцелариски мебел	20%	20%	5 години	5 години
Вложувања во туѓи објекти	20%	20%	5 години	5 години

Проценетиот корисен век на опремата и применетиот метод на амортизација се прегледуваат на крајот на секоја година и притоа ефектите од евентуалните промени се имплементираат при идните пресметки на амортизацијата.

3.10 Нематеријални средства

Едно средство се признава за нематеријално кога е сигурно дека субјектот го поседува истото, може да го идентификува и кое нема физичка содржина.

Почетното мерење на едно нематеријално средство е според набавната вредност што ја сочинуваат трошоците за негово стекнување, а тоа се износот на исплатени парични средства или еквиваленти на парични средства во моментот на негово стекнување. Последователно, нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација.

Амортизацијата на нематеријалните средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба средството. Стапката на амортизација во 2024 година изнесува 25% годишно (2023: 25% годишно).

Проценетиот корисен век на нематеријалните средства и применетиот метод на амортизација се прегледуваат на крајот на секоја година и притоа ефектите од евентуалните промени се имплементираат при идните пресметки на амортизацијата.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.11 Оштетување на нефинансиски средства

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно оштетување. Заклучно со 31 декември 2024 и 2023 година, Друштвото нема средства кои имаат неограничен век на користење.

Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно оштетување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместувачка вредност што покажува дека истите се оштетени. Загубата поради оштетување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност. Надоместувачка вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3.12 Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се финансиски обврски кои се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.13 Обврски по основ на договори за осигурување

Во рамките на обврските по основ на договорите за осигурување се вклучени следниве категории на обврски/резерви на Друштвото:

- Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети;
 - Резерви за настанати, но непријавени штети;
 - Резерви за повторно отворени штети;
 - Резерви за трошоци за обработка на штети;
 - Обврски по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети;
 - Резерви за преносна премија;
 - Математичка резерва.
- Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик

а) Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети

Признавање

Настанатите, пријавени и неисплатени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета. Признавањето на овие резерви не зависи од комплетноста на поднесената документација за пријава на штета.

Почетно мерење

Друштвото ги пресметува резервите за настанати, пријавени и неисплатени штети имајќи ги предвид сите фактори кои влијаат на очекуваните трошоци кои произлегуваат од преземените обврски. При тоа, Друштвото ги зема во предвид:

- Медицинските извештаи за повреди или болести;
- Судските одлуки, било да се конечни или не;
- Штетите за кои се водат судски постапки според очекуваниот исход;
- Останатите трошоци кои произлегуваат од обработка и исплата на штети.

Последователно мерење

Настанатите, пријавени и неисплатени штети до крајот на периодот на известување се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.13 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжува)

На крајот на секој период на известување, Друштвото врши анализа на претпоставките кои се користени за почетно мерење на настанатите, пријавени и неисплатени штети. Доколку има промена во проценетата вредност на идните одливи кои ќе настанат како резултат на исплата на штетата, разликата се признава веднаш, и тоа низ добивката и загубата за периодот.

Значајни доцнења можат да настанат при објавувањето на одредени општи штети од осигурување, и поради тоа крајниот трошок за нив не може со сигурност да се утврди на крајот на периодот на известување. Сите разлики помеѓу пресметаните и последователно платените износи се прикажуваат во добивката или загубата во периодот на плаќање.

б) Резерви за настанати и непријавени штети

Мерење

Резервациите за настанатите, но непријавените штети се пресметуваат на секој период на известување и истите се пресметани со примена на Chain-Ledder методата.

Промените во користените актуарски методи за пресметка на штетите не претставуваат промена во основите за мерење.

в) Резерви за повторно отворени штети

Признавање

Резервите за повторно отворени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета, или на крајот на периодот на известување за сите штети кои се повторно отворени до датумот кога финансиските извештаи биле авторизирани за издавање, а кои биле иницијално пријавени пред крајот на периодот на известување.

Класификација

Резервите за повторно отворени штети се прикажуваат во рамките на резервите за настанати, пријавени, но неисплатени штети.

Мерење

Резервите за повторно отворени штети се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

г) Резерви за трошоци за обработка на штети

Друштвото креира два вида на резерви на трошоци за обработка на штети:

- Директни трошоци;
- Индиректни трошоци.

Директните трошоци за обработка на штети се сите трошоци за кои што е познато дека ќе настанат во текот на решавање на настанатите пријавени, но неисплатени штети. Резервите за директни трошоци за обработка на штети се мерат по недисконтиран иден очекуван одлив на економски користи.

Индиректните трошоци за обработка на штети ги претставуваат трошоците кои ќе настанат во текот на решавање на настанатите, пријавени, но неисплатени штети.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.13 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжува)

д) Обврски по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети

Признавање

Обврските по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети се признаваат во моментот кога со осигурената страна е постигнат договор за исплата на штета. Во тој момент обврските за штети се депризнаваат од резервите за настанати, пријавени, но неисплатени штети.

Мерење

Обврските по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети се мерат по објективната вредност на договорените износи кои што треба да бидат исплатени. Вообичаено тоа е еквивалент на паричните средства кои ќе бидат исплатени за измирување на обврската. Поради краткиот период од датумот на признавање до датумот на депризнавање (исплата), Друштвото не врши дисконтирање на овие обврски.

ѓ) Резерви за преносна премија

Делот од запишаните премии, кој се однесува за последователниот период, се разграничува како преносна премија. Промената во резервирањата на преносната премија се евидентира во добивката или загубата за годината со цел да се признае приходот во период кој соодветствува на периодот на ризик. Пресметката на преносната премија се врши за секој поединечен договор.

е) Математичка резерва

Математичка резерва претставува разлика помеѓу сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашна вредност на идните обврски на договорувачот на осигурувањето врз основа на тие договори. Математичката резерва е фонд во кој се собираат средствата од премиите од животни осигурувања на сите осигуреници.

Математичката резерва се пресметува со примена на нето проспективна метода, како разлика помеѓу сегашна вредност на идни обврски на осигурувачот и сегашна вредност на идни обврски на договорувачот на осигурувањето.

Математичката резерва се пресметува со користење на соодветни актуарски проценки, притоа земајќи ги во предвид сите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од поединечните договори за осигурување.

Математичката резерва се пресметува за секој договор за осигурување поединечно. Согласно пропишаната регулатива од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување, кај основните осигурувања на живот се користи намалување на математичката резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување (цилмеризација) при што стапката на цилмеризација не може да биде поголема од 3,5% од договорената сума на осигурување. Стапката на цилмеризација која се користи при пресметка на математичката резерва изнесува 3,5% (2023: 3,5%).

3.14 Тест на адекватност на обврските

Друштвото спроведува тест за адекватност на обврските (ЛАТ) минимум еднаш годишно. Главните анализи кои што се спроведуваат се анализи на коефициенти на штети и run-off анализи на резервите на квартално ниво. Доколку со ЛАТ анализата се идентификува недостаток на резерви, износот се прикажува веднаш во извештајот за сеопфатна добивка.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.14 Тест на адекватност на обврските (продолжува)

Тестот на адекватност на обврските (LAT) покажува достаточност на прокнижената математичка резерва на 31.12.2024.

Покрај основниот тест на адекватност на обврските (LAT) се тестира чувствителност на анализираното портфолио при што се земаат следните претпоставки: зголемена стапка на смртност, зголемена стапка на откуп, зголемени оперативни трошоци и намалување на стапката на принос и соодветно намалено дисконтирање.

3.15 Капитал

(1) Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

(2) Резерви

Резервите на сигурност претставуваат неноминиран капитал кој се формира со распределба од остварената добивка. Зголемувањето на резервите на сигурност се врши со распределба на најмалку една третина од остварената добивка по годишната сметка, ако таа не се користи за покривање на загубата од претходните години.

Средствата на резервите на сигурност Друштвото ги користи за покривање на загуби од работењето и други ризици.

Друштвото за осигурување што формирало резерви на сигурност најмалку во висина на 50% од остварената просечна премија во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка, не е должно понатаму да издвојува од добивката во резервите на сигурност.

(3) Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од Друштвото и кои ги поседува истото се третираат како сопствени (трезорски) акции, се признаваат по нивната набавна вредност и се презентираат како намалување на капиталот на Друштвото.

Сопствениите акции се стекнуваат со нивно откупување на секундарниот пазар на хартии од вредност (берза) по тековни берзански цени со претходно донесени одлуки за нивно стекнување од страна на надлежните органи на управување на Друштвото. Стекнатите сопствени акции се признаваат по нивната набавна вредност во која што се вклучени и трансакционите трошоци (провизии) направени за нивното стекнување.

Сопствениите акции се отуѓуваат по пат на нивно повторно издавање (јавна или приватна понуда), како и со нетрговски преноси (залог и сл.) согласно одредбите на Законот за хартии од вредност. Разликата што се јавува при отуѓувањето на сопствениите акции помеѓу нивната набавна и продажна вредност се признава како премија на емитирани акции и се прикажува во рамките на вкупниот капитал на Друштвото.

3.16 Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.16 Наеми (продолжува)

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности. Друштвото користи деловни простории под оперативен наем за кои се плаќаат месечни наемнини.

3.17 Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата. Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето јубилејни награди и неискористен годишен одмор

Друштвото врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива и колективниот договор на соодветниот сектор. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси. Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање, јубилејна награда во висина на основицата - за најмалку 10 години непрекината работа и обврска за неискористен годишен одмор според колективниот договор на соодветниот сектор. Друштвото има направено резервирање за ова право на вработените во износ од 1.817.696 денари со 31.12.2024 година (2023: 2.720.512 денари).

3.18 Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската вредност на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.19 Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат. Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.20 Споредбени податоци

Со цел да се обезбеди конзистентност со презентацијата на финансиските податоци за тековниот период, некои ставки може да се рекласификуваат за претходниот споредбен период. Направените промени не се значајни и се со цел подобрување на споредбеноста, освен оние кои се опишани детално во белешките, доколку истите ги има.

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

4.1 Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. Како и да е, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е дека крајниот резултат ќе се разликува од оригинално утврдената обврска.

Општи договори за осигурување-Технички/Математички резерви од договори за животнно осигурување

На датумот на извештајот за финансиската состојба се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени. Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно.

Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети (ИБНР) генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Секоја пријавена штета се проценува пооделно, земајќи ги во предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по пооделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации. Потешкотиите при проценувањето на

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО (продолжува)

4.1 Клучни извори на несигурност во проценките (продолжува)

резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите.

Може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така што не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на извештајот за финансиската состојба. Вредноста на резервите за непријавени штети се проценуваат со примена на статистички методи. Овие методи го екстраполираат развојот на платените и настанати штети, просечниот трошок по штета и конечниот број на штети за секоја година во која се случуваат несреќите, врз основа на набљудувањата на развојот во претходните години и очекуваните коефициенти на штети. Клучниот статистички метод кој се применува е методот на верижно скалило - (Chain ladder) кој користи историски податоци за проценување на очекуваниот исход на платените и настанати штети. Примената на историски податоци подразбира дека начинот на развој на штетите ќе се повторува и во иднина. Поради тоа што ова не е секогаш така, методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влјанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на долги рокови, минимум за период од десет години, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за времетраењето на договорот. Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при проценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз проценките се користи расудување. Во текот на 2024 година немаше промена во претпоставките, при утврдувањето на резервите по договорите за осигурување, а кои би биле материјални за финансиските извештаи.

Математичка резерва од договори за животно осигурување

Математичката резерва се издвојува во висина на сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување, намалени за сегашната вредност на идните премии кои треба да се платат врз основа на тие договори. Математичката резерва се пресметува со користење на соодветни актуарски проценки, притоа земајќи ги предвид сите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување, вклучувајќи го и следново:

- Гарантирани плаќања на кои осигурениците имаат право
- Бонуси на кои осигуреникот има право, поединечно или заедно со други осигуреници без оглед на видот на бонусот
- Сите права кои осигуреникот може да ги избере врз основа на договорите за осигурување
- Трошоци, вклучувајќи провизии

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО (продолжува)

4.1 Клучни извори на несигурност во проценките (продолжува)

При одбирање на методите за актуарска проценка, треба да се имаат предвид методите за проценка на средствата кои ја покриваат математичката резерва што ги применува Друштвото.

Математичката резерва мора да се пресметува за секој договор за осигурување поединечно. Соодветни генерализации можат единствено да се применуваат кога е очигледно дека резултатот кој произлегува од нив ќе биде приближно ист како и оној од поединечната пресметка.

Кога врз основа на договорот за осигурување, осигуреникот има право на исплата на откупната вредност на полисата, математичката резерва издвоена врз основа на договорот за осигурување, не смее да биде под откупната вредност на полисата.

4.2 Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото

Одредени клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото се презентирани подолу.

Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот).

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Друштвото овозможуваат финансиските средства и обврски да бидат класификувани во одредни категории, во зависност од условите:

- При класификацијата на одредено средство како чувано-до-достасување, Друштвото има позитивна намера и способност за задржување на истото до рокот на достасаност.
- При класификацијата на одредено средство како расположливо за продажба, Друштвото може да го чува средството до доспеаност, но доколку се појави потреба или поволни пазарни услови може да изврши продажба на истото.
- При класификација на одредено средство за тргување, Друштвото ги чува средствата со цел да оствари капитална добивка од продажба на истите доколку се појават поволни пазарни услови.

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите, вложувањата и сл. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

5.1 Управување со ризик од осигурување

Цели на управување со ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестициските активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото. Друштвото активно управува со своите финансиски средства имајќи ги во предвид лимитите одредени со Законот. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ја покриваат математичката резерва на Друштвото на ден 31 декември 2024 и 2023 година во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(подолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

Видови дозволени вложувања	Дозволен %	Остварен износ 2024	Остварен износ 2023
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3%	11.274.187	5.178.209
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60%	623.000.000	602.000.000
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	80%	2.956.356.146	2.802.710.310
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ	20%	111.292.181	78.486.777
Аванси	20% од м.р.	46.358.570	45.219.521
Вложувања кои не се предвидени со Правилникот		-	-
Вкупно дозволени вложувања на средства		3.748.281.084	3.533.594.817
Вкупно математичка резерва		3.609.431.711	3.459.969.175
Разлика		138.849.373	73.625.642

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ги покриваат техничките резерви на Друштвото на ден 31 декември 2024 и 2023 година во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

Видови дозволени вложувања	Дозволен %	Остварен износ 2024	Остварени износ 2023
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3%	867	2.868
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60%	6.000.000	6.000.000
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	80%	29.469.505	27.527.737
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ	20%	7.615.477	4.335.198
Вложувања кои не се предвидени со Правилникот		-	-
Вкупно дозволени вложувања на средства		43.085.849	37.865.803
Вкупно нето технички резерви		41.596.532	37.519.327
Резерви за преносни премии		19.501.832	17.690.329
Резерви за бонуси и попусти		-	-
Резерви за штети		22.094.700	19.828.998
Други технички резерви		-	-
Еквализациона резерва		-	-
Разлика		1.489.317	346.476

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ (подолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки не смеат да надминат 3%, депозитите во банки кои имаат издадена дозвола од НБРСМ не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување. Исто така обврзниците или другите хартии од вредност издадени и гарантирани од Република Северна Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување.

Вложувања на средствата кои ги покриваат математичките резерви - животното осигурување, како што се авансите, не смее да надминуваат 20% од математичката резерва.

Вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви - животното осигурување

На 31 декември 2024 година, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки изнесуваат 0,00% (2023: 0,00%), депозитите во банки изнесуваат 0,16% (2023: 0,17%), додека државните обврзници изнесуваат 0,78% (2023: 0,77%), а уделите во инвестициски фондови изнесуваат 0,20% (2023: 0,12%).

Вложување на средствата кои ги покриваат математичките резерви - животното осигурување

На 31 декември 2024 година, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки изнесуваат 0,30% (2023: 0,14%), депозитите во банки изнесуваат 16,43% (2023: 16,86%), додека државните обврзници изнесуваат 77,98% (2023: 78,48%), авансите изнесуваат 1,22% (2023: 1,27%), а уделите во инвестициски фондови изнесуваат 2,94% (2023: 2,20%).

5.1.1 Концентрација на ризик од осигурување

Ризикот од концентрација на осигурување може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали кои се поврзани, кои доколку настанат штетни настани може да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Според тоа Друштвото води посебна грижа во управување на ризикот од концентрација со тоа што прави диверзификација на портфолиото во поглед на концентрација на типови и видови на осигурителни штетни настани, географска и секторска концентрација.

Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(а) Географска и секторска концентрација

Најголемиот дел на ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Северна Македонија, меѓутоа постои диверзифицираност во поглед на градовите низ Република Северна Македонија и типовите на осигурителни настани. Друштвото внимателно ги следи ризиците кои произлегуваат од географската концентрираност и навремено реагира со соодветна стратегија на склучување или не склучување на договори за осигурување, онаму каде што е помал ризикот, односно поголем, респективно.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ (подолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

(б) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото води посебна стратегија за осигурување и реосигурување од овие ризици, според која за склучување на договор за осигурување и реосигурување, меѓу другите процедури, потребно е посебно одобрување од раководството.

Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

5.2 Пазарен ризик

5.2. 1 Девизен ризик

Друштвото има трансакции во странска валута, кои произлегуваат од неговото тековно работење, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Северна Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Друштвото е изложено на можните флукутации на странските валути, кое сепак е ограничено поради фактот дека најголем број трансакции се во Евра, чиј валутен курс се смета за релативно стабилен.

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од вложувања на средства деноминирани во странска валута (државни обврзници и депозити), при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември 2024 и 2023 година по валути е следната:

2024 година	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства	2.953.675.545	-	2.953.675.545
Обврски	3.439.994.438	-	3.439.994.438
Нето девизна позиција	(486.318.893)	-	(486.318.893)
2023 година	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства	2.811.915.179	-	2.811.915.179
Обврски	3.329.944.037	-	3.329.944.037
Нето девизна позиција	(518.028.858)	-	(518.028.858)

Друштвото е изложено само на ЕУР.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(подолжува)

5.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Изложеноста на девизни валути според типот на средствата и обврските на 31 декември 2024 година по валути е следната:

Опис на позицијата	Број на позиција	МКД	Странска валута и валутна клаузула ЕВРА	ВКУПНО
1	2	3	4	5
I. Вкупно средства	001	1.882.699.069	2.953.675.545	4.836.374.614
1. Нематеријални средства	002	5.873.402	-	5.873.402
2. Вложувања	003	1.418.857.211	2.855.699.606	4.274.556.817
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004	-	-	-
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување	005	362.884.483	-	362.884.483
5. Одложени и тековни даночни средства	006	-	-	-
6. Побарувања	007	46.456.878	97.975.939	144.432.817
7. Останати средства	008	41.143.324	-	41.143.324
8. Активни временски разграничувања	009	7.483.771	-	7.483.771
II. Вкупно обврски	010	1.396.380.176	3.439.994.438	4.836.374.614
1. Капитал и резерви	011	725.302.920	-	725.302.920
2. Субординирани обврски	012	-	-	-
3. Бруто технички резерви	013	260.195.300	3.390.832.943	3.651.028.243
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	014	377.584.322	-	377.584.322
5. Останати резерви	015	2.538.441	-	2.538.441
6. Одложени и тековни даночни обврски	016	717.787	-	717.787
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај cedenti, по основ на договори за реосигурување	017	-	-	-
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	11.604.152	49.161.495	60.765.647
9. Пасивни временски разграничувања	019	18.437.254	-	18.437.254
III. Разлика - неусогласена валутна структура	020	486.318.893	(486.318.893)	-

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ (продолжува)

5.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Изложеноста на девизни валути според типот на средствата и обврските на 31 декември 2023 година по валути е следната:

Опис на позицијата	Број на позиција	МКД	Странска валута и валутна клаузула ЕВРА	ВКУПНО
1	2	3	4	5
I. Вкупно средства	001	1.755.691.793	2.811.915.179	4.567.606.972
1. Нематеријални средства	002	6.287.789	-	6.287.789
2. Вложувања	003	1.403.454.087	2.710.885.777	4.114.339.864
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004	-	-	-
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување	005	267.614.225	-	267.614.225
5. Одложени и тековни даночни средства	006	-	-	-
6. Побарувања	007	39.972.033	100.964.238	140.936.271
7. Останати средства	008	33.104.902	65.164	33.170.066
8. Активни временски разграничувања	009	5.258.757	-	5.258.757
II. Вкупно обврски	010	1.237.662.935	3.329.944.037	4.567.606.972
1. Капитал и резерви	011	719.117.257	-	719.117.257
2. Субординирани обврски	012	-	-	-
3. Бруто технички резерви	013	206.296.000	3.291.192.502	3.497.488.502
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	014	277.505.802	-	277.505.802
5. Останати резерви	015	3.610.473	-	3.610.473
6. Одложени и тековни даночни обврски	016	117.812	-	117.812
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	017	-	-	-
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	25.567.900	38.751.535	64.319.435
9. Пасивни временски разграничувања	019	5.447.691	-	5.447.691
III. Разлика - неусогласена валутна структура	020	518.028.858	(518.028.858)	-

КРОАЦИЯ ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 1% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на известување. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 1%		Намалувања за 1%	
	2024	2023	2024	2023
ЕУР	-4.863.189	-5.180.288	4.863.189	5.180.288
Нето ефект	-4.863.189	-5.180.288	4.863.189	5.180.288

5.2.2 Ризик од промени на цените

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукутира и ќе влијае на објективната вредност на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања во акции или од индексот на цените на капиталот.

5.3 Кредитен ризик

Кредитниот ризик се однесува на ризикот дека договорната страна нема да ги исполни своите договорни обврски што ќе резултира со финансиски загуби за Друштвото. Друштвото не е изложено на значајна концентрација на кредитен ризик. Побарувањата за премии за осигурување се состојат од голем број на правни друштва и физички лица во Република Северна Македонија. Во таа насока управувањето со кредитниот ризик вклучува разумна дисперзија и намалување на концентрацијата на побарувањата во портфолиото на клиенти.

Максимална изложеност на кредитен ризик без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно обезбедување

	2024	2023
Финансиски средства		
Финансиски вложувања во друштвата во Група - придружени друштва	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	133.010.124	300.144.672
Финансиски инструменти расположиви за продажба	3.331.907.315	3.059.080.038
Финансиски вложувања за тргување	118.907.658	86.522.483
Депозити заеми и останати пласмани	690.731.720	668.592.671
Побарувања за премија	54.267.460	53.294.565
Други побарувања	90.165.357	87.641.706
Пари и парични еквиваленти	30.552.370	21.806.873
Вкупно	4.449.542.004	4.277.083.008

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ (продолжува)

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

Претходната табела го покажува најлошото можно сценарио за изложеност на кредитен ризик на Друштвото на 31 декември 2024 и 2023 година, без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно засилување. За билансните позиции, изложеноста е изразена на нето основа како што е прикажано во билансот на состојба.

Како што е прикажано во табелата од максималната кредитна изложеност 74,88% (2023: 71,52%) се однесуваат на финансиски вложувања расположливи за продажба, 2,99% (2023: 7,02%) се однесуваат на финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање, додека 15,52% (2023: 15,63%) се однесуваат на орочени депозити и на дадени заеми.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува должнички хартии од вредност, т.е. државни записи и обврзници издадени од Република Северна Македонија.

Орочените депозити на Друштвото се инвестирани во банки во земјата.

Согласно условите за осигурување и одредбите од Законот за облигационите односи, Друштвото на осигурениците може да им исплати аванси до висината на откупната вредност на полисата за осигурување на живот со винкулација на полисата во корист на Друштвото. Доколку осигурениците не го вратат авансот, Друштвото постапува како да побарале откуп.

Менаџментот на Друштвото е убеден во можноста за контрола и одржување минимална изложеност на кредитен ризик кој што произлегува по основ на побарувања од премии и вложувања во финансиски инструменти.

Структурата на побарувања од премии на 31 декември 2024 година е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	-	-	-
Доспеани, но неоштетени побарувања	29.492.587	-	29.492.587
Доспеани и оштетени побарувања	39.737.116	14.962.243	24.774.873
	69.229.703	14.962.243	54.267.460

Структурата на побарувања од премии на 31 декември 2023 е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	-	-	-
Доспеани, но неоштетени побарувања	28.077.714	-	28.077.714
Доспеани и оштетени побарувања	38.955.446	13.738.595	25.216.851
	67.033.160	13.738.595	53.294.565

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

Старосната структура на доспеаните побарувања по премии за годината што завршува на 31 декември 2024 година, спред Правилникот за методот на вреднување на ставките од биланот на состојба и изготвување на деловните биланси е следна:

Доспевање на побарувањата по премии (нето):

	2024
Недоспеани	-
Од 0-31 дена	29.492.587
Од 30-60 дена	14.233.371
Од 61-120 дена	4.966.787
Од 121-270 дена	4.964.205
Од 271-365 дена	610.510
Над 365 дена	-
	54.267.460

Старосната структура на доспеаните побарувања по премии за годината што завршува на 31 декември 2023 година е следна:

Доспевање на побарувања по премии (нето)

	2023
Недоспеани	-
Од 0-31 дена	28.077.714
Од 30-60 дена	13.681.013
Од 61-120 дена	5.487.422
Од 121-270 дена	5.318.842
Од 271-365 дена	729.574
Над 365 дена	-
	53.294.565

Останатите финансиски средства прикажани во табелата за максимална изложеност на кредитен ризик се недоспеани или доспеани но неоштетени.

2024

Доспевање на останати финансиски средства (нето)	Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	Финансиски вложувања расположливи за продажба	Депозити	Финансиски вложувања за тргување	Аванси	Заеми
Недоспеани	133.010.124	3.331.907.315	629.000.000	118.907.658	39.767.570	15.373.150
Од 0-30 дена	-	-	-	-	556.086	-
Од 31-60 дена	-	-	-	-	199.037	-
Од 61-120 дена	-	-	-	-	2.746.092	-
Од 121-270 дена	-	-	-	-	2.489.021	-
Од 271-365 дена	-	-	-	-	122.961	-
Над 365 дена	-	-	-	-	477.803	-
Вкупно	133.010.124	3.331.907.315	629.000.000	118.907.658	46.358.570	15.373.150

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

2023

Доспевање на останати финансиски средства (нето)	Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	Финансиски вложувања расположливи за продажба	Депозити	Финансиски вложувања за тргување	Аванси	Заеми
Недоспеани	300.144.672	3.059.080.038	608.000.000	86.522.483	39.988.160	15.373.150
Од 0-30 дена	-	-	-	-	138.531	-
Од 31-60 дена	-	-	-	-	290.013	-
Од 61-120 дена	-	-	-	-	769.445	-
Од 121-270 дена	-	-	-	-	3.385.255	-
Од 271-365 дена	-	-	-	-	439.583	-
Над 365 дена	-	-	-	-	208.534	-
Вкупно	300.144.672	3.059.080.038	608.000.000	86.522.483	45.219.521	15.373.150

Одобрените аванси врз основа на склучените договори за осигурување се одобрени во максимален износ на откупната вредност на полисите за животно осигурување. Полисите за животно осигурување се земени како залог за обезбедување на исполнување на обврските по основ на дадените аванси.

5.4. Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или има пласирано депозити во банки договорени по променливи каматни стапки. Со оглед дека Друштвото нема пласирано средства во вид на депозити во банки со променлива каматна стапка, односно сите орочени депозити на Друштвото се со фиксна каматна стапка, може да се каже дека не постои изложеност спрема ваков вид на ризик.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на 31 декември 2024 и 2023 година е како што следува:

	2024	2023
Финансиски средства		
Некаматносни:		
- Парични средства	30.552.370	21.806.873
- Побарувања од осигурување	54.267.460	53.294.565
- Останати побарувања	90.165.357	87.641.706
	174.985.187	162.743.144
Каматносни со фиксна камата:		
- Депозити во банки	629.000.000	608.000.000
- Вложувања во државни обврзници	3.464.917.439	3.359.224.710
- Дадени позајмици	61.731.720	60.592.671
	4.155.649.159	4.027.817.381
Вкупно финансиски средства	4.330.634.346	4.190.560.525
Финансиски обврски		
Некаматносни:		
- Обврски за штети	-	-
- Останати тековни обврски	60.765.647	64.319.436
	60.765.647	64.319.436
Вкупни финансиски обврски	60.765.647	64.319.436

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.5 Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2024 година според нивната преостаната рачност во денари:

2024	До 1 месец	1-3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	30.552.370	-	-	-	30.552.370
Побарувања од осиг.	54.267.460.	-	-	-	54.267.460
Останати побарувања	22.143.148	22.135.923	42.110.148	3.776.138	90.165.357
Дадени позајмици	8.239.728	2.857.869	32.927.081	17.707.042	61.731.720
Депозити во банки	30.000.000	66.000.000	242.000.000	291.000.000	629.000.000
Вложувања	118.907.658	-	-	3.464.917.439	3.583.825.097
	264.110.364	90.993.792	317.037.229	3.777.400.619	4.449.542.004
Останати обврски	60.765.647	-	-	-	60.765.647
Обврски за лизинг	-	-	-	-	-
	60.765.647	-	-	-	60.765.647
2023	До 1 месец	1-3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	21.806.873	-	-	-	21.806.873
Побарувања од осиг.	53.294.565	-	-	-	53.294.565
Останати побарувања	87.641.706	-	-	-	87.641.706
Дадени позајмици	7.640.708	4.172.002	14.998.305	33.781.656	60.592.671
Депозити во банки	30.000.000	30.000.000	257.000.000	291.000.000	608.000.000
Вложувања	209.227.191	-	155.095.941	2.994.901.578	3.359.224.710
	409.611.043	34.172.002	427.094.246	3.319.683.234	4.190.560.525
Останати обврски	64.319.436	-	-	-	64.319.436
Обврски за лизинг	-	-	-	-	-
	64.319.436	-	-	-	64.319.436

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ **(продолжува)**

5.6 Даночен ризик и ризик од неусогласеност со прописи утврдени со спроведени законски контроли од надлежни институции

Согласно законските прописи во Република Северна Македонија, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на составување на финансиските извештаи за 2024 година, не е извршена контрола од страна на УЈП на данокот од добивка и на персоналниот данок на доход.

Во текот на 2024 година, нема спроведена контрола над работењето на Друштвото од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Во текот на 2024 година, Друштвото постапуваше по Записниците издадени во 2023 година од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, од спроведената теренска контрола со предмет на супервизија Главниот деловен систем од аспект на почитување на законските и подзаконските одредби кои го регулираат работењето на Друштвото и вонтеренска контрола од аспект на почитување на подзаконските одредби во делот на Правилникот за осигурување на живот во врска со удели во инвестициски фондови кога осигуреникот го презема инвестицискиот ризик. Заклучно со датумот на составување на финансиските извештаи за 2024 година, вонтеренската контрола е затворена, Друштвото целосно постапи по издадениот Записник и наоди, додека Друштвото продолжува да постапува по Записникот од теренската контрола со цел да ги унапреди процесите.

Во текот на 2024 година не се спроведени други контроли од надлежни Институции на Државата.

5.7 Управување со ризикот од капитал

Агенцијата за супервизија на осигурување како главен регулатор ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина. Друштвото е должно да ја одржува стапката на адекватност на капиталот во однос на обемот на работа и класите на осигурување во рамките на осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивото на маргината на солвентност.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на Друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и придонесите, како и дивиденда предвидена за исплата), доколку е потврдена од овластен ревизор.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.7 Управување со ризикот од капитал (продолжува)

При пресметка на основниот капитал на Друштвото следните ставки се сметаат за одбитни:

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година;
- други потенцијални обврски кои Друштвото за осигурување има обврска да ги прикаже во вонбилансна евиденција.

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото, кој не смее да биде повисок од 50% од основниот капитал се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- субординирани должнички инструменти;
- хартии од вредност со неопределен рок на доспевање.

Адекватноста на одржувањето на капиталот и користењето на сопствените средства редовно се следат од страна на раководството на Друштвото.

Табелата подолу ја дава пресметката на вкупниот капитал и односот со маргината на солвентност и гарантниот фонд на Друштвото на ден 31 декември 2024 и 2023 година во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

	2024	2023
1. Капитал		
а) Уплатен акционерски капитал	184.131.750	184.131.750
б) Резерви	205.704.092	176.181.947
в) Нераспоредена добивка	283.016.385	280.067.385
г) Откупени сопствени акции (-)	(9.765.970)	(9.765.970)
д) Нематеријални средства (-)	(5.873.402)	(6.287.789)
ѓ) Акумулирана и тековна загуба (-)	-	-
Вкупно основен капитал	657.212.855	624.327.323
Одбитни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	-	-
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	-	-
КАПИТАЛ	657.212.855	624.327.323
2. Маргина на солвентност	247.600.468	231.784.951
3. Гарантен фонд (3.000.000 ЕУР)	184.485.000	184.485.000
4. Вишок на капитал над маргина на солвентност	409.612.387	392.542.372
5. Вишок на капитал над гарантен фонд	472.727.855	439.842.323

Потребното ниво на маргина на солвентност пресметано согласно Законот за супервизија на осигурувањето изнесува 247.600.468 денари (2023: 231.784.951 денари).

Капиталот на Друштвото за осигурување кое врши работи на осигурување на живот во секое време, треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност која се пресметува како збир од добиените резултати.

Гарантниот фонд изнесува 1/3 од маргината на солвентност, но не понизок од износот според кој Друштвото има добиено дозвола за работа, а тој изнесува 3.000.000 ЕУР.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.8 Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење исклучиво со сопствени средства поради што не користи краткорочни или долгорочни кредити и заеми од банки и други друштва. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа.

6. УТВРДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

Друштвото располага со финансиски средства и обврски, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири по договорни услови. Утврдувањето на објективната вредност се базира на пазарните вредности на средствата и обврските кои во билансот на состојба не се презентирани по објективна вредност.

Друштвото ги класификува финансиските средства и обврски согласно хиерархијата за техники на вреднување и информациите дали потребните инпути за вреднување се јавно достапни или не, согласно која постојат три нивоа на хиерархија на објективна вредност и тоа:

Ниво 1 - објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар. Друштвото нема класификувано инструменти во ниво 1.

Ниво 2 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) од активни пазари (влезните информации може директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активните пазари, како на пр.: котирани цени на активен пазар за слични финансиски инструменти, или сите значајни влезни информации во моделот за одредување на објективната вредност може да се потврдат и да се следат на активниот пазар). На датумот на билансот на состојба Друштвото ги класификува уделите во инвестициски фондови во оваа категорија, во износ од 118.907.658 денари (2023: 86.522.483 денари). Нивната објективна вредност се одредува според вредноста на нето имотот по удел на фондовите датумот на известување.

Ниво 3 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) коишто не можат директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активни пазари, односно врз основа на техники за вреднување во кои најголемо учество имаат информациите за ризиците на финансиските инструменти коишто не можат да се следат и да се потврдат на активни пазари. Друштвото нема класификувано инструменти во ниво 3.

Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност:

2024 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Финансиски вложувања				
расположливи за продажба	-	-	-	-
Финансиски вложувања за тргување	-	118.907.658	-	118.907.658
Вкупно	-	118.907.658	-	118.907.658
2023 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Финансиски вложувања				
расположливи за продажба	-	-	-	-
Финансиски вложувања за тргување	-	86.522.483	-	86.522.483
Вкупно	-	86.522.483	-	86.522.483

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

6. УТВРДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ (продолжува)

Нема рекласификација и движење од едно во друго ниво од 2024 година во 2023 година.

Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во билансот на состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	2024		2023	
	Вкупна евидентирана вредност	Вкупна објективна вредност	Вкупна евидентирана вредност	Вкупна објективна вредност
Средства				
Хартии од вредност расположливи за продажба	3.331.907.315	3.331.907.315	3.059.080.038	3.059.080.038
Хартии од вредност чувани до достасување	133.010.124	133.010.124	300.144.672	300.144.672
Кредити и побарувања	-	-	-	-
Орочени депозити	629.000.000	629.000.000	608.000.000	608.000.000
Останати заеми	61.731.720	61.731.720	60.592.671	60.592.671
Побарување од осигуреници останати и побарувања од непосредни работи	144.432.817	144.432.817	140.936.271	140.936.271
Парични средства и парични еквиваленти	30.552.370	30.552.370	21.806.873	21.806.873
Вкупно	4.330.634.346	4.330.634.346	4.190.560.525	4.190.560.525
Обврски				
Останати тековни обврски	60.765.647	60.765.647	64.319.435	64.319.435
Вкупно	60.765.647	60.765.647	64.319.435	64.319.435

Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Со оглед на фактот дека не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на финансиските средства и обврски, како и со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации, како и во согласност со „Одлуката за одредување на начинот на вреднување на должничките хартии од вредност издадени од Република Македонија кои немаат котирана пазарна цена на активен пазар“ издадена од АСО, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски.

Земајќи ја предвид краткорочноста на побарувањата не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност.

7. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Со оглед на својата големина и активности, Друштвото во текот на своето работење не е организирано во посебни сегменти, ниту како деловни (бизнис) сегменти, ниту како географски сегменти. Поради ова, не се врши сегментно презентирање на работењето на Друштвото.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА ОД ОСИГУРУВАЊЕ

	2024	2023
Бруто полисирана премија за осигурување	825.045.201	732.338.958
Бруто полисирана премија предадена во реосигурување	(3.023.055)	(1.445.133)
Промена во бруто резервите за преносна премија	(1.811.503)	(2.475.413)
Промена во бруто резервите за преносна премија-дел за реосигурување	-	(1.421.270)
	820.210.643	726.997.142

8.1 ПОЛИСИРАНИ ПРЕМИИ ПО ВИДОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2024	2023
Полисирана премија за осигурување на живот	773.359.943	685.430.059
Полисирана премија за осигурување од незгода	41.210.805	37.019.262
Полисирана премија за дополнително здравствено осигурување (ТБС, малигни заболувања, операции)	10.474.453	9.889.637
	825.045.201	732.338.958

9. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2024	2023
Приходи од камати	153.253.162	147.377.199
Позитивни курсни разлики	726.497	15.747.008
Капитална добивка од продажна на вложувања за тргување	63.648.903	44.261.151
Нереализирани добивки од вложувања за тргување	2.136.664	697.506
Вкупно	219.765.226	208.082.864

9.1 ПРИХОДИ ОД КАМАТИ

	2024	2023
Приходи од камати од депозити од математичка резерва	20.224.420	15.946.602
Приходи од камати од депозити од техничка резерва	150.001	150.003
Приходи од камати од депозити од редовна сметка	-	1.628
Приходи од камати од државни обврзници од математичка резерва	113.123.527	109.706.171
Приходи од камати од државни обврзници од технички резерва	981.294	790.572
Приходи од камати од државни обврзници од редовна сметка	16.197.616	18.279.076
Приходи од камати од дадени заеми	2.576.304	2.503.147
Вкупно	153.253.162	147.377.199

10. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	2024	2023
Приходи од отпис на обврски	-	-
Приходи од продажба на материјални средства	-	-
Останати приходи	5.164.779	3.913.223
Вкупно	5.164.779	3.913.223

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

11. НАСТАНАТИ ШТЕТИ, НЕТО

	2024	2023
Бруто исплати на осигуреници:		
Бруто исплатени штети	413.314.233	356.662.722
Исплатени штети по основ на осигурување на живот	46.191.854	34.104.841
Исплатени штети по основ на осигурување од незгода и операции	8.637.291	5.971.961
Исплатени штети по основ на осигурување од ТБС	1.962.869	2.205.646
Исплатени штети по основ на доживување	234.906.777	219.088.911
Исплатени штети по основ на бонус за породување	70.969	131.530
Исплатени штети по основ на бонус за одличен успех	22.902	40.044
Исплатена штета по основ на рента	332.089	332.174
Исплатени штети по основ на откуп	120.443.274	94.132.852
Исплатени трошоци за проценка на штети	746.208	654.763
Бруто исплатени штети, дел за рео	-	-
Промена во бруто резерви за штети	2.265.702	2.724.623
Промена во бруто резерви за настанати пријавени штети	462.289	2.051.063
Промена во бруто резерви за настанати непријавени штети	1.803.413	673.560
Вкупно, нето	415.579.935	359.387.345

12. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ

	2024	2023
Промени во бруто математичка резерва за животното осигурување	48.613.747	47.400.822
Промени во бруто математичка резерва за детско осигурување	44.393.854	49.595.658
Промени во бруто математичка резерва за ТБС	411.320	135.969
Промени во бруто математичка резерва за колективно осигурување	28.180.988	15.316.908
Промени во бруто математичка резерва за операции и траен инавлидитет	11.563	20.919
Промена во математичка резерва за останати осигурувања и ДОС	27.851.064	18.049.327
Вкупно	149.462.536	130.519.603

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

13. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

	2024	2023
Провизија спрема друштва за застапување во осигурување	79.171.863	60.630.497
Провизија спрема застапници во осигурување	3.032.842	3.740.662
Провизија спрема осигурително брокерски друштва	22.749.594	20.126.001
Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	60.525.583	54.359.654
Трошоци за печатење на прирачници за продажба	643.228	378.166
Останати трошоци за стекнување	-	-
Трошоци за стекнување	166.123.110	139.234.980
Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	5.404.653	3.607.751
Трошоци за бруто плати на вработените	39.982.291	28.653.496
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	1.909.239	1.739.391
Трошоци за наемнини	21.840.594	9.388.903
Трошоци за банкарски услуги	2.759.820	2.656.928
Трошоци за телекомуникациски услуги	1.527.890	1.609.390
Трошоци за ПТТ услуги	811.346	978.576
Трошоци за одржување	7.541.785	4.259.233
Трошоци за други услуги	34.911.053	33.622.650
Материјални трошоци	1.563.946	2.638.732
Трошоци за резервирања	(182.076)	2.320.449
Трошоци за службени патувања	837.746	554.916
Трошоци за стручно усовршување	1.390.262	1.598.837
Трошоци за ревизии и законски контроли	2.188.767	2.014.795
Солидарен данок	-	7.771.115
Останати административни трошоци	690.635	675.993
Административни трошоци	123.177.951	104.091.155
Вкупно	289.301.061	243.326.135

Во текот на 2024 година, трошоците за провизија спрема брокерски друштва и друштва за застапување изнесуваат 22.749.594 денари и 79.171.863 денари, респективно (2023: 20.126.001 денари и 60.630.497 денари, респективно) бележат пораст во однос на претходната година.

Трошоците за услуги во вкупен износ од 34.911.053 денари (2023: 33.622.650 денари) вклучуваат трошоци за репрезентација, рати за оперативен лизинг на возила, трошоци за лекарски преглед на вработени, адвокатски, судски и нотарски услуги и такси, услуги на централен депозитар и регистар.

14. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2024	2023
Негативни курсни разлики	407.929	15.949.888
Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност) од вложувања за тргување	9.906.204	10.837.838
Вкупно	10.314.133	26.787.726

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

15. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА

	2024	2023
Расходувани материјални средства	-	153.558
Трошоци од минати години	210.643	6.372
Останати трошоци	264.706	5.803
Вкупно	475.349	165.733

16. ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2024	2023
Тековен данок од добивка	8.928.712	11.008.576
Вкупно	8.928.712	11.008.576
Усогласување на законска со ефективна даночна стапка:		
Непризнаени расходи	18.141.743	10.575.042
Бруто добивка	71.145.374	99.510.721
Даночна основа	89.287.117	110.085.763
Пресметан данок од добивка по 10%	8.928.712	11.008.576
Намалување на данок од добивка за вредносни ваучери за спорт	-	-
Обврска за Данок за добивка	8.928.712	11.008.576
Добивка пред оданочување	71.145.374	99.510.721
Ефективна даночна стапка	12,55%	11,06%

17. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА И ОПРЕМА

	Нематеријални средства	Опрема	Вложувања во туѓи објекти	Вкупно
Набавна вредност на 01.01.2023	13.246.241	16.916.367	3.473.618	33.636.226
Набавки	4.563.495	9.250.511	-	13.814.006
Намалување	(3.454.462)	(7.792.440)	(3.473.618)	(14.720.520)
Расход	-	(244.396)	-	(244.396)
Состојба на 31.12.2023	14.355.274	18.130.042	-	32.485.316
Набавки	1.863.539	2.429.513	-	4.293.052
Намалување	-	(75.024)	-	(75.024)
Расход	-	-	-	-
Состојба на 31.12.2024	16.218.813	20.484.531	-	36.703.344
Акумулирана амортизација на 01.01.2023	9.219.865	13.121.357	3.174.526	25.515.748
Амортизација за 2023	1.839.616	1.525.515	242.620	3.607.751
Намалување	(2.991.996)	(7.792.440)	(3.360.674)	(14.145.110)
Расход	-	(87.583)	(56.472)	(144.055)
Состојба на 31.12.2023	8.067.485	6.766.849	-	14.834.334
Амортизација за 2024	2.277.926	3.126.728	-	5.404.654
Намалување	-	-	-	-
Расход	-	-	-	-
Состојба на 31.12.2024	10.345.411	9.893.577	-	20.238.988
Нето сегашна вредност на:				
31.дек.23	6.287.789	11.363.193	-	17.650.982
31.дек.24	5.873.402	10.590.954	-	16.464.356

Друштвото не располага со сопствен деловен простор односно користи простор земен под оперативен наем за кој се плаќа месечна закупнина.

На 31 декември 2024 и 2023 година Друштвото нема дадена опрема и нематеријални средства под залог и истите во целост ги користи за деловни активности на Друштвото.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

18.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

	2024	2023
Финансиски вложувања во друштвата во Група - придружени друшва	-	-
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	133.010.124	300.144.672
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	133.010.124	300.144.672
Финансиски вложувања расположиви за продажба	3.331.907.315	3.059.080.038
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	3.331.907.315	3.059.080.038
Финансиски вложувања за тргување	118.907.658	86.522.483
Депозити, заеми и останати пласмани	690.731.720	668.592.671
Дадени депозити	629.000.000	608.000.000
Заеми	61.731.720	60.592.671
Вкупно	4.274.556.817	4.114.339.864

18.1 ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСПЕВАЊЕ

	2024	2023
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност до една година	-	-
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност над една година	133.010.124	300.144.672
Дисконт на обврзници	-	-
Вкупно вложувања кои се чуваат до доспевање	133.010.124	300.144.672

18.2 ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2024	2023
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност до една година	-	-
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност над една година	3.331.907.315	3.059.080.038
Дисконт	-	-
Премија	-	-
Вкупно вложувања кои се расположиви за продажба	3.331.907.315	3.059.080.038

Со состојба на 31 декември 2024 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници издадени од Министерството за финансии на Република Северна Македонија класифицирани како вложувања расположливи за продажба со рокови на доспевања од 1 до 30 години во износ од 3.331.907.315 денари (2023: 3.059.080.038 денари).

КРОАЦИЯ ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

18.3 ВЛОЖУВАЊА ЗА ТРГУВАЊЕ

	2024	2023
Удели во инвестициски фондови	108.504.154	79.935.976
Промена во објективната вредност преку биланс на успех	10.403.504	6.586.507
Вкупно вложувања за тргување	118.907.658	86.522.483

Со состојба на 31 декември 2024 година, Друштвото има вложувања во удели во отворени инвестициски фондови (парични фондови) кои служат за покривање на математичка резерва, технички резерви и вложувања од капитал и истите се класифицирани како вложувања расположливи за тргување кои се регистрирани и работат на територијата на Република Северна Македонија во износ од 118.907.658 денари (2023: 86.522.483 денари). Промената во објективната вредност преку билансот на успех е резултат на нето ефектот од вредносното усогласување односно од нереализирани добивки во вкупен износ од 3.903.214 денари (2023: 6.943.527 денари) и нереализирани загуби во вкупен износ од 85.058 денари (2023: 1.054.088 денари) кои произлегуваат од сведување на објективна вредност на датумот на известување.

18.4 ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ОСТАНАТИ ПЛАСМАНИ

	2024	2023
Депозити заеми и останати пласмани		
Халк Банка АД	176.000.000	288.000.000
Уни Банка АД	155.000.000	125.000.000
НЛБ Банка АД	-	30.000.000
Прокредит Банка АД	57.000.000	20.000.000
Централна Кооперативна Банка	6.000.000	-
Шпаркасе Банка АД	235.000.000	145.000.000
	629.000.000	608.000.000
Дадени заеми на осигуреници	46.358.570	45.219.521
Останати заеми	15.373.150	15.373.150
Вкупно	690.731.720	668.592.671

Со состојба на 31 декември 2024 година, Друштвото има орочени депозити во банки на износ од 629.000.000 денари (2023: 608.000.000 денари) со рок на орочување од 1 година до 10 години, и каматни стапки кои се движат од 2,3% до 4,1% годишно (2023: 1,7% до 4,1% годишно). Друштвото остварува приходи од камати од ваквите депозити и истите се прикажани во рамките на приходи од вложувања (Белешка 9).

Согласно условите за осигурување и одредбите од Законот за облигационите односи, Друштвото на осигурениците може да им исплати аванси до висината на откупната вредност на полисата за осигурување на живот со винкулација на полисата во корист на Друштвото. Доколку осигурениците не го вратат авансот, Друштвото постапува како да побарале откуп. Со состојба на 31 декември 2024 година, Друштвото има дадени аванси на осигуреници во износ од 46.358.570 денари (2023: 45.219.521 денари). Авансите се издаваат со рок на доспевање до 5 години со каматна стапка од 5,5% на годишно ниво.

На 24 декември 2019 година, Друштвото потпиша договор за давање на субординиран заем со Кроацка Осигурување АД - Друштво за неживотно осигурување Скопје во износ од 15.373.150 денари со висина на каматна стапка од 8,2% на годишно ниво и рок на враќање од 6 години, но на 08.06.2020 год. со анекс договор каматната стапка на заемот се намали на 2,3% на годишно ниво со цел да се усогласат условите од договорот со Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за видовите и описот на ставки кои се земаат во предвид при пресметка на капиталот на друштвото за осигурување и/или реосигурување согласно кој каматната стапка не смее да биде повисока од каматата на последната емисија на државни хартии од вредност издадени од страна на Министерството за финансии на домашниот пазар во последните 12 месеци пред издавањето на субординираниот инструмент, имајќи ја предвид соодветната рачност и валута, најмногу зголемена за 1 процентен поен.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

19.ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)

	2024	2023
Удели во инвестициски фондови	281.934.609	236.565.421
Промена на објективната вредност преку БУ	80.949.874	31.048.804
Вкупно вложување за тргување	362.884.483	267.614.225

Со состојба на 31 декември 2024 година, Друштвото има вложувања во удели во отворени инвестициски фондови (парични фондови) кои служат за покривање на техничките резерви кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик и истите се класифицирани како вложувања расположливи за тргување кои се регистрирани и работат на територијата на Република Северна Македонија во износ од 362.884.483 денари (2023: 267.614.225 денари). Промената во објективната вредност преку билансот на успех е резултат на нето ефектот од вредносното усогласување односно од нереализирани добивки во вкупен износ од 59.745.689 денари (2023: 37.317.624 денари) и нереализирани загуби во вкупен износ од 9.821.146 денари (2023: 9.777.254 денари) кои произлегуваат од сведување на објективна вредност на датумот на известување.

20.ПОБАРУВАЊА ОД ОСИГУРЕНИЦИ

	2024	2023
Побарувања за ненаплатена премија	69.229.703	67.033.160
Исправка на вредност на побарувања	(14.962.243)	(13.738.595)
Вкупно	54.267.460	53.294.565

Исправка на вредност

Движењето на сметката за исправка на вредност на побарувањата од непосредни работи на осигурување во текот на 2024 и 2023 година, е како што следи:

	2024	2023
На 1 јануари	13.738.595	9.177.470
(Ослободување) на безвреднување за годината, нето	1.223.648	4.561.125
Вкупно	14.962.243	13.738.595

21.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2024	2023
Побарувања по основ на:		
Камати од депозити	10.241.146	5.005.764
Камати од државни обврзници	74.534.761	76.893.239
Камати од дадени позајмици	354.551	353.582
Побарувања од непосредни работи на осигурување	-	-
Останати побарувања	5.034.899	5.389.121
Вкупно	90.165.357	87.641.706

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2024	2023
Денарски сметки во банки	19.606.569	17.039.311
Денарски сметки во банки (математичка резерва)	11.274.187	5.178.209
Денарски сметки во банки (техничка резерва)	867	2.868
Девизни сметки во банка	-	65.164
Благајна	13.497	12.296
Исправка на вредност на паричните средства во банка	(342.750)	(490.975)
Вкупно	30.552.370	21.806.873

Во текот на 2020 година, Гувернерот на Народна Банка на Република Северна Македонија ја укина дозволата за основање и работење на Еуростандард Банка АД, Скопје. За паричните средства кои Друштвото ги држеше во оваа банка во вкупен износ од 1.191.689 денари е евидентирана исправка на вредност во износ од 342.750 денари заклучно со 31 декември 2024 година и 490.975 денари заклучно со 31 декември 2023 год.

23. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

	2024	2023
Побарувања по основ на:		
Побарување за данок од резултатот	1.526.457	354.169
Одложени трошоци на стекнување до една година - поврзани субјекти	510.760	428.627
Одложени трошоци на повеќе години	168.508	247.828
Одложени пресметани трошоци по полиси за животна осигурување на вработени	5.278.046	3.030.021
Останати пресметани приходи и одложени трошоци	-	1.198.112
Вкупно	7.483.771	5.258.757

24. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	2024	2023	2024	2023
	Бр. на акции	Бр. на акции	МКД	МКД
Обични акции	30.000	30.000	184.131.750	184.131.750
Вкупно	30.000	30.000	184.131.750	184.131.750

Структурата на акционерскиот капитал со состојба на ден 31 декември 2024 и 2023 година според евиденцијата на ЦДХВ е како што следува:

	31 декември 2024 година		31 декември 2023 година	
	Број на акции	% на учество	Број на акции	% на учество
Кроациа Осигурување дд, Загреб	28.500	95%	28.500	95 %
Сопствени акции	1.500	5%	1.500	5%
Вкупно	30.000	100%	30.000	100%

Според Одлука на Собранието на акционери на Друштвото донесена во 2012 година и по спроведена постапка, на почетокот на 2013 година извршено е оттуѓување на 750 сопствени обични акции на акционерот Кроациа Осигурување дд Загреб, во согласност член 333 став (1) од Законот за трговски друштва. Продажната вредност на акциите изнесува 105 ЕУР по акција, односно вкупна продажна вредност од 78.750 ЕУР или 4.843 илјади денари. Акциите кои биле предмет на продажба претставуваат 2.5% од основната главнина на Друштвото, со што вкупното учество на акции кои ќе ги поседува Кроациа Осигурување дд Загреб изнесува 95%. Ваквата промена е регистрирана кај сите надлежни институции во јануари 2013 година.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

24. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ (продолжува)

Заработка по акција

	31.дек.24	31.дек.23
Нето добивка	62.216.663	88.502.145
Број на акции	30.000	30.000
Заработка по акција	2.073,8888	2.950,0715

Резерви на сигурност (законски резерви)

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка. Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

25. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	2024	2023
Бруто резерви за преносни премии	19.501.832	17.690.329
Бруто математичка резерва	3.609.431.711	3.459.969.175
Бруто резерви за штети	22.094.700	19.828.998
Бруто останати технички резерви	-	-
Вкупно	3.651.028.243	3.497.488.502

Кај основните осигурувања на живот Друштвото применува намалување на математичката резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување (цилмеризација). Пресметаниот износ на неамортизираните трошоци за стекнување на осигурувањето е составен дел на математичката резерва.

Пресметаниот износ на неамортизираните трошоци за стекнување на осигурувањето на 31.12.2024 година изнесува 113.305.379 денари (2023: 121.619.257 денари)

25.1 Движење на бруто математичката резерва

	2024	2023
Состојба на математичка резерва на почеток на годината	3.459.969.175	3.329.449.572
Промени во бруто математичка резерва за животното осигурување	48.613.747	47.400.822
Промени во бруто математичка резерва за детско осигурување	44.393.854	49.595.658
Промени во бруто математичка резерва за ТБС	411.320	135.969
Промени во бруто математичка резерва за колективно осигурување	28.180.988	15.316.908
Промена во математичка резерва за останати осигурувања и ДОС	27.862.627	18.070.246
Состојба на бруто математичка резерва на крај на годината	3.609.431.711	3.459.969.175

Математичка резерва претставува разлика помеѓу сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашната вредност на идните обврски на договорувачот на осигурувањето врз основа на тие договори. Математичката резерва е фонд во кој се собираат средствата од премиите од животни осигурувања на сите осигуреници. Вкупните технички резерви на Друштвото се потврдени од страна на овластен независен актуар.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2024

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

26.ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ

	2024	2023
Обврски за данок од резултатот	-	-
Останати даночни обврски	717.787	117.812
Вкупно	717.787	117.812

27. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2024	2023
Обврски по основ на провизија на посредници	7.548.094	14.605.160
Обврски по основ на однапред уплатена премија за животно осигурување	47.312.974	43.853.091
Обврски по основ на уплатен капар за животно осигурување	1.562.333	1.764.364
Обврски по основ на финансиски лизинг	-	-
Останати обврски	4.342.246	4.096.820
Вкупно	60.765.647	64.319.435

28.ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото во текот на своето работење е поврзано со своето матично друштво, Кроациа Осигурување дд, Загреб, како и со останатите друштва кои се поврзани со матичното друштво.

Трансакциите со овие поврзани субјекти се како што следува:

	2024	2023
Побарувања од:		
Кроациа Осигурување дд, Загреб	510.760	344.650
Кроациа Осигурување неживотно осигурување Скопје	16.030.548	15.832.177
Вкупно	16.541.308	16.176.827
Обврски кон:		
Кроациа Осигурување дд, Загреб	257.660	211.138
Кроациа Осигурување неживотно осигурување Скопје	200.802	113.365
Адрис Група дд	10.073	-
Вкупно	468.535	324.503
Расходи:		
Кроациа Осигурање дд, Загреб	7.054.937	1.423.163
Кроациа Осигурување Неживотно осигурување Скопје	878.559	761.489
Адрис Група дд	10.073	-
Исплати на менаџмент	12.853.106	8.296.680
Вкупно	20.796.675	10.481.332
Приходи:		
Кроациа Осигурување Неживотно осигурување Скопје	1.437.397	507.114
Вкупно	1.437.397	507.114

Друштвото смета дека има непосреден однос на поврзана страна со мнозинскиот сопственик Croatia Osiguranje d.d. Zagreb и со членовите на Групацјјата на мнозинскиот сопственик.

28.ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ (продолжува)

Ставката за исплати на раководството се состои од сите исплати на клучното раководство на Друштвото, членовите на Одборот на Директори како и директорите на секторите во кој износ се вклучени бруто платите, премиите за животна осигурување, бонусите и надоместот за членовите на Одборот на Директори.

29.НЕИЗВЕСНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2024 година, Друштвото се јавува како тужена странка во три судски постапки по основ на исплата на штета кон осигуреник во износ од 1.788.200 денари (2023: 1.620.200 денари).

Исто така против Друштвото се води судски спор по други основи на износ од 195.381 ден (2023: 195.381 ден). Друштвото нема издвоено резерва за споменатиот судски спор, затоа што според мислење на адвокатите кои го застапуваат судскиот спор на Друштвото, спорот ќе заврши во корист на Друштвото Кроациа Осигурување АД Друштво за осигурување - живот Скопје.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Друштвото, не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по оваа основа.

30.УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

На 31 декември 2024 и 2023 година, Друштвото ги исполнува барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви, Друштвото има доволно средства за покривање на техничката резерва и покривање на капиталот во целост.

На 31 декември 2024 година, Друштвото има вложувања од капиталот во државни хартии од вредност издадени од Минстерство за финансии на РСМ, кои претставуваат 72,9% од капиталот (2023: 85% од капиталот). Нема ограничувања на лимит на овие вложувања. Друштвото редовно го известува регулаторот - Агенцијата за супервизија на осигурувањето („АСО“) преку кварталните извештаи за овие вложувања и до сега нема добиено мерка или препорака за усогласување.

31. ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ НАСТАНИ

Глобален данок

Во јануари 2025 година, Собранието на Република Северна Македонија го усвои Законот за минимален глобален данок на добивка. Со овој закон се уредуваат мерките за обезбедување минимално ефективно оданочување на добивката на мултинационалните групи и големите домашни групи, составните субјекти, начинот на пресметување на ефективната даночна стапка, пресметката на даночната основа и даночната обврска за дополнителен данок, исклучените субјекти, постапката за прибирање податоци за субјектите и начинот на поднесување на пријавата и плаќање дополнителен данок. Овој закон е усогласен со Директивата (ЕУ) 2022/2523 на Советот од 14 декември 2022 година за да се обезбеди глобално минимално ниво на оданочување за мултинационалните групи и големите домашни групи во Унијата. Во моментот на усвојување на овие финансиски извештаи, Министерството за финансии немаше издадено детални упатства за начинот на пресметување, пријавување и плаќање на овој данок. Дополнително, Министерството нема пропишано образец за евидентирање на овој данок. Како дел од мултинационална компанија, Друштвото, заедно со останатите составни субјекти кои припаѓаат на истата јурисдикција, спроведе пресметка согласно новата законска регулатива. Резултатите од оваа пресметка покажаа дека Друштвото нема финансиски импликации, ниту потреба од промени во финансиските извештаи.

Освен погоренаведеното по 31 декември 2024 година, датумот на известување, не се случиле значајни настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

ПРИЛОГ 1– ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ СО ПОТВРДА НА АКТУАРОТ

Извештај за работата
за период од 01.01.2024 до 31.12.2024

CROATIA[®]
осигурување/живот

Извештај за работата на Друштвото за период од 01.01.2024 до 31.12.2024 година

Содржина

I. Систем на управување и активностите на клучните функции на Друштвото во 2024 година.....	3
II. Извештај за работењето на Кроаџа осигурување А.Д. – Друштво за осигурување живот за периодот од 01.01.2024 до 31.12.2024	
1. Макроекономско опкружување	4
2. Пазар на осигурување.....	6
3. Основни податоци за Друштвото.....	7
4. Систематизација и организација	9
5. Деловната политика во 2024 година	10
5.1 Стратегиски цели за 2024 година.....	11
5.2 Годишни цели за 2024 година	11
5.3 Клучни проекти во 2024 година.....	12
6. Капитал и резерви	12
7. Технички резерви	13
8. Управување со ризиците	21
9. Законски контроли и ревизии	24
10. Корпоративно управување во Кроаџа осигурување - Живот АД Скопје	25
11. Усогласеност со прописите	25
12. Ликвидност во работењето.....	26
13. Принципи на реосигурување	26
14. Осигурително управување со состојба на ден 31.12.2024 година	27
15. Деловни резултати од 31.12.2024 година.....	30
16. Развојни показатели на Друштвото	30
III. Финансиски показатели.....	31
1 Биланс на успех од 31.12.2024 година	31
2 Биланс на состојба на 31.12.2024 и компаративни податоци за 2024 во однос на 2023	39
IV. Развојни проекти за 2024 година.....	41
V. Едукација на вработените од 01.01.2024 до 31.12.2024 година.....	43
VI. Маркетинг активности во периодот 01.01.2024 до 31.12.2024 година.....	44
VII. Работа на органот за управување.....	44
VIII. ПРИЛОЗИ	

I. Системот на управување и активностите на клучните функции на Друштвото во 2024 година

Друштвото има воспоставено едностепен систем на управување преку Одборот на директори. Одборот има четири члена од кои три се неизвршни, а еден е назначен за извршен член на Одборот на директори со назив генерален директор. Еден од неизвршните членови на Одборот на директори е независен член. Неизвршните членови на Одборот ја вршат функцијата на надзор на работењето на Друштвото, додека генералниот директор го раководи работењето на Друштвото.

Воспоставено е управување со значајните ризици, кои влијаат на работењето преку активностите на клучните функции во Друштвото.

Клучни функции воспоставени на ниво на Друштвото се:

- Системот за управување со ризиците на Друштвото е поставен преку сеопфатноста на организациската структура, интерните акти, технологијата како и правилата, постапките и ресурсите за идентификување на ризиците, мерење, односно проценување на ризиците, контрола и следење, тестирање на отпорностите на стрес, совладување и управување со ризиците.
Функцијата управување со ризиците е воспоставена преку Одбор за управување со ризици, Одбор за управување со ИТ ризици и Менаџер за ризик. Редовно се координира со останатите клучни функции како и со останатите организациски единици кои се оперативни одговорни за прифаќање на поединечните ризици или пак се надлежни за поединечни специфични области на работењето, со цел навремено да се обезбеди адекватен тек и квалитет на сите потребни информации.
Во текот на годината функцијата за ризици изработи квартални анализи за ризиците врз кои Друштвото е изложено, воспостави интерни кредитни рејтинзи за банките, како и креирање база за оперативен ризик.
Одборот за управување со ризиците во ИТ ги разгледува прашањата поврзани со сигурноста и интегритетот на информацискиот систем, врши идентификација, анализа и евалуација на ризиците и предлага мерки за нивно отстранување и пренесување.
- Функцијата на следење на усогласеноста со прописите е воспоставена преку Одборот за следење на усогласеноста со прописите. Одборот ги следи законските измени што се од значење за работењето на Друштвото, дава препораки и насоки за постапување во врска со усогласувањето на Друштвото со законската и подзаконската регулатива. Во текот на 2024 година Одборот за усогласеност со прописите на своите состаноци ги разгледуваше законските и подзаконските измени и даваше препораки за постапување до соодветните организациони единици на Друштвото со цел да се обезбеди целосна усогласеност на работењето со релевантната регулатива.
- Актуарската функција во Друштвото е организирана како независна и самостојна позиција која го разгледува работењето на Друштвото, спроведува анализи и дава препораки до раководството во поглед на остварувањата на финансиските резултати од аспект на актуарските правила, прописи и ризици. Актуарската функција е оперативна независна и е интегрирана во организационата единица на Друштвото на начин што оневозможува да е под влијание на другите клучни функции или раководството на Друштвото.
- Воспоставена е интерна ревизија, која е независна и самостојна во своето работење. Внатрешниот ревизор за своето работење го известува Одборот на директори на Друштвото. Внатрешниот ревизор спроведува ревизии согласно со годишниот план и програма и за секоја спроведена ревизија подготвува посебен извештај со препораки за констатираните наоди. Внатрешниот ревизор

го следи исполнувањето на препораките и доставува извештаи до органот на надзор - Одборот на директори.

II. Извештај за работењето на Кроациа осигурување А.Д. – Друштво за осигурување живот за периодот од 01.01.2024 до 31.12.2024

1. Макроекономско окружување

Во текот на 2024 година, македонската економија се соочи со сериозни предизвици, но истовремено покажа знаци на отпорност и постепено закрепнување. Оваа година беше обележана со глобална економска неизвесност, која произлегуваше од продолжените геополитички тензии, нестабилните цени на енергенсите и променливите монетарни политики на големите економии. И покрај овие предизвици, домашната економија успеа да оствари раст, благодарение на стабилната домашна побарувачка, подобрените услови на пазарот на труд и континуираните инвестиции во инфраструктурата.

Бруто домашен производ (БДП)

Реалниот раст на БДП во 2024 година изнесуваше околу 2,3%. Овој раст произлегува од позитивниот придонес на домашната побарувачка, при раст на сите три нејзини компоненти, но пред сè на јавната потрошувачка, по која следи потрошувачката на домаќинствата, во услови на раст на расположливиот доход и солиден кредитен раст. Надворешните двигатели на растот и натаму се помалку поволни со оглед на слабата економска активност на нашите главни трговски партнери.

Инфлација и монетарна политика

Инфлацијата во текот на 2024 година остана релативно стабилна, со просечна стапка од околу 3,5%. Народната банка продолжи со постепено нормализирање на поставеноста на монетарната политика соодветно на условите во економијата, намалувајќи ја основната каматна стапка за по 0,25 п.п. во октомври и декември, сведувајќи ја на нивото од 5,55%, или збирно намалување за 0,75 п.п., што започна во септември годинава. Девизните резерви останаа на адекватно ниво, овозможувајќи покриеност на увозот на стоки и услуги за повеќе од четири месеци, што придонесе за доверба во стабилноста на националната валута. Во четвртото тримесечје од 2024 година, годишната стапка на инфлација очекувано забрза и изнесуваше 4,1%. Забрзувањето речиси во целост се поврзува со прехранбената компонента на инфлацијата, главно заради споредбената основа којашто произлегува од различните привремени мерки за намалување и замрзнување на цените на дел од прехранбените производи во домашната трговија на мало во истиот период од 2023 година. Годишната динамика на базичната компонента во последното тримесечје е главно стабилна, а кај енергетската компонента е забележано продлабочување на стапката на годишен пад.

Пазар на труд и вработеност

Стапката на невработеност продолжи да опаѓа, достигнувајќи 12,3% во 2024 година. Ова се должеше на зголемената побарувачка за работна сила во градежништвото, трговијата и ИТ секторот. Владата спроведе повеќе програми за поддршка на младите претприемачи и дигитализацијата, што овозможи креирање нови работни места. Сепак, и покрај овие позитивни трендови, проблемите со емиграцијата на работоспособното население останаа значајно прашање за македонската економија.

Пазарот на труд во третиот квартал од 2024 година забележа умерени позитивни придвижувања на годишна основа. Така, стапката на вработеност достигна 46,1%, што претставува зголемување од 0,4 п.п. во споредба со истиот квартал од претходната година, во услови на раст на бројот на вработените за 0,8%. Слична промена има и кај стапката на невработеност (пад од 0,5 п.п.), којашто се намали и се сведе на историски најниското ниво од 12,3%, при годишен пад на бројот на невработени лица за 3,7%. Ваквите движења кај клучните параметри на пазарот на труд придонесоа за зголемување на активното население на годишна основа (за 0,2%) и намалување на неактивното население (за 0,4%). Во однос на цената на трудот, платите во третиот квартал од 2024 година и натаму бележат двоцифрен раст на годишна основа, но побавен во споредба со претходниот квартал.

Јавни финансии

И во третиот квартал од 2024 година беше забележан висок годишен раст на приходите во буџетот (од 18%), но и годишен раст на буџетските расходи (од 13,1%). Сепак, повисокиот раст на приходите од буџетските расходи придонесе за намалување на буџетскиот дефицит на годишна основа, којшто се сведе на 0,1% од БДП (0,4% од БДП во истиот квартал од претходната година). Во периодот јануари – ноември 2024 година, буџетскиот дефицит изнесува 3,3% од БДП, односно 66,4% од планираниот дефицит за 2024 година во согласност со прераспределбата на буџетот. Остварениот буџетски дефицит во периодот јануари – ноември 2024 година е финансиран преку нето-задолжување на државата првенствено на домашниот, но и на странскиот пазар, при истовремен раст на депозитите на државата кај Народната банка. Вкупниот јавен долг на крајот на третиот квартал од 2024 година изнесува 61,1% од БДП и е релативно стабилен на годишна основа.

Финансиски пазари

Каматната стапка на меѓубанкарскиот пазар на депозити во четвртиот квартал од 2024 година изнесуваше 3,3% во просек, при зголемена активност на овој пазар. На примарниот пазар на државни хартии од вредност, новите емисии беа главно на подолги рокови, додека на секундарниот пазар на хартии од вредност се тргуваше со државни записи и државни обврзници. На Македонската берза, берзанскиот промет се зголеми за 2,5 пати во однос на претходниот квартал, додека вредноста на МБИ-10 забележа квартално зголемување за 16,2%. На регионалните берзи, индексите забележаа забрзан раст, во просек, од 4,4% на квартална основа. Од аспект на меѓународните финансиски пазари, индексите на променливост на пазарите на обврзници и акции, односно индексите МОВЕ и ВИКС, во четвртиот квартал од 2024 година забележаа нагорна промена, што укажува на зголемување на неизвесноста и променливоста на пазарите што главно е поврзано со изборите во САД, засилените геополитички тензии, како и падот на владата во Германија. Повеќето од распоните меѓу приносите на

македонските и германските еврообврзници забележаа сосема мали надолни промени во споредба со претходниот квартал.

Генерално макроекономското окружување на Македонија во 2024 година беше обележано со стабилен, но умерен економски раст, контролиран инфлаторен притисок и подобрување на пазарот на труд. И покрај предизвиците, економијата покажа отпорност, а долгорочните стратегии поставија основа за иднината. Главните предизвици остануваат: зголемување на продуктивноста, намалување на зависноста од увоз и справување со емиграцијата на младите. Со соодветни економски политики и инвестиции, Македонија може да обезбеди одржлив раст и подобар животен стандард за своите граѓани во наредните години.

Основните макроекономски индикатори се прикажани во следната табела:

Табела 1 – Макроекономски индикатори

	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
%	2022	2022	2022	2022	2023	2023	2023	2023	2024	2024	2024
Инфлација	7,7	10,0	12,4	14,2	16,1	13,6	11,5	9,4	3,4	3,9	2,6
Раст на БДП	2,2	4,0	1,8	1,5	1,5	1,1	1,2	2,1	1,9	2,8	3
Стапка на невработеност	14,7	14,5	14,3	14,0	13,3	13,1	12,8	13	12,9	12,5	12,3
Просечен девизен курс	61,65	61,7	61,65	61,65	61,49	61,49	61,49	61,49	61,49	61,49	61,49

2. Пазар на осигурување

Пазарот за осигурување во Република Северна Македонија го сочинуваат 17 (седумнаесет) осигурителни друштва, од кои 6 се занимаваат исклучиво со осигурување на живот, додека 11 вршат работи од областа на неживотно осигурување.

Брокерски друштва, друштва за застапување во осигурување, лиценцирани брокери и застапници

На пазарот на осигурување во Република Македонија делуваат 44 осигурително брокерски друштва, 20 активни друштва за застапување, 8 деловни банки кои делуваат како застапници во осигурување и 733 лиценцирани брокери.

Друштва за осигурување на живот

Од вкупно 17 осигурителни компании кои делуваат на територија на Р. Северна Македонија, 6 компании: Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот, АД за осигурување на живот „Граве“ Скопје, WINNER LIFE – Vienna Insurance Group, “UNIQA Life Македонија, Триглав Осигурување Живот АД Скопје и Прва Живот АД Скопје имаат основна дејност осигурување на живот и делуваат со добиена дозвола за вршење на работи од областа на осигурување на живот.

Според последните официјални податоци заклучно со 31.12.2024 година бруто полисираната премија на пазарот на осигурување изнесуваше 259,7 милиони евра, што претставува раст од 11,33% во споредба со истиот период во 2023 година.

Заклучно со 31.12.2024 година, друштвата за животно осигурување остварија бруто полисирана премија во износ од 47,06 милиони евра, што претставува раст од 16,31% во споредба со истиот период минатата година.

Според планираните деловни резултати за периодот од 2025 до 2029 година, Кроаџа осигурување АД - Друштво за осигурување живот има план да ја задржи својата водечка позиција и покрај агресивниот пристап на конкуренцијата.

3. Основни податоци за Друштвото

Друштвото Кроаџа осигурување – Живот А.Д. Скопје е основано на 10 август 2004 година со Решение за дозвола за работа во осигурувањето бр. 18-3209/6 издадена од Министерството за финансии во Р. Македонија, а работата ја започна во април 2005 година.

Согласно со решението од Министерството за финансии и Статутот на Друштвото, Друштвото врши работи на осигурување на животот со приоритетност во делувањето 65.11 –Осигурување живот:

- Класа 1 – Осигурување од последица на несреќен случај во случај на смрт или нарушување на здравјето поради несреќен случај - дозвола согласно со решение бр. 18-3209/6 од 10.08.2004 година.
- Класа 2 – Здравствено осигурување (од групата на неживотно осигурување) - дозвола согласно со решение број УП 07-1-177 од 29.04.2013.
- Класа 19 – Осигурување живот- дозвола согласно со решение бр. 18-3209/6 од 10.08.2004 година.
- Класа 21 – Осигурување живот поврзано со удели и инвестициски фондови кога осигуреникот го презема инвестицискиот ризик во врска со промената на вредноста на инвестициските купони или други хартии од вредност на инвестициски фондови - дозвола согласно со решение број УП 19-1-386 од 23.08.2016.

Друштвото е заведено во Трговскиот регистар во рамките на Централниот регистар на Р. Македонија под единствен матичен број на субјектот ЕМБС 5920922 и единствен даночен број ЕДБ 4030004526504.

Друштвото работи и учествува во платниот промет под називот:

КРОАџА ОСИГУРУВАЊЕ АД – Друштво за осигурување на животот (на хрватски: CROATIA OSIGURANJE d.d. – Društvo za osiguranje života)

Скратениот назив на друштвото гласи:

КРОАџА ОСИГУРУВАЊЕ - ЖИВОТ

Во правните трансакции со странски држави името на Друштвото е на англиски јазик и е напишано со латинично писмо:

CROATIA INSURANCE – LIFE.

Друштвото во 2023 година го смени своето седиште. Новото седиште на Друштвото е во Скопје, на ул. Железничка бр.41, Општина центар, Република Македонија.

Извештај за работата на Друштвото за период од 01.01.2024 до 31.12.2024 година

Заштитен знак на Друштвото е дел од називот на Друштвото што се користи во правниот промет, како додаток во облик на цртеж со текстуален дел, кој претставува ликовна графичка целина и тоа приказ на едностран цилиндар пресечен од десната страна. Под заштитниот знак се наоѓаат зборовите: КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ - ЖИВОТ.

Со одлука на Собранието, Друштвото беше ребрендирано во 2008 година, од Вардар – Кроациа а.д. во Кроациа Осигурување а.д. - Друштво за осигурување живот.

Во сопственичката структура на Друштвото акции имаа тројца акционери: Croatia osiguranje а.д. Загреб, Кроациа осигурување а.д. Љубушки и Вардар осигурување а.д. Скопје. Во декември 2007 година беше извршена купопродажба на 2,520 акции помеѓу акционерите Кроациа осигурување а.д. Загреб и Кроациа осигурување а.д. Љубушки, со што е зголемено учеството на Кроациа осигурување Загреб во акционерскиот капитал од 36,4% на 70%.

Во декември 2008 година е извршена докапитализација на Друштвото во согласност со Измените на Законот за супервизија во осигурувањето на Р. Македонија во износ од 2.250,000.00 евра, со што е зголемен основниот капитал на Друштвото, но и уделот на Кроациа осигурување а.д. Загреб во вкупната сопственичка структура на 92,5%.

На ден 24 ноември 2011 година е донесена одлука за купување акции во Кроациа осигурување – живот а.д. Скопје, од акционерите во Друштвото Триглав осигурување АД (АД за осигурување Вардар). Во декември 2011 година е извршена купопродажба на 2,250 акции од Друштвото Триглав осигурување АД, со што Кроациа осигурување – Живот А.Д., Загреб поседува 92,5% од вкупниот пакет акции, а Кроациа осигурување – Живот А.Д. Скопје поседува 7,5% од вкупниот пакет акции.

Кроациа осигурување - Живот д.д. Скопје, согласно со Одлуката донесена на XIII вонредна седница на Собранието на акционерите, број 02-1483 / 1 од 29.11.2012 година, за продажба на 750 обични обични акции со номинална вредност од 100 евра по акција или со единствена продажна цена од 105 евра по акција, на 24 декември истата година добила Одлука за одобрување за продажба на сопствени акции преку приватна понуда за познат купувач (Croatia osiguranje dd Zagreb), издадена од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија. Кроациа осигурување а.д. Загреб на 08.01.2013. уплати вкупен износ на средства во износ од 78.750 евра, со што стана сопственик на 750 нови обични акции

претходно во сопственост на Кроаџа Осигурување Живот АД Скопје. По завршувањето на продажбата, сопственичката структура изгледа вака:

Основачкиот капитал изнесува: 3.000.000,00 eura

Бројот на издадените акции: 30.000

Номиналната вредност на акција: 100,00 eura

Број на акции во сопственост на Кроаџа осигурување А.Д. Загреб: 28.500

Број на акции во сопственост на Кроаџа осигурување – Живот А.Д. Скопје: 1.500

Одборот на директори на Друштвото има 4 члена и на ден 31.12.2024 година е во следниот состав:

1. Марио Батарило, претседател, неизвршен член;
2. Иван Залар, неизвршен член;
3. Бобан Томески, извршен член, генерален директор;
4. Владимир Стефановски, независен неизвршен член.

Ваквата организациска поставеност на Одборот на Директори е во согласност со одредбите од член 367 од Законот за трговските друштва и актите на Друштвото. Овластено лице во Друштвото со неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет е Бобан Томески, извршен член во Одборот на директори – генерален директор без ограничувања.

4. Систематизација и организација

Деловната активност на Компанијата во 2024 година, според изменета систематизација во 2022 е организирана во следниве организациски дела:

- Сектор за унапредување на продажба во осигурување;
- Сектор за финансии, сметководство и контролинг;
- Служба за ИТ;
- Служба за спречување перење пари и финасирање тероризам;
- Служба за ликвидација на штети;
- Служба за човечки ресурси и академија.

- Овластен актуар на Друштвото е Кристина Евтимоска.
- Овластен внатрешен ревизор на Друштвото е Ѓоко Ѓорѓиев.

Внатрешниот ревизор во Друштвото во своето работење е независен од организационите делови и е директно одговорен за неговата работа пред Одборот на директори.

На ден 31.12.2024 година бројот на вработените во Кроаџа осигурување – Живот А.Д. Скопје е 89 со редовен работен однос.

Таблица 2: Стручна подготовка на вработените на 31.12.2024.

Вкупен број вработени	Магистер	Висока стручна подготовка	Средна стручна подготовка
89	11	59	19

5. Деловната политика во 2024 година

Заклучно со 31.12.2024 година Друштвото ја продлабочи својата активност во областа на осигурувањето на животот, што му овозможи да ги зајакне угледот и афирмацијата во финансиското и економското опкружување на Република Северна Македонија. Покрај негативните влијанија на воените конфликти како и нестабилноста на цените на глобално ниво врз целокупната економија Друштвото во 2024 забележа успешно работење. Менаџментот на Друштвото презеде многубројни мерки за реализација на планираните деловни политики и реализација на стратегиските цели, насочени кон континуирано зајакнување на каналите за продажба преку:

- Зголемување на бројот на надворешните застапници и зајакнување на надворешната продажна мрежа преку редовно контактирање, воведни и корективни обуки и семинари;
- Зајакнување на човечките ресурси во Секторот за унапредување на продажбата на осигурувањето преку континуирана едукација и обука;
- Зајакнување на контролата над деловните процеси, активности и редовно следење на постигнатите продажни резултати;
- Оптимизирана наградна програма со цел зголемување на продажните резултати и намалување на флукуацијата во овој канал;
- Продолжување на соработката со постојните брокерски друштва;
- Зајакнување на развојот на банко-каналот на продажба – интензивирана е соработката преку врзана продажба со две од најголемите банки во Република Македонија - НЛБ банка и Уни Банка;
- Маркетинг активности како поддршка на продажбата со цел зголемување на продажбата;
- Иницирање меѓуинституционална соработка со цел да се зголеми продажбата;
- Следење на трендот на осигурување и истражување и креирање дополнителни услуги и услуги ориентирани кон корисниците;
- Анализи на пазарот и поставување на производите поблиску до преференциите и потребите на осигурениците;

Со посебно внимание продолжуваат напорите за развој на стратегијата на Друштвото во врска со процесот на градење сопствена продажна мрежа, како предуслов за одговарање на промените на пазарот на осигурување и за потребата за намалување на трошочната структура на Друштвото, а и за зајакнување на сопствениот потенцијал по пат на:

- Продолжување на стратегијата – Развој на продажната мрежа преку зголемување на број на вработени, градење активни застапници во продажна мрежа;
- Задржување на постојните и придобивање нови застапници, кои се продажно ориентирани;
- Континуиран процес на едукација и менторство на надворешните застапници со директно вклучување и надзор на внатрешните регионални координатори и Кроациа академија;
- Во согласност со потребите на пазарот финансиската состојба и стратегијата за развој на бизнисот, компанијата има регионално вработени во еден град во Р.Македонија.

Заклучно со 31.12.2024 година Друштвото примени конзервативна политика на вложувања капитал и техничка резерва, што како стратегија даде задоволувачки резултати и квалитетен приход од работењето.

Управувањето со квалитетот на штетите, одржување постојана солвентност и ликвидност и инвестирање средства во согласност со законската регулатива и актите на Друштвото беа целите на Друштвото утврдени со деловната политика за 2024 година.

И во текот на 2024 година се продолжи со континуираниот процес на примена на имплементираниот сертификат според стандардот ISO 9001, како и негово постојано подобрување од страна на раководството за квалитетот на Компанијата.

Имплементацијата на ИСО (ISO) стандардот претставува конкурентска предност на Кроациа осигурување - Живот а.д. Скопје бидејќи со овој процес Друштвото се стекнува со примат на прва осигурителна компанија што поседува сертификат за квалитетот ISO 9001: 2015 на македонскиот пазар на осигурувањето.

Во текот на третиот квартал од 2022 година, Друштвото го обнови вториот ИСО сертификат, ISO 10002: 2018 - Управување со жалбите и задоволството на клиентите во обезбедувањето услуги за осигурување на животот станувајќи првата компанија во регионот што го поседува овој сертификат. Со сертификацијата од страна на Lloyd's Register Quality Assurance во согласност со овој стандард само ја докажуваме посветеноста на компанијата на своите клиенти и настојувањето да се обезбеди максимален квалитет.

5.1 Стратегиски цели за 2024 година

Друштвото ги дефинираше следниве стратегиски цели за период 2024 – 2028 година.

1. Висок степен на квалитет на услугата која ја нудиме.
2. Задоволство на осигурениците.
3. Долгорочно задржување на лидерската позиција на пазарот.
4. Инвестирање во иновации и информатичка технологија.
5. Инвестирање во развој на интерни и надворешни продажни канали.

5.2 Годишни цели за 2024 година

Друштвото ги дефинираше следниве цели за 2024 година:

1. Продолжување на развојот на банко-каналот на продажба.
2. Понатамошен развој на интерната продажна мрежа – директна продажба и развој на застапничка мрежа.
3. Развој на нови производи – зголемување на вредноста на постоечките како и развој на нови тарифи.
4. Автоматизација на процесите, ревидирање на деловните процеси
5. Фокус кон клиентите – систематизиран пристап и грижа на постоечките корисници

5.3 Клучни проекти во 2024 година

Во текот на 2024 година клучни проекти спроведени во Друштвото се:

1. Развој на сите канали на продажба – понатамошен развој на внатрешна и надворешна продажна мрежа.
2. Развој на нови производи – додадена вредност на постоечките и воведување на нови производи
3. Продлабочување на соработката со банките
4. Зголемување на ефикасноста на продажниот процес и развој на модул за извештаи
5. Фокус кон клиентите – систематизиран пристап и грижа на постоечките корисници

6. Капитал и резерви

Вкупниот обем на капиталот на Друштвото заклучно со 31.12.2024 година изнесува 752.302.902 МКД (11.794.592 ЕУР).

Табела 3: Вкупен обем на капиталот на 31.12.2024

Вкупен капитал	МКД	ЕУР
Запишан капитал - редовни акции	184.131.750	2.994.256
Откупени сопствени акции	(9.765.970)	(158.809)
Законски резерви	205.704.092	3.345.053
Задржана нераспределена добивка од претходни периоди	283.016.385	4.602.267
Нето добивка за тековниот период	62.216.663	1.011.735
Вкупен капитал	725.302.920	11.794.502

Со измените на Законот за супервизија на осигурувањето од 12 јуни 2007 година, цензусот на почетниот капитал е зголемен на 3.000.000 евра, така што изнесува 184.131.750 денари (3.000.000 евра на денот на уплатата на средствата) и е поделен на 30.000 обични акции со номинална вредност од 100 евра. Сите акции се платени во целост, издадени во нематеријална форма, слободни за преносливост и се чуваат во Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Македонија.

Во согласност со Одлуката на Собранието на акционерите на 22 декември 2011 година, Кроациа осигурување - Живот а.д., Скопје, откупи 2.250 сопствени акции по цена од 105 евра (6.458 денари).

Кроациа осигурување - Живот а.д. Скопје, согласно со Одлуката на Собранието на акционерите, на 29.11.2012 година во 2007 година, продаде 750 обични акции со единствена продажна цена од 105 евра по акција преку приватна понуда за познат купувач (Кроациа осигурување dd Загреб).

Во продолжение е претставена сопственичката структура на Кроациа осигурување – Живот а.д. Скопје на ден 31.12.2024 година:

Табела 4: Акциски капитал на ден 31.12.2024

	Број на акции	% удел
Кроациа осигурување а.д. Загреб	28.500	95%
Кроациа осигурување – Живот а.д. Скопје	1.500	5%
ВКУПНО	30.000	100%

7. Технички резерви

Вкупните технички резерви на Друштвото на 31 декември 2024 година изнесуваат **3.651.028.243 МКД (59.371.140 ЕУР)**, истото е прикажано во следната табела:

Табела 5: Вкупна техничка резерва на ден 31.12.2024.

	МКД	ЕУР
Вкупни технички резерви		
Резерва за преносна премија	19.501.832	317.129
Резерва за штети	22.094.700	359.293
Математичка резерва	3.609.431.711	58.694.718
ВКУПНИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	3.651.028.243	59.371.140

Следната табела го прикажува износот на математичката резерва што ја поседува Друштвото на 31.12.2024 година

Табела 6: Математичка резерва на ден 31.12.2024

Математичка резерва на 31.12.2024	МКД	ЕУР
Математичка резерва за мешано осигурување	2.329.093.611	37.874.520
Математичка резерва за доспеани, неисплатени полиси	34.688.730	564.090
Математичка резерва за детско осигурување	716.483.425	11.651.084
Математичка резерва за ТБС	13.175.862	214.259
Математичка резерва за малигни болести	2.616.077	42.541
Математичка резерва за траен инвалидитет	67.582	1.099
Математичка резерва за колективно осигурување	35.552.784	578.141
Математичка резерва за ризико осигурување	326.322.554	5.306.489
Математичка резерва за ризико кроинвест	1.631.502	26.531
Математичка резерва за ризико флекси	42.716.191	694.629
Математичка резерва за ризико инвест-гарант	44.550	724
Математичка резерва за мешано + кро инвест гарант инвест	59.680.096	970.487
Математичка резерва за детско кроинвест	31.371.661	510.150
Математичка резерва за рента со еднократна уплата	1.777.543	28.905
Математичка резерва за дополнителни осигурени суми	14.209.543	231.068
ВКУПНО МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА	3.609.431.711	58.694.717

Математичка резерва

Друштвото издвојува математичка резерва во износ кој е проценет на начин кој ќе обезбеди покривање на сите идни обврски од договорите за осигурување каде осигурениот настан зависи од ризиците кои се релевантни за конструкција на таблиците за веројатност.

Математичката резерва се проценува и се издвојува на основа на нето проспективна метода како разлика од сегашната вредност на сите идни обврски на Друштвото по договорите за осигурување и сегашна вредност на техничката премија од сите идни обврски на осигурениците, односно договарачите на осигурувањето, коишто произлегуваат од активните договори за осигурување, за секој договор поединечно. Резервата за преносна премија е составен дел од математичката резерва. Резервите за преносни премии референцираат на премијата што доспеала во тековниот пресметковен период, а се однесува за иден пресметковен период, согласно методот про- рата темпорис

Кај договорите за осигурување каде траењето на осигурувањето е подолго од траењето на плаќање премија, во пресметката на математичката резерва експлицитно се вклучени идните административни трошоци.

Кај основните осигурувања на живот е дозволено намалување на математичката резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување (цилмеризација), при што стапката на цилмеризација изнесува 3,5% од Техничката премија за целите на процена на математичката резерва, дисконтирањето на неамортизираниот трошок за стекнување на осигурувањето, како и дисконтирањето на вредностите на идните обврски, се пресметуваат со истата основа која се користи за процена на математичката резерва.

Доколку техничката премија која се користи при проценка на математичката резерва, зголемена за дозволениот годишен износ на цилмеризација е поголема од 90% од бруто полисираната премија наведена во договорот за осигурување, при проценката на математичката резерва, наместо техничка премија зголемена за дозволениот износ на цилмеризација, се зема 90% од бруто полисираната премија.

За договорите за осигурување за кои постои гарантирана откупна вредност проценетата бруто математичка резерва е најмалку во висина на гарантираната откупна вредност во моментот на проценка.

За групни осигурувања заклучени со поединечни договори за осигурување, математичката резерва се пресметува според вистинската пристапна возраст на секој осигуреник.

Математичката резерва на денот на процената е пресметана со линеарна интерполација на математичката резерва пресметана на почетокот и на крајот од осигурителната година во која припаѓа денот на пресметката, за секој договор за осигурување.

За договорите за осигурување од класа 21, осигурување на живот во врска со удели во инвестициони фондови, кога осигуреникот го презема инвестициониот ризик се пресметува математичка резерва за покривање на ризикот смрт и/или доживување за трошоците за вршење на дејноста, како и за сите други ризици кои произлегуваат од гарантираните исплати поврзани со доспеаноста, гарантираните откупни вредности или слично. Во овој случај, минималните стандарди за процена на математичката

резерва кај договори за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, во целост и соодветно се применуваат и на процената на оваа математичка резерва.

Покрај горенаведената математичка резерва, се формира и посебна резерва за исплата на договорената гарантирана сума директно поврзана со вредноста на вложувањето, која е еднаква на бројот на единици удели во инвестициони фондови во кои е вложена премијата на осигурување по секоја полиса поединечно. Паричната вредност на посебната резерва на одреден ден се одредува како производ на бројот единици удели по полиса и вредност на единица која конкретниот инвестиционен фонд ја доставил на одреден ден.

Претпоставките кои се дел од основата за пресметка на математичка резерва: таблиците за веројатност, каматната стапка и трошоците се составен дел од техничко упатство за пресметка на математичка резерва на Друштвото, кое како интерен документ Друштвото го ажурира на редован основа, и е во согласност со техничките белешки на тарифите.

Каматна стапка

При изборот на каматната стапка за целите на процена на математичката резерва, друштвото за осигурување, ги зема предвид гарантираната каматната стапка согласно договорот за осигурување, приносот кој Друштвото остварува од вложувањето на средствата кои ја покриваат математичката резерва, приносот кој друштвото за осигурување го остварува од вложувањето на останатите средства, структурата и сигурноста на депонираните и инвестираните средства, рочната усогласеност на средствата и обврските и очекуваните идни трендови на пазарните финансиски параметри. Освен наведените параметри, Друштвото при избор на каматна стапка ги зема предвид и Одлуките од Агенцијата за супервизија на осигурувањето, со кои се регулира висината на каматната стапка.

При тоа, каматната стапка која се користи при процена на математичка резерва не смее да биде поголема од просечниот принос кој друштвото за осигурување го остварило од вложувањата на средствата кои ја покриваат математичката резерва во претходните три години и не смее да биде поголема од гарантираната каматна стапка согласно договор за осигурување.

Во пресметките на математичката резерва се користат следниве годишни технички каматни стапки, согласно гарантираните каматни стапки по договорите:

- ✓ За договорите за осигурување кои се склучени пред 1.3.2014 година, за индивидуално и колективно осигурување на живот за случај на смрт и доживување – мешано осигурување, за осигурувањето на живот во случај на доживување со поврат на премијата во случај на смрт - детско штедно осигурување и за осигурувањето на тешко болни состојби применетата каматна стапка за пресметка на математичка резерва изнесува 3%.
- ✓ Каматна стапка применета при пресметка на математичката резерва за сите тарифни групи од за индивидуално и колективно осигурување на живот за случај на смрт и доживување – мешано осигурување, за осигурувањето на живот во случај на доживување со поврат на премијата во случај на смрт - детско штедно осигурување и за осигурувањето на тешко болни состојби за полисите склучени од 1.3.2014 година до 31.12.2015 година изнесува 2,75%.

- ✓ Каматна стапка применета при пресметка на математичката резерва за ризико осигурување - осигурување на живот за случај на смрт со одредено времетраење изнесува 2,75% за договорите склучени пред 1.1.2016 год.
- ✓ За тарифната група доживотно осигурување за случај на смрт и за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови каде осигуреникот го превзема инвестициониот ризик поврзано со осигурување за случај на смрт и доживување каматна стапка применета при пресметка на математичката резерва изнесува 2,25% за сите договори за осигурување склучени до 1.6.2020 и од 1.6.2020 до 1.5.2021 година применетата каматната стапка за пресметка на математичка резерва изнесува 2%
- ✓ Од 1.1.2016 година променета е каматната стапка за пресметка на премиите и пресметка на математичка резерва и изнесува 2,5% за сите тарифни групи од мешано и детско осигурување и се применува за сите договори за осигурување кои се склучени до 1.5.2020 година, и од 1.5.2020 до 1.5.2021 година применетата каматната стапка за пресметка на математичка резерва изнесува 2%
- ✓ Од 1.1.2016 година променета е каматната стапка за пресметка на премиите и пресметка на математичка резерва и изнесува 2,5% за сите тарифни групи од ризико осигурување и тбс осигурување и се применува за сите договори за осигурување кои се склучени до 1.6.2020 година и од 1.6.2020 до 1.5.2021 година применетата каматната стапка за пресметка на математичка резерва изнесува 2%
- ✓ За договорите склучени до 1.5.2020 година за осигурување на живот во случај на смрт со опаѓачки осигурени суми согласно амортизациониот план на кредит и за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со еднократна уплата на премија каде осигуреникот го превзема инвестициониот ризик и дополнително осигурување за случај смрт поради незгода и смрт поради сообраќајна незгода се применува 2,5% каматна стапка и од 1.5.2020 се применува каматна стапка од 2%.
- ✓ За дополнително осигурување за траен инвалидитет и за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови каде осигуреникот го превзема инвестициониот ризик поврзано со детско штедно осигурување се применува каматна стапка од 2% за договорите склучени до 1.5.2021 година.
- ✓ За договорите за осигурување склучени по 1.5.2021 за пресметка на премии и математичка резерва се применува каматна стапка од 1,5% за сите горе наведени тарифни групи.
- ✓ При пресметка на математичка резерва за новата воведена тарифа 030123 – еднократно мешано осигурување во траење од три години, се применува каматна стапка од 2%.
- ✓ За тарифата дополнително осигурување кон осигурувањето на живот од малигни болести користена каматна стапка за пресметка на математичка резерва изнесува 1%.
- ✓ За тарифните групи од лична рента со одредено траење со еднократна уплата на премија се користи каматна стапка од 1,5%.
- ✓ За договорите за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со повеќекратна уплата на премија каде осигуреникот го превзема инвестициониот ризик поврзано со осигурување за случај на смрт-флекси инвест се применува каматна стапка од 1%.

- ✓ За колективно ризико осигурување за случај на смрт се користи каматна стапка од 0%.

Таблицы на веројатност

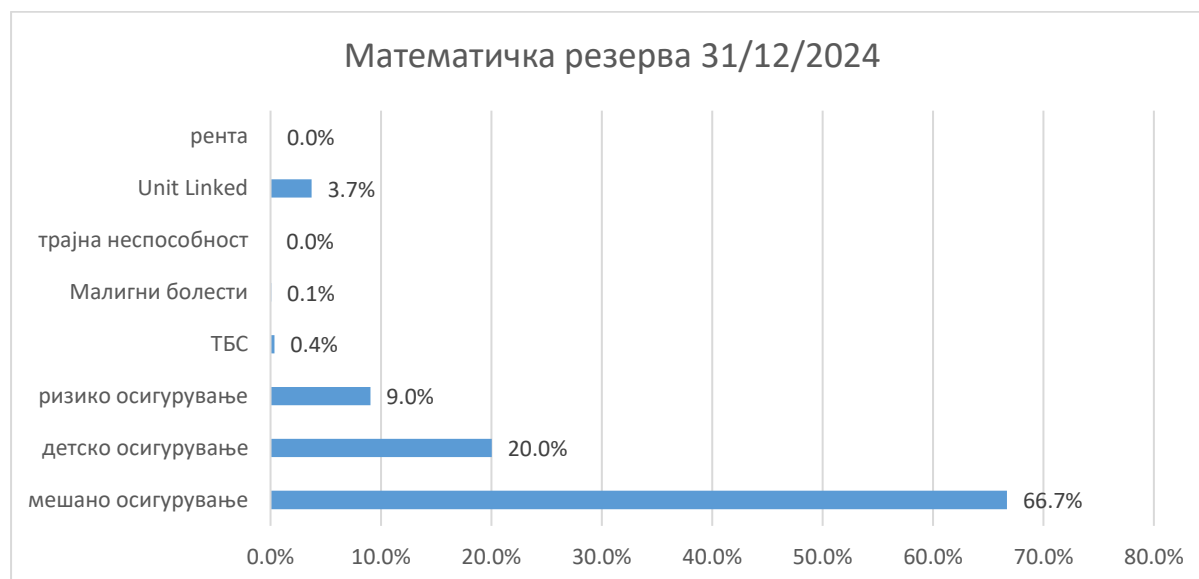
При изборот на таблиците за веројатност се земаат предвид сите релевантни трендови во искуството на друштвото за осигурување и осигурителната индустрија во целина, очекуваните трендови, планираната политика на преземање во осигурување и сите други очекувани промени кои значајно можат да имаат влијание во резултатот од процената.

Друштвото искусно ги користи Македонските и Хрватските демографски таблици.

Административни трошоци

Кај договорите за осигурување каде траењето на осигурувањето е подолго од траењето на плаќање премија, во пресметката на математичката резерва експлицитно се вклучени идните административни трошоци, притоа се земени предвид вистинските административни трошоци вклучени во дизајнот на соодветната тарифа.

Распределбата на математичката резерва по вид на осигурување е прикажана на следниот график.

Од приказот се гледа дека најголем дел на пресметаната резерва припаѓа на мешаното осигурување, односно 66.7% од математичката резерва припаѓа на овој вид на осигурување. Тука е вклучено индивидуалното и колективното мешано осигурување.

Второ по застапеност е детското осигурување, на кое припаѓа 20% од вкупната математичка резерва на Друштвото со состојба на 31.12.2024. Трето по застапеност е ризико осигурување, каде се вклучени индивидуално, колективно ризико, доживотно ризико и ризико осигурувањата со опаѓачка осигурена сума. Застапеноста на ризико осигурувањето е 9% од вкупната математичка резерва со состојба 31.12.2024.

Тест на адекватност на обврските (LAT)

На годишна основа Друштвото спроведува Тестот на адекватност на обврските (LAT) со кој ја проверува адекватноста на обврските. Тестот на адекватност на обврските (LAT) се спроведува со развиен модел за тарифните групи од најзначајни портфолија кои со состојба 31.12.2024 имаат вкупно учество од 91,78% од вкупната математичка резерва и истиот покажува достаточност на прокнижената математичка резерва на 31.12.2024 година согласно резултатите за секоја тарифна група соодветно.

Покрај основниот тест на адекватност на обврските (LAT) се тестира чувствителност на анализираното портфолио при што се земаат следните претпоставки: зголемена стапка на смртност, зголемена стапка на откуп, зголемени оперативни трошоци, зголемување на стапка на инфлација, намалување на стапката на принос и соодветно намалено дисконтирање.

Во извештајниот период Друштвото инвестираше во дел од средствата за покривање на техничките резерви законски утврдени со член 88 од Законот за супервизија на осигурувањето, почитувајќи ги ограничувањата за поединечни инвестиции содржани во член 89 од Законот.

Согласно со Законот за супервизија на осигурувањето, Друштвото е должно да го одржува нивото на капиталот соодветно на степенот и видот на бизнисот што го врши и ризиците на кои е изложено. На ден 31.12.2024 година Друштвото ги исполни сите услови за адекватност на капиталот во осигурувањето живот.

Резерви за преносни премии

Друштвото издвојува резерви за преносни премии за секој договор за осигурување поединечно, во висина на оној дел од бруто полисираната премија што се пренесува во идниот пресметковен период во сооднос меѓу истечениот осигурителен период и преостанатиот период од истекот на договорите за осигурување.

Во портфолиото на друштвото за осигурување се вклучени договори за осигурување кај коишто ризикот е рамномерно распределен за времетраењето на договорот, притоа при пресметката на резервите за преносни премии по договорите е користен методот про рата темпорис

За договорите за осигурување за кои се пресметува математичка резерва, резервите за преносни премии се додаваат во износот на математичка резерва.

Резерва за бонуси и попусти

Резервите за бонуси се издвојуваат врз основа на правото на удел (учество) во добивката, кое е предвидено согласно тарифите и договорите за осигурување, по поединечен договор за осигурување, при што висината на добивката се пресметува врз основа на приносот од вложувањата на средствата од математичката резерва и е во корелација со разликата помеѓу вкупната каматна стапка за определување на добивка (утврдена со соодветна одлука) и техничката каматна стапка. Резервите за бонуси и попусти се додаваат на износот на пресметаната математичка резерва. Дополнителната осигурена сума се припишува од средствата акумулирани со вложување на математичката резерва наменети исклучиво за припис на идна добивка на осигурениците.

Резерви за штети

Друштвото издвојува резерви за штети во износ кој е проценет на начин кој ќе обезбеди покривање на сите обврски кои Друштвото е должно да ги надмири врз основа на договорите за осигурување каде

што осигурениот настан се случил до крајот на пресметковниот период, без разлика на тоа дали настанот е пријавен, вклучувајќи ги сите трошоци кои произлегуваат од процесот на решавање и исплата на штети. Друштвото ги проценува резервите за штети за сите штетни настани кои потекнуваат од договорите од сопственото портфолио. Овие резерви, покрај проценетите обврски за настанати и пријавени штети, ги вклучуваат и проценетите обврски за настанати но непријавени штети, како и резерви за директни и индиректни трошоци за обработка и решавање на штети.

Резерви за настанати и пријавени штети – РБНС

Резервите за настанати и пријавени штети се проценети во согласност со интерните правила на друштвото за осигурување во врска со штетите, Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и Правилникот за минималната содржина на евиденцијата и начинот на пријава, резервација и ликвидација на штети од страна на друштвата за осигурување. Друштвото за осигурување проценува и издвојува бруто РБНС во висина на очекуваниот износ за штети и директни трошоци за обработка на штети кој треба да го исплати по основ на пријавените штети, за секоја штета поединечно врз основа на прибраната документација. Доколку нема соодветна документација, се користи мислење на соодветен експерт (проценител, лекар, актуар, адвокат и слично).

При процена на бруто РБНС друштвото за осигурување ги зема предвид сите фактори кои влијаат на очекуваните исплати за штети и директни трошоци за обработка на штети кои произлегуваат од преземените обврски.

Резерви за настанати но непријавени штети

За целите на процена на бруто ИБНР, Друштвото за осигурување користи соодветни модели согласно признати актуарски постапки за проекција на вкупните штети кои друштвото за осигурување ќе ги има исплатено после решавање на сите штети кои се настанати до датумот на пресметка (вкупни штети).

При проценување на вкупните штети Друштвото за осигурување ги групира штетите на начин да обезбеди стабилно и хомогено портфолио, во смисла одредена група на штети да содржи штети со слични карактеристики, но притоа да обезбеди доволно податоци. Портфолиото е стабилно и хомогено доколку таквото портфолио сегментирано по периоди на агрегација (период на настан, период на пријава и слично) покажува сличен развој низ периодите.

Изборот на метод зависи од природата на развој на штетите по поединечна класа на осигурување, а како еден од критериумите за определување на начинот на пресметка може да се примени едногодишна Run-off анализа на резервите за настанати но непријавени штети. Методот треба да е соодветен за целите на процена на вкупните штети за одредено портфолио.

Со состојба 31.12.2024 направена е пресметка и издвоени се бруто резерви за настанати но непријавени штети за ризиците за дополнително осигурување од незгода и дополнително осигурување од операции.

При пресметка на резервите за настанати но непријавени штети за дополнителното осигурување од незгода користи CL методот на триангуација на штети врз основана статистички податоци за настанати штети во последните дванаесет развојни години. При користење на овој метод се земаат во предвид и потенцијалните можности за отстапување во развојните фактори, поради што се прави и соодветна корекција. При проценка на резервата за настанати и непријавени штети по класи на осигурување, земени се предвид и резултатите од run-off анализата кон последните години.

Поради немањето на доволна историја на податоци за штети за дополнително осигурување од операции да се направи триангулација или примени некој друга статистичка метода, користени се упростени методи за пресметка на резервата за настанати и непријавени штети. Пресметано е колкав процент во изминатите години од искуството на Друштвото се штетите настанати во одредена година, а пријавени подоцна, во споредба со вкупните штети од истата година кои се настанати и пријавени во соодветната година на настан.

Исто така направена е процена на ИБНР со метод на очекувани штети како процент од заработената премија за последната календарска година. Применетите ULR коефициенти се согласно досегашното искуство на Друштвото.

Резерви за трошоци за обработка на штети

Резервите за директни трошоци за обработка на штети се составен дел од резервите за настанати и пријавени штети. Резервите за директни трошоци за обработка на штети се пресметуваат за секоја штета поединечно.

Друштвото за осигурување проценува и издвојува бруто резерви за индиректни трошоци за обработка на штети во висина на очекуваниот износ на трошоци кој треба да го надомести на трети лица за целите на целосно решавање и исплата на штетите настанати до датумот на процена, доколку друштвото за осигурување прекине со работа.

Износот на резервите за индиректни трошоци за обработка на штети друштвото за осигурување го проценува врз основа на фактичките индиректни трошоци кои се поврзани со обработката на штети.

8. Управување со ризиците

Системот за управување со ризиците на Друштвото е поставен преку сеопфатноста на организациската структура, интерните акти, технологијата како и правилата, постапките и ресурсите за идентификување на ризиците, мерење, односно проценување на ризиците, контрола и следење, тестирање на отпорностите на стрес, совладување и управување со ризиците. Исто така вклучува и утврдување на апетитот за ризик и профилот на ризичност, планирање на капиталот и следење на адекватноста на капиталот како и известување за ризиците на коишто Друштвото е изложено или би можело да биде изложено во своето работење.

Функцијата управување со ризиците е воспоставена преку Одбор за управување со ризици, Одбор за управување со ИТ ризици и Менаџер за ризик, а работењето на истата е уредено со Процедурата за работење на функцијата за управување со ризици и Деловодниците за работа на Одборите за управување со ризиците. Редовно се координира со останатите клучни функции како и со останатите организациски единици кои се оперативни одговорни за прифаќање на поединечните ризици или пак се надлежни за поединечни специфични области на работењето, со цел навремено да се обезбеди адекватен тек и квалитет на сите потребни информации.

Во текот на годината функцијата за ризици изработи квартални анализи за ризиците врз кои Друштвото е изложено, воспостави интерни кредитни рејтинзи за банките и инвестициските фондови, како и креирање база за оперативен ризик.

Друштвото управува со **ризикот од осигурување** преку поставување соодветни лимити при стекнување постапки за одобрување трансакции, кои вклучуваат нови производи или ги надминуваат утврдените лимити, тарифирање, дизајн на производот и управување со реосигурувањето. За да се избегне ризикот од осигурување, се применуваат следниве методи:

1. Одбивање понуди што не ги исполнуваат условите за прифаќање;
2. Превентивно одбегнување потенцијални ризици;
3. Преземање ризици само во случај на проценка на мал ризик;
4. Пренос на ризикот за реосигурување;
5. Управување со ризикот со делење и намалување на ризикот.

Друштвото пренесува дел од ризикот во реосигурување за да може да ја контролира изложеноста на ризикот од евентуални големи исплати за настанати штети и за да го заштити капиталот.

Извештаите за адекватност на резервите, премиите за осигурување, како и за износите на самопридржај, ги изработува именуваниот овластен актуар на Друштвото и тие се во согласност со законските прописи и лимити.

Усогласеноста на средствата за покривање на техничките резерви со регулаторните лимити, односно искористеноста на лимитите на 31.12.2024 година е прикажана во табелата во продолжение. Од приложеното се гледа дека Друштвото е во согласност со пропишаните регулаторни лимити:

Табела 7: Покриеност на математичката резерва на 31.12.2024 година.

Вид на вложување за покрите на математичка резерва	Регулаторен лимит	Изложеност на 31.12.2024 (МКД)	Изложеност на 31.12.2024 (ЕУР)	Реализација на лимит
Средства на трансакциски сметки	3%	11.274.187	183.335	0,30%
Депозити кај банки	60%	623.000.000	10.130.905	16,43%
Вложувања во државни обврзници	80%	2.956.356.146	48.074.740	77,98%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	111.292.181	1.809.776	2,94%
Заеми	20%	46.358.570	753.859	1,22%
Вкупни вложувања		3.748.281.084	60.952.615	
Барано покрите на математичка резерва		3.609.431.711	58.694.718	
Покриеност на математичка резерва		138.849.373	2.257.897	103,84%

Табела 8: Покриеност на техничка резерва на 31.12.2024 година.

Вид на вложување за покрите на техничка резерва	Регулаторен лимит	Изложеност на 31.12.2024 (МКД)	Изложеност на 31.12.2024 (ЕУР)	Реализација на лимит
Средства на трансакциски сметки	3%	867	14	0,00%
Депозити кај банки	60%	6.000.000	97.569	0,16%
Вложувања во државни обврзници	80%	29.469.505	479.218	0,78%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	7.615.477	123.839	0,20%
Вкупни вложувања		43.085.849	700.640	
Барано покрите на технички резерва		41.596.532	676.421	
Покриеност на техничка резерва		1.489.317	24.219	103,58%

Усогласеноста на средствата за покривање на капиталот со регулаторни лимити, односно искористувањето на средствата на 31.12.2024 година е прикажано во табелата подолу. Од приложеното може да се види дека Друштвото е во согласност со пропишаните регулаторни граници:

Табела 9: Покриеност на капиталот на 31.12.2024 година.

	2024	2023
1. Капитал		
а) Уплатен акционерски капитал	184.131.750	184.131.750
б) Резерви	205.704.092	176.181.947
в) Нераспоредена добивка	283.016.385	280.067.385
г) Откупени сопствени акции (-)	(9.765.970)	(9.765.970)
д) Нематеријални средства (-)	(5.873.402)	(6.287.789)
ѓ) Акумулирана и тековна загуба (-)	-	-
Вкупно основен капитал	657.212.855	624.327.323
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	-	-

Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	-	-
КАПИТАЛ	657.212.855	624.327.323
2. Маргина на солвентност	247.600.468	231.784.951
3. Гарантен фонд (3.000.000 ЕУР)	184.485.000	184.485.000
4. Вишок на капитал над маргина на солвентност	409.612.387	392.542.372
5. Вишок на капитал над гарантен фонд	472.727.855	439.842.323

Пазарен ризик е ризик од можни загуби што произлегуваат од промените или флукуациите на девизниот курс, каматните стапки и пазарните цени. Дел од овој ризик се ризиците од АЛМ (asset liability management) се ризици што произлегуваат од несовпаѓањето на средствата и обврските во однос на рочноста, промените на девизните курсеви и промените на каматните стапки.

Друштвото може да биде изложено на валутен ризик, ризик од промена на каматните стапка и ликвидносен ризик.

Друштвото може да биде изложено на релевантниот ризик преку финансиски средства или инвестиции во каматносни финансиски инструменти и финансиски обврски, а изложеноста на ризик од промената на каматните стапка не зависи само од природата на финансиските инструменти туку и од сметководствената класификација. Друштвото го анализира и следи финансискиот ефект преку анализа на чувствителноста, анализа на пазарот на капитал и надворешни фактори на ризик извршени од функцијата за управување со ризикот во соработка со други организациони единици.

Кредитниот ризик е ризик од потенцијалните загуби кои произлегуваат од неисполнување на обврските коишто другата договорна страна ги има кон Друштвото.

Друштвото може да биде изложено на кредитен ризик по основ на вложувањата, односно изложеност врз следните финансиски инструменти: должнички хартии од вредност (државни и корпоративни), депозити и репо договори со банките, заеми и побарувања коишто произлегуваат од наплата на премијата од осигурителното работење и реосигурувањето, како и кредитниот ризик коишто произлегува од останатите побарувања на Друштвото.

Оперативен ризик претставува ризикот од загуби поради неадекватни или погрешни внатрешни деловни процеси, односно настани предизвикани од грешки на вработените, системски грешки или негативни надворешни настани. Исто така, вклучува правен ризик, ризик на информативниот систем, како и ризик од загуба поради неусогласеност со прописите и е тесно поврзан со други ризици на кои е изложено Друштвото. Оперативниот ризик е во корелација со големината на деловниот субјект и е присутен во сите фази на деловните процеси.

Управувањето, контролата и следењето на оперативните ризици се засноваат на воспоставените ефективни контролни механизми, односно на внатрешните прописи, правила и работни процедури, кои јасно ги регулираат процесите и деловните активности. Друштвото посветува посебно внимание на управувањето со оперативните ризици во доменот на информативниот систем, како и во процесот на штетите. Друштвото континуирано работи на подобрување на системот за управување со оперативниот

ризик, а основата првенствено е да го подигне нивото на културата на управувањето во сите вработени во Друштвото и понатаму да работи на подобрување на системот за внатрешна контрола.

Екстерни фактори на ризикот - Ризиците од опкружувањето на кои е изложено Друштвото ги опфаќаат следниве фактори за ризик: **политички, макроекономски, социјални, технолошки, правни (законодавни) и еколошки ризици**. Друштвото спроведе анализа на наведените надворешни фактори за ризик при разгледување на севкупниот ризичен профил на надворешните фактори за ризик и утврди дека тие имаат мало влијание врз одделни ризици на Друштвото или како придвижувачи на одделни ризици на Друштвото.

Ризикот од ликвидност се дефинира како ризик од неспособност за трансформирање на одредени форми на имот во пари или ризик од неможност за балансирање на куповната моќ од една страна и обврските од друга страна. Друштвото активно управува со ризикот од ликвидност преку дневно следење на показателите за ликвидност во согласност со прописите на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Основна цел при управувањето со финансиските, осигурителните, оперативните и другите ризици е одржување адекватно ниво на капиталот и техничките резерви на соодветниот обем и видовите на осигурување, имајќи ги предвид ризиците на кои е изложено. Друштвото активно ги управува средствата користејќи пристап кој создава рамнотежа во квалитетот, диверзификација, усогласеност на средствата и обврските, ликвидност и принос на вложувањата. Друштвото ги разгледува и ги одобрува целите на портфолиото, ја одредува насоката на вложувањата, ограничувањата и врши надзор над процесот на управување со активата и пасивата. Соодветно внимание посветува на почитувањето на одредбите на Законот за супервизија на осигурувањето. Друштвото активно ги управува и ги извршува своите обврски преку нивно редовно утврдување, согласно со начинот и правилата пропишани со Законот за супервизија на осигурувањето.

Ризикот од концентрација се однесува на ризикот од концентрацијата на изложеност на Друштвото кон поединци, групи на поврзани субјекти или претставува збир на изложености поврзани со заеднички фактори на ризик, како што се ист економски сектор или географска област, исти професии, а кои имаат голема веројатност за настанување штета или загуба. Друштвото спроведе анализа и утврди дека работи со низок концентрациски ризик.

9. Законски контроли и ревизии

Во текот на првиот квартал од 2024 година беше спроведена редовна годишна ревизија на финансиските извештаи на Друштвото, што покажува дека финансиските извештаи во 2023 година беа презентирани на реален и објективен начин во согласност со важечките сметководствени стандарди и сметководствени политики на Групацијата.

Ревизор на финансиските извештаи на Друштвото за 2024 година е Друштво за ревизија, консалтинг и даночни услуги на ДИЛОИТ ДОО Скопје назначено на седницата на Собранието на акционерите.

Во текот на 2024 година, нема спроведена контрола над работењето на Друштвото од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Извештај за работата на Друштвото за период од 01.01.2024 до 31.12.2024 година

Во текот на 2024 година, Друштвото постапуваше по Записниците издадени во 2023 година од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, од спроведената теренска контрола со предмет на супервизија Главниот деловен систем од аспект на почитување на законските и подзаконските одредби кои го регулираат работењето на Друштвото и понтеренска контрола од аспект на почитување на подзаконските одредби во делот на Правилникот за осигурување на живот во врска со удела во инвестициски фондови кога осигуреникот го презема инвестицискиот ризик. Заклучно со датумот на составување на финансиските извештаи за 2024 година, понтеренската контрола е затворена, Друштвото целосно постапи по издадениот Записник и наоди, додека Друштвото продолжува да постапува по Записникот од теренската контрола со цел да ги унапреди процесите.

Во текот на 2024 година не се спроведени други контроли од надлежни Институции на Државата.

10. Корпоративно управување во Кроациа осигурување - Живот АД Скопје

Друштвото е фокусирано на примена на добрите практики за корпоративно управување како составен дел на деловната стратегија. Друштвото е насочено своето деловно работење да го организира и врши во согласност со начелата на транспарентност и отчетност, поделбата на одговорностите, идентификација, мерење и управување со ризикот и регулаторна усогласеност.

Во текот на 2024 година Друштвото го продолжи трендот за надградба на системот на корпоративно управување преку следење на регулаторните и опкружувачките норми и практики и нивно инкорпорирање во деловното работење и организација на Друштвото, посебно но неограничувајќи се на процесот на оцена на компетентност (експертиза) и соодветност на лицата кои ефективно го водат Друштвото (членовите на Одборот на Директори), носителите на клучните функции и лица кои ефективно го раководат Друштвото (менаџментот), преку донесување на Политика за компетентност, избор и оцена на соодветност (Fit & Proper).

11. Усогласеност со прописите

Со цел следење на усогласеноста со законската регулатива, Друштвото, со посебна одлука, има формирано Одбор за усогласеност со прописите со цел обезбедување координативно тело кое организирано ќе работи на целосна усогласеност на Друштвото со сите прописи што го опфаќаат работењето. Основна задача на ова тело е да известува и разгледува начини за имплементација на новата усвоена регулатива.

Во текот на 2024 година Друштвото вршеше следење и приспособување кон регулаторните промени сè со цел да обезбеди правна сигурност, минимизирање на регулаторните и оперативните ризици и овозможи и обезбеди квалитетна услуга за клиентите.

Друштвото како контролор, односно обработувач на личните податоци, во текот на 2022 година ги донесе сите интерни акти во Друштвото преку кои се имплементираше новиот Закон за заштита на личните податоци, усогласен со Општата регулатива за заштита на личните податоци (General Data Protection Regulation 2016/6792 - GDPR).

Друштвото има назначено офицер за заштита на личните податоци, кој се грижи за правилна примена на мерките за заштита при обработката на личните податоци. Офицерот за заштита на личните податоци

ќе продолжи да работи на подигнување на свеста и обука на вработените лица во врска со заштитата на личните податоци, ќе информира и советува за обврските за заштита на личните податоци и редовно ќе учествува на обуките и работилниците во организација на Агенцијата за заштита на личните податоци, по што стекнатото искуство ќе го пренесува на сите вработени во Друштвото.

Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на животот, согласно со Законот за спречување перење пари и финансирање тероризам, презема мерки и дејствија за спречување на перењето пари и финансирање тероризам, односно реализира серија сеопфатни мерки што треба да придонесат за што поефикасно спроведување на обврската да се препознаат обидите за перење пари и финансирање тероризам, при што за потенцијалните сомнителни случаи ја информира Управата за финансиско разузнавање, како и Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Друштвото има назначено овластено лице за спречување на перењето пари и финансирање на тероризмот и има формирано Служба за спречување на перењето пари.

Како дел од финансискиот систем, друштвото е должно да презема мерки и дејствија за откривање и спречување на перењето пари и финансирање на тероризмот и тоа:

- изготвување проценка на ризикот од перење пари и финансирање тероризам и нејзино редовно ажурирање;
- воведување и примена на програми за ефикасно намалување и управување со идентификуваниот ризик од перењето пари и финансирање тероризам;
- анализа на клиентите;
- известување и доставување податоци, информации и документација до Управата согласно со одредбите на Законот за спречување перење пари и финансирање тероризам и подзаконските акти донесени врз негова основа;
- чување, заштита и водење евиденција на податоците.

Друштвото најмалку двапати годишно реализира обука за вработените со цел усовршување и оспособување во областа спречување на перењето пари.

12. Ликвидност во работењето

Со цел обезбедување на потребните финансиски средства за исполнување на обврските во секое време, Друштвото дневно ја проценува својата ликвидност во согласност со методологијата за пресметување на коефициентот на ликвидноста пропишан од Агенцијата за супервизија на осигурувањето. Во текот на 2024 Друштвото работи со висок коефициент на ликвидност, на 31.12.2024 година беше 77,28.

13. Принципи на реосигурување

Со Програмата за реосигурување за 2024 година се одредува начинот на регулирање на заштита на Друштвото од ризиците на кои е изложено во своето работење. Стратегијата за реосигурување на Друштвото е имплементирана преку оваа Програма за реосигурување преку јасното идентификување на потребата од реосигурување, определувањето на самопридржајот, изборот на реосигурител и вид на реосигурително покритие, како и идентификувањето на ризиците од реосигурување, начинот на управување со истите и преземањето на интерни контроли од страна на одговорните лица во Друштвото, во согласност со Стратегијата за реосигурување.

Друштво превзема ризик до висина на своите вкупни капацитети за носење на ризикот и применува политика на поделба на ризикот како би се обезбедило трајно извршување на обврските.

Со одлука број 0202-10792/7 донесена на XIII/2024 состанок на Одборот на директори на Друштвото од 20.12.2024 година максималниот самопридржај за 2025 година изнесува 30.000 евра.

Реосигурителното покритие е согласно програмата за реосигурување. Со почеток 1.1.2024 година Друштвото го обнови годишниот договор за реосигурување. Кон договорот за реосигурување реосигурителот го прифаќа ризикот од осигурување за траен инавлидитет за дополнително осигурување од несреќен случај кон основното осигурување на живот за сите осигурени случаи со вкупна агрегирана осигурена сума по осигуреник над 30.000 ЕУР со лимит на покритие до 300.000 ЕУР.

Сите осигурени суми кои ги надминуваат лимитите на годишниот договор се прифатени од реосигурителот во рамките на договорот.

Со почеток од 1.1.2024 Друштвото го обнови договорот за реосигурување од катастрофални ризици за колективни договори за осигурување на минимум 3 лица по штетен настан со лимит на покритие 560.000 ЕУР и самопридржај од 90.000 ЕУР по штетен настан.

Друштвото на ниво на Агрегирана осигурена сума по осигуреник месечно ја следи потребата од факултативни договори за реосигурување. Ризиците кои го надминуваат максималното покритие се реосигураат со факултативни договори за реосигурување. Друштвото нема активни факултативни договори за реосигурување на 31.12.2024 година.

14. Осигурително управување со состојба на ден 31.12.2024 година

Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје на 31.12.2024 година е лидер на пазарот за осигурување живот со бруто- полисирана премија со 28,51% пазарно учество.

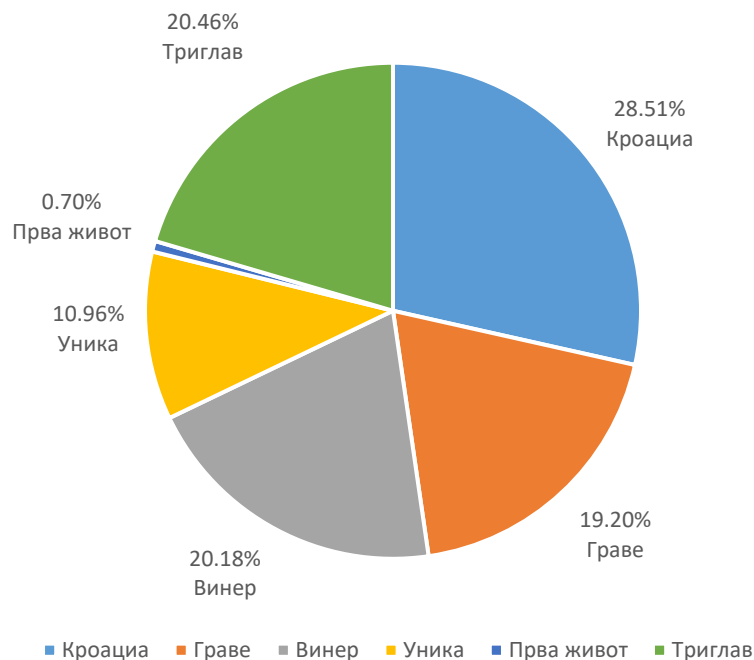
Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје на 31.12.2024 година го реализира своето работење во согласност со:

- Закон за супервизија на осигурувањето;
- Статут на Друштвото и други законски прописи во Република Македонија;
- Усвоена деловна и развојна политика во согласност со планот;
- Услови на пазарот на осигурување во Р. Македонија.

Согласно со податоците за остварената премија, на 31.12.2024 година Друштвото има 28,51% од вкупниот пазар според бруто-премијата. Оваа ситуација јасно кажува дека македонските граѓани во Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје препознаваат стратегиски партнер за донесување долгорочни заштеди и безбедносни одлуки. На долг рок, нашата визија е да останеме лидер на осигурителниот пазар со квалитетот на производите што ги нудиме, континуирано подобрување на постојните производи и развој на нови производи.

Графикон 1: Удел на пазарот по полисирани премии

Заклучно со 31 декември 2024 година Друштвото се фокусираше на исполнување на планираните деловни резултати во согласност со планот за работа за 2024 година и приближување на својата бизнис-стратегија до потенцијалните осигуреници. Притоа, доследно се спроведуваат основните начела на осигурителното работење и се почитуваат законските норми во доменот на осигурувањето и известување на надзорните државни органи за осигурување.

Развојната стратегијата на Друштвото во 2024 година беше во насочена кон промовирање на осигурувањето живот, постојано одржување едукативни обуки и презентации пред потенцијалните осигуреници.

Како одговор на сите случувања во економијата како домашна така и глобална, менаџментот презема многубројни мерки за амортизација на негативните влијанија:

- Тековен систем за редовно следење на процесот на наплата;
- Строго дефинирани работни процедури при добивање барања за откуп со главен акцент на промена или одложување на одлуката на осигуреникот за откуп на полисата (можност за заем, одложено плаќање);
- Строго дефинирана работни процедури при добивање барање за исплата на осигурена сума за доживување со цел склучување нови договори за осигурување;
- Интензивирање на активностите во насока на развој на интерната продажна мрежа, што опфаќа одржување едукативни семинари за Застапници за осигурување од страна на Кроација Академија;
- Интензивирање на активностите во насока на активирање на интензивна соработка со нови брокерски друштва за нивно посредување во осигурувањето;
- Организирање едукација за сите канали на продажба од страна на Кроација Академија.

- Промотивни активности за постојно портфолио.
- Понуда на нови производи согласно со потребите на пазарот.

Заклучно со 31 декември 2024 година Друштвото, во согласност со препораките на доминантниот акционер и целокупното економско опкружување, продолжи со мерките за штедење, рационализација на работните места и оптимизација на вкупните оперативни трошоци.

Нашиот деловен успех е резултат на добра деловна стратегија и посветеност кон бизнисот фокусиран на квалитетот, иновациите и развојот на сопствена продажна мрежа.

Заклучно со 31.12.2024 година, 46% од новите договорени премии беа продадени преку сопствената продажна мрежа, 11% преку брокерски друштва и 43% преку банкарски канали. Продажбата на премија се врши преку внатрешните канали и преку соработката со повеќе банки со што се овозможи дисперзија на каналите за продажба и ја намали можната зависност на еден доминантен продажен канал.

Воведувањето нови осигурителни производи приспособени на специфичните пазарни услови, како и создавање дополнителни вредности кои се клиентски ориентирани се начини за обезбедување одлично позиционирање на пазарот на осигурување живот во Р. Македонија и задоволството на нашите клиенти. Во 2024 година, нашите напори се фокусираа на осигурениците, како на постојните така и на идните. Иновацијата, развојот на внатрешна продажна мрежа и будното следење на пазарот се клучни елементи во нашата деловна стратегија, но со јасно определување за нејзино продолжување и во идниот развој на Друштвото.

а) Комерцијален назив на склучените договори за осигурување во 2024 година во рамките на класите за осигурување

Кроациа осигурување - Живот АД Скопје, на пазарот на осигурување на Република Македонија во 2024 година ги нуди следните осигурителни производи:

- Осигурување на животот во случај на смрт и доживување со дополнително осигурување во случај на смрт поради несреќен случај.
- Осигурување на животот во случај на смрт и доживување.
- Осигурување на животот во случај на смрт и доживување со еднократна уплата на премија.
- Дополнително осигурување од последица на несреќен случај со осигурување на животот;
- Дополнително осигурување од тешко болни состојби со осигурување на животот.
- Дополнително осигурување од малигни болести.
- Детско штедно осигурување;
- Колективно осигурување на животот.
- Осигурување на животот во случај на смрт – Ризико ПЛУС осигурување.
- Доживотно осигурување на животот во случај на смрт – Круг на животот.
- Осигурување на животот во случај на запишување на факултет.
- Осигурување на животот во случај на склучување брак.
- Менаџерско осигурување.
- Осигурување на животот во случај на смрт – Ризико осигурување со опаѓачки суми.
- Осигурување на животот врзано со инвестициски фондови - Cro Invest.
- Осигурување на животот врзано со инвестициски фондови – Flexi Invest.

- Рентно осигурување.
- Осигурување на животот врзано со инвестициски фондови – Инвест.
- Детско штедно осигурување со инвестициски фондови.
- Дополнително осигурување за операции.
- Дополнително осигурување во случај на траен инвалидитет и работна неспособност.
- Дополнително ризико-осигурување.
- Сигурност плус
- Сигурност плус премиум
- Ексклузив плус

Другите класи на осигурување на животот од ставовите 20, 22 и 23 од член 5 од Законот за супервизија на осигурувањето ќе се воведат sukcesивно за време на работењето на Друштвото во идниот период во согласност со условите на пазарот и потенцијалните пазарни потреби.

15. Деловни резултати од 31.12.2024 година

Во периодот 01.01.2024 година - 31.12.2024 Кроациа осигурување Живот АД Скопје оствари вкупна заработена премија од **820.210.643 МКД (13.337.843 ЕУР)**, што претставува раст од 12,82% во однос на минатата година.

Приходите од вложувањата на капиталот и техничките резерви изнесуваа **219.765.226 МКД (3.573.709 ЕУР)**, што претставува пораст од 5,61% во однос на истиот период од претходната година.

Вкупните приходи остварени во периодот 01.01.2024 година - 31.12.2024 беа **1.045.140.648 МКД (16.995.539 ЕУР)**, што претставува раст од 11,30% во однос на вкупните приходи остварени во истиот период во претходната година.

Бруто-добивката на Друштвото на 31.12.2024 година изнесува **71.145.375 МКД (1.156.929 ЕУР)**, што претставува пад од 28,5% во однос на бруто-добивката остварена во истиот период во претходната година.

16. Развојни показатели на Друштвото

Друштвото успешно работи и главна стратегиска цел и натаму останува задржување на трендот на раст, односно освојување поголем дел од пазарот и голем удел во вкупната премија за осигурување на животот на македонскиот пазар.

Табела 10: Преглед на годишните приходи, приходи од инвестиции и бруто добивка (ЕУР)

Период (од-до)	Приходи од продажба (ЕУР)	Приходи од вложувања (ЕУР)	Бруто добивка (ЕУР)
01.01.2017 – 31.12.2017	10.099.359	1.570.508	549.176
01.01.2018 – 31.12.2018	12.523.639	1.681.568	931.885
01.01.2019 – 31.12.2019	13.096.914	2.045.565	1.066.182
01.01.2020 – 31.12.2020	10.586.719	2.366.559	1.602.935
01.01.2021 – 31.12.2021	11.083.373	2.670.452	1.529.117
01.01.2022 – 31.12.2022	11.606.594	2.863.402	1.648.972

01.01.2023 – 31.12.2023	11.822.053	3.383.736	1.618.192
01.01.2024 – 31.12.2024	13.337.843	3.573.709	1.156.929

III. Финансиски показатели

1 Биланс на успех од 31.12.2024 година

Според резултатите од работењето со состојба 31.12.2024 година Кроациа осигурување - Живот АД Скопје ги оствари следниве резултати:

	31.12.2024	
	МКД	ЕУР
Вкупни приходи	1.045.140.648	16.995.539
Вкупни расходи	973.995.273	15.838.609
Бруто добивка	71.145.375	1.156.930

Структурата на остварениот **приход** се состои од:

	Процент (%)	МКД	ЕУР
Приходи од осигурување	78,48%	820.210.643	13.337.843
Приходи од вложувања	21,03%	219.765.226	3.573.709
Останати приходи	0,49%	5.164.779	83.987
ВКУПНО	100,00%	1.045.140.648	16.995.539

Во вкупните остварени приходи во текот на 2024 година, најголемо учество **(78,48%)** има **нето приhodот од премија остварен од продажба** на полиси за осигурување живот во износ од **820.210.643 МКД (13.337.843 ЕУР)**.

Финансиските приходи (приходи од вложувањата од математичката резерва, капитал и технички резерви) изнесуваат **219.765.226 МКД (3.573.709 ЕУР)**, односно нивното учество во вкупните приходи изнесува **21,03%**.

Структурата на остварените расходи се состои од:

	Процент (%)	МКД	ЕУР
Трошоци за осигурани случаи	42,67%	415.579.935	6.757.947
Промена во математичката резерва	15,35%	149.462.536	2.430.483
Промена во посебна резерва	10,33%	100.619.400	1.636.221
Трошоци за осигурување	17,06%	166.123.110	2.701.408
Останати административни трошоци	12,65%	123.177.951	2.003.056
Останати технички трошоци	0,90%	8.718.208	141.771
Трошоци на вложувања	1,06%	10.314.133	161.723
ВКУПНО	100,00%	973.995.273	15.838.609

Трошоците за **штети, доживувања, откуп на полисите и промена на резервите за штети** изнесуваат **415.579.935 МКД (6.757.947 ЕУР)**, односно претставуваат 42,67% од вкупните расходи остварени во извештајниот период.

Вкупниот износ на откупи реализиран за периодот 01.01.2024 - 31.12.2024 изнесува **120.443.274 МКД (1.958.586 ЕУР)**.

Извештај за работата на Друштвото за период од 01.01.2024 до 31.12.2024 година

Промената во математичката резерва со состојба на ден 31.12.2024 година изнесува **149.462.536 МКД (2.430.483 ЕУР)** или **15,35%** од вкупните расходи.

Промената во математичката резерва за полиси каде што осигуреникот го презема инвестицискиот ризик со состојба од 31.12.2024 година изнесуваше **100.619.400 МКД (1.636.221 ЕУР)** или **10,33%** од вкупните расходи.

Трошоците за осигурување со состојба на ден 31.12.2024 година изнесуваат **166.123.110 МКД (2.701.408 ЕУР)** или **17,06%** од вкупните расходи. Структурата на поединечните ставки на трошоците е следна:

Трошоци за осигурување	МКД	ЕУР
Провизија	104.954.299	1.706.712
Бруто плати за вработени во внатрешна продажна мрежа	60.525.583	984.236
Останати трошоци за осигурување	643.228	10,460
ВКУПНО	166.123.110	2.701.408

Општите и административни трошоци во периодот 01.01.2024 година - 31.12.2024 година изнесуваат 123.177.951 МКД (2.003.056 ЕУР), што претставува учество од 12,65 % во вкупните расходи.

Поединечно учество на трошокот во вкупните општи и административни трошоци на 31.12.2024:

Општи и административни трошоци	МКД	ЕУР
Амортизација	5.404.653	87,888
Бруто плата на вработени	39.982.291	650.171
Трошоци за наемнини	21.540.594	350.282
Останати трошоци	56.250.413	914.715
ВКУПНО	123.177.951	2,003,056

Останатите технички трошоци и трошоците за вложувања за периодот 01.01.2024 година - 31.12.2024 година изнесуваат 19.032.341 МКД (309.494 ЕУР), што претставува учество од 1,95% во вкупните расходи.

Анализа на штетите 31.12.2024 година

Друштвото во текот на 2024 година продолжи да ја применува политиката на транспарентен систем на исплата на штетите пријавени од нашите осигуреници. Исто така, Кроациа осигурување -Живот АД Скопје, во периодот 01.01.2024 година - 31.12.2024 година пристапи кон решавање и ликвидација на штетите по сите основи, со цел да го зголеми задоволството на осигурениците. Во делот на статистиката, вкупниот број пријавени побарувања е прикажан во табелата подолу:

Табела 11: Вкупно пријавени побарувања на 31 декември 2024 година

Ризик	Вкупно пријавени штети во 2024	Ликвидирани штети	Одбиени штети	Резервирани штети
Незгода	382	311	77	12
Смрт	181	177	21	57
ТБС	20	13	10	2
Малигни	1	1	0	0
Операции	31	21	10	1
Вкупно	615	523	118	72

Во периодот од 01.01.2024 до 31.12.2024 се ликвидирани 177 штети по основ на смрт од болест со вкупен износ за исплата од 45.796.206,00 MKD (744.653,75 ЕУР). Во периодот од 01.01.2024 до 31.12.2024 се ликвидирани 311 штети по основ на Несреќен случај - Незгода со вкупен износ за исплата од 7.662.037,00 MKD (124.585,96 ЕУР). Во периодот од 01.01.2024 до 31.12.2024 се ликвидирани 13 штети по основ на Тешко болни состојби со вкупен износ за исплата од 1.655.394,00 MKD (26.916,97 ЕУР). Во периодот од 01.01.2024 до 31.12.2024 се ликвидирани 21 штети по основ на Операции со вкупен износ за исплата од 975.254,00 MKD (15.857,78 ЕУР). Во периодот од 01.01.2024 до 31.12.2024 е ликвидирана 1 штета по основ на Малигни болести со вкупен износ за исплата од 307.475,00 MKD (5.000 ЕУР).

Табела 12: Вкупно пријавени доживувања и откупи на 31 декември 2024 година

Ризик	Вкупно пријавени во 2024	Ликвидирани	Одбиени	Резервирани
Доживувања	1196	1195	0	10
Откупи	726	719	0	41

Во периодот од 01.01.2024 година до 31.12.2024 година се исплатени 1195 барања по основ на исплата на осигурена сума за доживување со вкупен износ за исплата од 234.906.777 MKD (3.819.622,39 ЕУР) и исплатени се 719 откупи со вкупен износ за исплата од 120.373.274 MKD (1.957.289,00 ЕУР)

Табела 13: Преглед на ефективното решавање на штетите по класи на осигурување за периодот 01.01.-31.12.2024

Интерна поделба на класи на осигурување	Вкупно пријавени штети во 2024 година	Позитивно решени штети	Одбиени штети	Вкупно решени штети	Резервирани штети	Ефективно решени штети (5:2)
1	2	3	4	5	6	7
Несреќен случај	382	297	75	372	10	97,38%
Смрт од болест	181	147	4	151	30	83,42%
ТБС	20	13	6	19	1	95%
Малигни	1	1	0	1	0	100%
Операции	31	21	9	30	1	96,77%

Табела 14: Преглед на ефективното решавање на доживувања и откупи за периодот 01.01.-31.12.2024

Интерна поделба на класи на осигурување	Вкупно пријавени во 2024 година	Позитивно решени	Одбиени	Вкупно решени	Резервирани	Ефективно решени (5:2)
1	2	3	4	5	6	7
Доживување	1196	1188	0	1188	8	99,33%
Откуп	726	698	5	703	23	96,83%

Табела 15: Просечен број на денови од комплетирање на барање до исплата на штета (пријавени штети во 2024 година по тип на штета)

	Незгода	ТБС	Смрт од болест	Операции	Откупи	Доживувања
Просек на денови	5,5	3,6	4,5	5,7	7	4,6

Табела 16: Споредба штети 2023 година и 2024 година

Ред. Бр.	Опис	01.01.2023 – 31.12.2023	01.01.2024 – 31.12.2024	Индекс 4:3
1	2	3	4	5
1	Вкупно пријавени штети во тековниот период	560	615	109,82%
2	Позитивно ликвидирани штети	446	479	107,39%
3	Одбиени штети	117	94	80,34%
4	Вкупно решени штети	563	573	101,77%
5	Вкупен број резервирани штети	81	72	88,88%

Табела 17: Приговори за штети, доживувања и откупи во 2024 година

Тип на штета	Вкупно приговори	Позитивно решени	Одбиени приговори	Вкупно решени приговори
Доживување	2	0	2	2
Откуп	1	0	1	1
Несрекен случај	46	17	29	46
Смрт од болест	18	6	12	18
ТБС	1	0	1	1
Операции	2	1	1	2

Реализација на дадениот план за работењето на Друштвото на ден 31.12.2024

Таблица 18: Реализација на планот за 2024 и споредување на податоци за 2024 со 2023

Опис	Реализирано 31.12.2024 МКД	Реализирано 31.12.2024 ЕУР	План за реализација 31.12.2024 ЕУР	Индекс на реализација на план 31.12.2024	Реализирано 31.12.2023 МКД	Реализирано 31.12.2023 ЕУР	Индекс 2024/2023
Приходи од премија	820.210.643	13.337.843	15.078.121	88,46	726.997.142	11.822.053	112,82
Приходи од осигурување	822.022.146	13.367.301	15.031.041	88,93	730.893.825	11.885.419	112,47
Промена во бруто резервите за пренисна премија	(1.811.503)	(29.458)	47.080	(62,57)	-3.896.683	-63.366	46,49
Приходи од вложувања	219.765.226	3.573.709	2.991.500	119,46	208.082.864	3.383.736	105,61
Приходи од камати	153.253.162	2.492.124	2.476.630	100,63	147.377.199	2.396.572	103,99
Приходи од реализирани и нереализирани добивки од вложувања	65.785.567	1.069.771	281.104	380,56	44.958.657	731.094	146,32
Позитивни курсни разлики	726.497	11.814	233.766	5,05	15.747.008	256.070	4,61
Останати приходи	5.164.779	83.987	37.278	225,30	3.913.223	63.635	131,98
Вкупни приходи	1.045.140.648	16.995.539	18.106.899	93,86	938.993.229	15.269.424	111,30
Трошоци за осигурени случаи	415.579.935	6.757.947	6.950.884	97,22	359.387.345	5.844.172	115,64
Штети	57.964.182	942.584	979.234	96,26	43.440.959	706.415	133,43
Откупи	120.443.274	1.958.586	1.756.722	111,49	94.132.852	1.530.740	127,95
Доживувања	234.906.777	3.819.933	4.180.381	91,38	219.088.911	3.562.711	107,22
Резерви за штети	2.265.702	36.844	34.547	106,65	2.724.623	44.306	83,16
Промена во математичка резерва	149.462.536	2.430.483	3.898.128	62,35	130.519.603	2.122.443	114,51
Промена во посебна резерва	100.619.400	1.636.221	477.155	342,91	68.015.385	1.106.031	147,94
Тошоци за осигурување	166.123.110	2.701.408	2.867.166	94,22	139.234.980	2.264.167	119,31
Провизии	104.954.299	1.706.713	1.870.277	91,25	84.497.160	1.374.049	124,21
Останати трошоци на осигурување	61.168.811	994.695	996.889	99,78	54.737.820	890.118	111,75
Општи административни трошоци	123.177.951	2.003.056	1.993.279	100,49	104.091.155	1.692.677	118,34
Бруто плати и стимулации	39.982.281	650.171	565.727	114,93	28.653.496	465.949	139,54
Останати административни трошоци	83.195.670	1.352.885	1.427.552	94,77	75.437.659	1.226.728	110,28
Трошоци на вложувања	10.314.133	167.723	171.368	97,87	26.787.726	435.608	38,50
Останати трошоци	8.718.208	141.772	258.594	54,82	11.446.314	186.134	76,17
Вкупни расходи	973.995.273	15.838.609	16.616.574	95,32	839.482.508	13.651.232	116,02
Бруто добивка	71.145.375	1.156.929	1.490.325	77,63	99.510.721	1.618.192	71,50

Табелата бр. 18 дава преглед на реализацијата на поставениот план на Друштвото на ден 31.12.2024 и споредба со податоците за работењето за 2024 и 2023 година .

Врз основа на резултатите прикажани во погорната таблица може да се донесат следните заклучоци во однос на остварувањето на планот за 2024 година:

- Во периодот 01.01.2024 до 31.12.2024 година Друштвото има реализирано добивка од 1.156.929 ЕУР, што претставува помала реализација во однос на планот за 2024 година за 22,37% ;

Извештај за работата на Друштвото за период од 01.01.2024 до 31.12.2024 година

- Приходите од осигурувањето на ден 31.12.2024 изнесуваат 13.367.301 ЕУР, што во однос на Планот за периодот 01.01.2024 – 31.12.2024 година претставува намалување за 11,07%.
- Друштвото секојдневно ја следи должната премија и презема мерки за наплата, со редовен процес на доставување месечни фактури и опомени за наплата на должна премија во текот на годината. Друштвото превзема зголемени мерки на наплата на должна премија по пат:
 - телефонско контактирање на должниците секој месец,
 - посебно контактирање пред да се раскине договорот за осигурување поради неплаќање,
 - можности за одобрување заем наменет за уплата на годишната премија, со отплата на месечни рати.
- Вкупните приходи на ден 31.12.2024 година изнесуваат 16.995.539 ЕУР, што претставува намалена реализација во однос на планот за 2024 за 6,14%.
- Приходите од вложувањата – приходи од камати и капитална добивка (реализирана и нереализирана), на ден 31.12.2024 година бележат пораст за 19,46% во однос на планот за период 01.01.2024 – 31.12.2024 година и изнесуваат 3.573.709 ЕУР.
- Расходите за осигурените случаи изнесуваат 6.757.947 ЕУР, што претставува реализација под планираните вредности за период 01.01.2024 -31.12.2024 од 2,78%
- Расходите за промена на математичката резерва бележат помала реализација во однос на планот од 37,65% и за периодот од 01.01.2024 – 31.12.2024 година изнесуваат 2.430.483 ЕУР.
- Трошоците за осигурување се реализирани во износ од 2.701.408 ЕУР, што претставува помала реализација од планираната за 2024 за 5,78%.
- Административните трошоци за период 01.01.2024 – 31.12.2024 година се во рамките на планот за 2024, односно се повисоки од планираните за 0,49% и изнесуваат 2.003.056 ЕУР.
- Трошоците за вложувања на ден 31.12.2024 година се пониски од планираните за период 01.01.2024 – 31.12.2024 година за 2,13% и изнесуваат 167.723 ЕУР.

Учеството на трошоците за осигурување во приход од премија

	Реализација (ЕУР) 31.12.2024	Реализација (ЕУР) 31.12.2023	Планирана реализација (ЕУР) 31.12.2024
ТРОШОЦИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ	2.701.408	2.264.167	2.867.166
Провизија	1.706.713	1.374.049	1.870.277
Останати трошоци за осигурување	994.696	890.118	996.889
Приходи од премија	13.337.843	11.822.053	15.078.121
% учество на трошоците за осигурување во вкупната премија	20,25%	19,15%	19,02%
% учество на провизијата во вкупната премија	12,80%	11,62%	12,40%

Учеството на административните трошоци за осигурување во приход од премија

	Реализација (ЕУР) 31.12.2024	Реализација (ЕУР) 31.12.2023	Планирана реализација (ЕУР) 31.12.2024
ОПШТИ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ	2.003.056	1.692.677	1.993.279
Бруто плати и стимулации	650.171	465.948	565.727
Останати административни трошоци	1.352.885	1.226.728	1.427.552
Приходи од премија	13.337.843	11.822.053	15.078.121
Вкупни приходи	16.995.539	15.269.424	18.106.899
% учество на општите административни трошоци во вкупната премија	15,02%	14,32%	13,22%
% учество на општите административни трошоци во вкупните приходи	11,79%	11,09%	11,01%

Удел на математичката резерва и трошоците за осигурени случаи во приходи од премија

	Реализација (ЕУР) 31.12.2024	Реализација (ЕУР) 31.12.2023	Планирана реализација (ЕУР) 31.12.2024
Промени во МР и трошоци за осигурени случаи	9.188.430	7.966.615	10.849.012
Промени во математичката резерва	2.430.483	2.122.443	3.898.128
Трошоци за осигурени случаи	6.757.947	5.844.172	6.950.884
Приходи од премија	13.337.843	11.822.053	15.078.121
% учество на МР и трошоци за осигурени случаи во приходи од премија	68,89%	67,39%	71,95%

Политика на вложување средства на капитал и техничка резерва

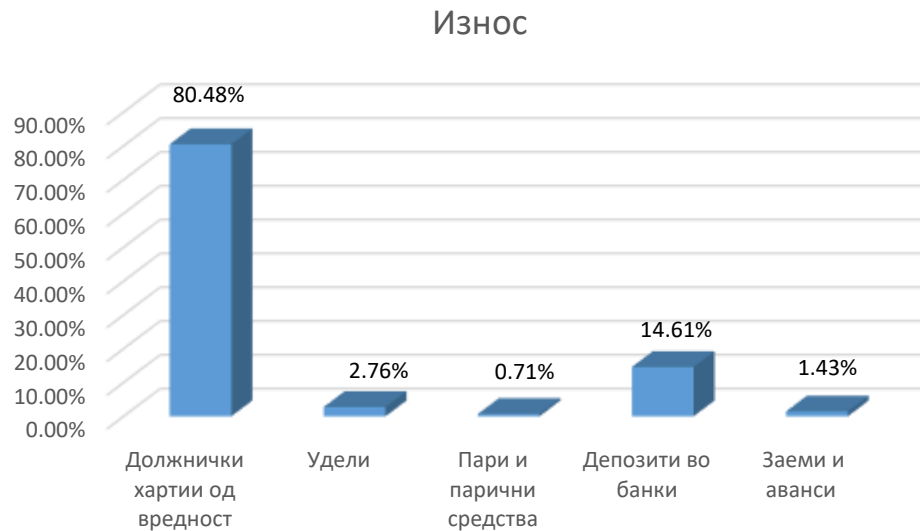
Вложувањето на осигурителните друштва е строго регулирано со Законот за супервизија на осигурувањето во Р.С. Македонија. Имајќи ги предвид сите значајни насоки за управување на вложувањата, Друштвото усвои стратегија и модел на вложување, кои придонесуваат за остварување на планираните приходи од вложување и воедно овозможува долгорочно, стабилно, солвентно и профитабилно работење.

И покрај сите законски можности за вложување на средствата од капиталот и резервите, Друштвото применува конзервативна стратегија на вложување. Кроацна осигурување–Живот АД Скопје ги презема сите превентивни мерки за намалување на евентуалните негативни последици од неповолните економски движења поради продолжените вооружени конфликти на глобално ниво, инфлаторните и ценовните шокови.

Поради валутната и роковната усогласеност обврската за исплата на осигураните суми по основа на активните полиси за животно осигурување во портфолиото на Кроацна осигурување –Живот АД Скопје се состои од вложувања на рок од 1 месец до 30 години.

Графички приказ 5: Структура на вложувања на 31.12.2024

Во портфолиото на Кроациа осигурување живот нема високоризични вложувања во акции и вложувања во недвижности, кои тешко можат да се претворат во ликвидни средства.

Друштвото внимателно ја следи состојбата на домашните и на странските пазари на капитал и постојано работи на приспособување на вложувањата кои се изложени на потецилни загуби поради промена на каматните стапки и другите промени на пазарните услови.

2 Биланс на состојба на 31.12.2024 и компаративни податоци за 2024 во однос на 2023

Опис на позиција АКТИВА	Реализација IVQ/2024 (МКД)	Реализација IVQ/2023 (МКД)	Индекс IVQ/2024 vs IVQ/2023	Реализација IVQ/2024 (ЕУР)	Реализација IVQ/2023 (ЕУР)	Индекс IVQ/2024 vs IVQ/ 2023
Нематеријални средства	5.873.402	6.287.789	93,41	95.510	102.249	93,41
Останати нематеријални средства	5.873.402	6.287.789	93,41	95.510	102.249	93,41
Вложувања	4.274.556.817	4.114.339.864	103,89	69.510.640	66.905.275	103,89
Останати финансиски вложувања	4.274.556.817	4.114.339.864	103,89	69.510.640	66.905.275	103,89
Финансиски вложувања во друштвата во група- подружени друштва	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	133.010.124	300.144.672	44,32	2.162.942	4.880.798	44,32
Должнички хартии од вредност со рок на доспевање до една година	-	-	-	-	-	-
Должнички хартии од вредност со рок на доспевање над една година	133.010.124	300.144.672	44,32	2.162.942	4.880.798	44,32
Финансиски вложувања расположиви за продажба	3.331.907.315	3.059.080.038	108.92	54.181.760	49.745.183	108.92

Должнички хартии од вредност со рок на доспевање до една година	-	-	-	-	-	-
Должнички хартии од вредност со рок на доспевање над една година	3.331.907.315	3.059.080.038	108,92	54.181.760	49.745.183	108,92
Финансиски вложувања за тргување	118.907.658	86.522.483	137,43	1.933.615	1.406.984	137,43
Акции и удели во инвестициски фондови	118.907.658	86.522.483	137,43	1.933.615	1.406.984	137,43
Депозити, заеми и останати пласмани	690.731.720	668.592.671	103,31	11.232.323	10.872.309	103,31
Дадени депозити	629.000.000	608.000.000	103,45	10.228.474	9.886.983	103,45
Останати заеми	61.731.720	60.592.671	101,88	1.003.849	985.327	101,88
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто технички резерви	-	-	-	-	-	-
Дел за реосигурување во бруто резерви за преносна премија	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	362.884.483	267.614.225	135,60	5.901.040	4.351.805	135,60
Побарувања	144.432.817	140.936.271	102,48	2.348.692	2.291.833	102,48
Побарувања од непосредни работи на осигурување	54.267.460	53.294.565	101,83	882.469	866.649	101,83
Побарувања од осигуреници	54.267.460	53.294.565	101,83	882.469	866.649	101,83
Побарувања на работи од соодигурување и реосигурување	-	-	-	-	-	-
Побарување по основ учество во надомест на штета од реосигурување	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	90.165.357	87.641.706	102,88	1.466.223	1.425.184	102,88
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	-	-	-	-	-	-
Побарувања по основ на финансиски вложувања	85.130.458	82.252.585	103,50	1.384.348	1.337.549	103,50
Останати побарувања	5.034.899	5.389.121	93,43	81.875	87.635	93,43
Останати средства	41.143.324	33.170.066	124,04	669.052	539.395	124,04
Материјални средства	10.590.954	11.363.193	93,20	172.225	184.782	93,20
Опрема	10.350.785	11.123.024	93,06	168.319	180.877	93,06
Останати материјални средства	240.169	240.169	100,00	3.906	3.906	100,00
Парични средства и останати парични еквиваленти	30.552.370	21.806.873	140,10	496.827	354.612	140,10
Парични средства во банка	19.263.819	16.613.500	115,95	313.258	270.160	115,95
Парични средства во благајна	13.497	12.296	109,77	219	200	109,77
Издвоени парични средства за покривање на математичка резерва	11.274.187	5.178.209	217,72	183.335	84.205	217,72
Останати парични средства и парични еквиваленти	867	2.868	30,23	14	47	30,23
Залихи на ситен инвентар	-	-	-	-	-	-
Активни временски разграничувања	16.412.483	5.258.757	312,10	266.891	85.515	312,10
Останати пресметани приходи и одложени трошоци	16.412.483	5.258.757	312,10	266.891	85.515	312,10
ВКУПНА АКТИВА	4.845.303.326	4.567.606.972	106,08	78.791.826	74.276.071	106,08
Опис на позиција ПАСИВА	Реализација IVQ/2024 (МКД)	Реализација IVQ/2023 (МКД)	Индекс IVQ/2024 vsIVQ/2023	Реализација IVQ/2024 (ЕУР)	Реализација IVQ/2023 (ЕУР)	Индекс IVQ/2024 vsIVQ/2023

Капитал и резерви	725.302.920	719.117.257	100,86	11.794.502	11.693.914	100,86
Запишан капитал	184.131.750	184.131.750	100,00	2.994.256	2.994.256	100,00
Запишан капитал од обични акции	184.131.750	184.131.750	100,00	2.994.256	2.994.256	100,00
Резерви	195.938.122	166.415.977	117,74	3.186.245	2.706.171	117,74
Законски резерви	205.704.092	176.181.947	116,76	3.345.054	2.864.980	116,76
Откупени сопствени акции	(9.765.970)	(9.765.970)	100,00	(158.809)	(158.809)	100,00
Нераспоредена нето добивка	283.016.385	280.067.385	101,05	4.602.267	4.554.311	101,05
Добивка за тековниот пресметковен период	62.216.663	88.502.145	70,30	1.011.735	1.439.176	70,30
Бруто технички резерви	3.651.028.243	3.497.488.502	104,39	59.371.140	56.874.356	104,39
Бруто резерви за преносни премии	19.501.832	17.690.329	110,24	317.129	287.671	110,24
Бруто математичка резерва	3.609.431.711	3.459.969.175	104,32	58.694.718	56.264.236	104,32
Бруто резерви за штети	22.094.700	19.828.998	111,43	359.293	322.449	111,43
Бруто останати технички резерви	-	-	-	-	-	-
Бруто техничка резерва во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	377.584.322	277.505.802	136,06	6.140.082	4.512.656	136,06
Останати резерви	2.538.441	3.610.473	70,31	41.279	58.712	70,31
Резерви за вработени	2.538.411	3.610.473	70,31	41.279	58.712	70,31
Одложени и тековни даночни обврски	9.646.499	117.812	8.188,04	156.866	1.916	8.188,04
Тековни даночни обврски	9.646.499	117.812	8.188,04	156.866	1.916	8.188,04
Обврски	60.765.647	64.319.435	94,47	988.140	1.045.930	94,47
Пасивни временски разграничувања	18.437.254	5.447.691	338,44	299.817	88.588	338,44
ВКУПНА ПАСИВА	4.845.303.326	4.567.606.972	106,08	78.791.826	74.276.071	106,08

Врз основа на анализата на поединечните позиции на билансот се донесени следните заклучоци:

- Вкупните вложувања на Друштвото од 01.01.2024 до 31.12.2024 год. се за 3,89% поголеми од вложувањата во 2023 година. Главно зголемувањето произлегува од вложувања во државни обврзници расположиви за продажба, кои во 2024 се зголемени во однос на 2023 година за 8,92% .
- Вкупната актива за периодот 01.01.2024 – 31.12.2024 год. бележи раст од 6,08% во споредба со 2023 год.
- Капиталот и резервата за 2024 година се поголеми во однос на 2024 година за 0,86% како резултат на распределбата на нето-добивката на Друштвото.

IV. Развојни проекти за 2024 година

Во 2024 година Друштвото продолжи со реализација на проектите што го следеа работењето на Друштвото и, согласно со остварените резултати, се покажаа високо профитабилни од аспект на повратот на инвестицијата и зголемувањето на продажбата. Како значајни се:

1. „ЛОЈАЛНИ КЛИЕНТИ“

Следење на клиентите на централизирано ниво преку ЦРМ апликација.

Извештај за работата на Друштвото за период од 01.01.2024 до 31.12.2024 година

2. „КАЈ НАС ВАШАТА ЛОЈАЛНОСТ ВРЕДИ ПОВЕЌЕ”

Ребрендирана е картичката за лојалност и овозможени се поголеми придобивки за клиентите.

3. „Call Centar” КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ

Развиена е апликација за наплата која е интегрален дел од ЦРМ. Со оваа апликација има можност на дневно ниво да се следат должниците и да се евидентира комуникацијата.

4. КОНТРОЛА И ОПТИМИЗАЦИЈА НА ОПЕРАТИВНИ ПРОЦЕСИ

Дефинирани се контролни точки во повеќе сегменти од работењето и оптимизирани се дел од оперативните процеси.

5. ДИГИТАЛЕН МАРКЕТИНГ

Друштвото и во 2024 продолжи со дигителен маркетинг како начин да се таргетираат потенцијални клиенти

6. ПРОГРАМА БЕНИФИЦИЈА ПЛУС

Водени од фактот дека компаниите зависат, пред сè, од своите вработени, Друштвото на своите лојални вработени им овозможува дополнителни бенефиции со програмата Бенефиција плус. Програмата на сите вработени им нуди одредени бенефиции, а, дополнително, секој месец се наградуваат најдобрите со однапред утврдени критериуми. Цел на оваа програма, пред сè, е да ја зголеми мотивацијата, да ја намали флукуацијата и да овозможи подобра работна атмосфера помеѓу вработените.

7. НАГРАДНА ПРОГРАМА ЛОЈАЛИТИ (LOYALTY)

Со цел намалување на трошоците по основа на награди, а истовремено и задржување на наградната програма како дополнителна стимулација, мотивација и задржување на постојните застапници од надворешната продажна мрежа, како и привлекување нови потенцијални застапници, Друштвото во 2024 година продолжува со примена на Лојалити наградна програма.

8. CROATIA АКАДЕМИЈА

Кроациа Академија е дел од Службата за човечки ресурси. Во 2024 година, Друштвото продолжи да ја развива Кроациа Академија.

Кроациа Академија обезбедува систематизирано образование за:

- нови вработени
- застапници и соработници со обука на повеќе нивоа во согласност со развојот на кариерата
- едукација и подготовка за полагање на испит за добивање лиценца за застапници
- вработени во банко каналот за продажба
- брокерски друштва и агенции
- студенти и практиканти.

Кроациа Академија беше активно ангажирана во регрутирање на нови застапници и соработници за внатрешната застапничка мрежа.

9. ФОКУС ВРЗ КЛИЕНТИТЕ

Една од стратегиските вредности на Кроациа осигурување-Живот –ФОКУС ВРЗ КЛИЕНТИТЕ Друштвото во изминатиот период воведе можност за поголема достапност на податоците по пат на ВИБЕР (**VIBER комуникација**) – овозможуваме брза и лесна услуга за проверка на документацијата, проверка на извршените уплати итн.

V. Едукација на вработените од 01.01.2024 до 31.12.2024 година

Кроација Академија е дел од Службата за Човечки ресурси од 2017 год. Веќе 7 години цел на Академијата е да обезбеди систематски пристап кон градење на вештини, знаења и компетенции кај вработените и надворешните партнери и соработници. Оваа служба има за задача да ги идентификува потребите за обука, да креира и спроведува програми за професионален развој и да обезбеди алатки и ресурси кои ќе помогнат за континуирано подобрување на перформансите.

Оваа служба не само што ги подготвува вработените за тековните работни предизвици, туку и создава основа за долгорочен успех на компанијата.

Главни аспекти на кои се посвети академијата во 2024 беа:

1. Работно воведување – 14 нови вработени
Обучувач – Горан Божиновски – Кроациа Академија
2. Обуки за надворешни канали на продажба
 - НЛБ Банка 2 обуки
 - УНИ Банка 4 обуки
 - ЦКБ банка 3 обуки
 - Сите брокери (техничка обука) 1
 - Поединечни обуки за брокери (ВФП, ВИННЕРС, минт) – 10 обуки
 - Обуки за застапничка мрежа – 3 обукиОбучувач - Горан Божиновски и колеги од продажба
3. Обуки за вработени од надворешни предавачи
 - Обуки за континуирано усовршување усовршување на вработени (Ревизор, штети, финансии,Актуар) – 10 обуки
 - Обука според годишен договор со М6 12 обуки
 - Обука за корпоративска култура (менаџмент) – Сенсум Тренинг Центар
4. Интерни Обуки за вработени
 - обука за СППФТ 3 обуки
 - Обука за Јунит линед производи 2 обуки
 - Обука од Неживот 1 обука
5. Присуство на конференции, семинари
 - Предавање пред студенти во Турскиот колеџ на тема Животно Осигурување – 2 обуки

- Предавање пред ученици од основи училишта на тема Што е житно Осигурување – 2 обуки
6. Континуирано микро учење преку СОАСН Апликација. Во 2024та реализирани тренизи за:
- Кроацка Осигурување и производи
 - Етички кодекс и План за континуитет
 - Тренинг за сите процедури
 - Тренинг за процедура за договарање на полиси
 - Тренинг за услови по тарифи

VI. МАРКЕТИНГ АКТИВНОСТИ ВО ПЕРИОДОТ 01.01.2024 до 31.12.2024 година

Маркетинг активностите, кои се спроведени во 2024 година, беа наменети за зголемување и задржување на пазарниот удел на Друштвото за сите сегменти на работењето и на остварувањето на поставените финансиски и деловни цели на Друштвото.

Согласно со одобриениот план за маркетинг активности за 2024 година фокусот беше ставен на BTL i ATL активности и цели на усовршување на позицијата на брендот, јакнење на свеста кај луѓето за потреба за животна осигурување, зголемување на бројот на потесијални осигуреници, зголемување на застапничката мрежа, зголемување на дополнителните погодности за осигурениците и подорбрување на грижата за корисниците.

Насоки на маркетинг активностите кои се применуваа во 2024 година

- Задржување на постоечките осигуреници и застапници;
- Зголемување на бруто полисираната премија;
- Привлекување на нови потенцијални осигуреници и застапници;
- Фокус на корпоративна одговорност на компанијата

VII. Работа на органот за управување

Одборот на директори на Кроацка Осигурување – Живот АД Скопје во периодот 01.01.2024 до 31.12.2024 година работеше во состав:

- Ванчо Бален, неизвршен член на Одборот на директори, претседател на Одборот на директори (до 15.05.2024)
- Марио Батарило, неизвршен член на Одборот на директори, претседател на Одборот на директори (од 15.05.2024)
- Маја Станковска Костова, извршен член на Одборот на директори (до 1.12.2024)
- Бобан Томески, извршен член на Одборот на директори (од 1.12.2024)
- Иван Залар, неизвршен член на Одборот на директори
- Огњен Блажевски, неизвршен независен член на Одборот на директори (до 15.05.2024)
- Владимир Стефановски, неизвршен независен член на Одборот на директори (од 15.05.2024)

Одборот на директори на Кроаџа Осигурување – Живот Скопје во 2024 година одржа 13 седници на кои се донесени одлуки со кои се регулира работењето на Друштвото и создаде неопходни услови за поефикасно работење и споведување на планираните активности.

Скопје, 28.02.2025

Генерален директор,
Бобан Томески

Извештај за работата на Друштвото за период од 01.01.2024 до 31.12.2024 година

Конечното мислење за состојбата на друштвото за осигурување прикажана во финансиските извештаи и годишниот извештај за работењето е:

а) позитивно

б) мислење со резерва

в) негативно

- Друштвото во својата работа ги применува усвоените услови и тарифи на премии.
- Тарифите на премии, математичката резерва и техничките резерви се пресметани согласно Законот за супервизија на осигурувањето, Правилникот за минимални стандарди за пресметка на техничките резерви, како и во согласност со економските принципи и вообичаената пракса на актуарската професија,
- Каматната стапка за пресметка на математичката резерва е претпазливо одредена врз основа на просечниот принос од инвестиции кои што Друштвото ги остварило во последните три години и истата внимателно се следи и е во рамките на дозволената каматна стапка согласно одлуките од регулаторот;
- Друштвото континуирано забележува подобрување во динамиката на решавање на штетите,
- Пресметките, математичката и техничките резерви на Друштвото се пресметани согласно Законот за супервизија на осигурувањето и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на технички резерви, и е во согласност со усвоените акти и начелата на актуарската струка.
- Друштвото за осигурување во 2024 година има остварено позитивен финансиски резултат.
- Капиталот на Друштвото го надминува потребното ниво на маргина на солвентност и гарантниот фонд во согласност со законските прописи.

Органот за управување е известен за состојбата и мислењето.

Имајќи го во предвид горе наведеното Друштвото може да ги исполни обврските по договорите за осигурување настанати заклучно со 31.12.2024 година.

Датум: 1.3.2025

Изработила:
Кристина Евтимоска

ПРИЛОГ 2 – ГОДИШНА СМЕТКА

ЕМБС: 05920922

Целосно име: КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Сметка за животното осигурување

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2024

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки и други прилози

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	6.287.789,00			5.873.392,00
3	-- Останати нематеријални средства	6.287.789,00			5.873.392,00
4	-- Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	11.363.193,00			10.590.964,00
8	-- Постројки и опрема	8.069.030,00			7.474.876,00
9	-- Транспортни средства	2.933.055,00			2.093.345,00
10	-- Аванси за набавка на материјални средства				269.188,00
12	-- Останати материјални средства	361.108,00			753.555,00
13	-- В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	4.114.339.864,00			4.274.556.817,00
21	-- III.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	4.114.339.864,00			4.274.556.817,00
22	-- Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	3.445.747.193,00			3.583.825.097,00
23	-- Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до достасаност (024+025)	300.144.672,00			133.010.124,00
25	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	300.144.672,00			133.010.124,00
26	-- Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	3.145.602.521,00			3.450.814.973,00
28	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	3.059.080.038,00			3.331.907.315,00
29	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	86.522.483,00			118.907.658,00
35	-- Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	668.592.671,00			690.731.720,00
36	-- Депозити	608.000.000,00			629.000.000,00
38	-- Останати дадени заеми	60.592.671,00			61.731.720,00
41	-- Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК(ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	267.614.225,00			362.884.483,00
51	-- Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	140.936.271,00			144.432.817,00
52	-- I.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	53.294.565,00			54.267.460,00
53	-- Побарувања од осигуреници	53.294.565,00			54.267.460,00
57	-- III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	87.641.706,00			90.165.357,00
59	-- Побарувања по основ на вложувања	82.252.585,00			85.130.458,00
61	-- Останати побарувања	5.389.121,00			5.034.899,00

62	-- Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	21.806.873,00			30.552.370,00
65	-- И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	5.258.757,00			7.483.771,00
66	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	4.567.606.972,00			4.836.374.614,00
67	-- J. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	699.998,00			128.322,00
68	-- ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	719.117.257,00			725.302.920,00
69	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	184.131.750,00			184.131.750,00
71	-- III. СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	9.765.970,00			9.765.970,00
74	-- VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	176.181.947,00			205.704.092,00
75	-- Законски резерви	176.181.947,00			205.704.092,00
79	-- VII. АКУМУПИРАНА ДОБИВКА	280.067.385,00			283.016.385,00
81	-- IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	88.502.145,00			62.216.663,00
86	-- В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	3.497.488.502,00			3.651.028.243,00
87	-- Бруто резерви за преносни премии	17.690.329,00			19.501.832,00
88	-- Бруто математичка резерва	3.459.969.175,00			3.609.431.711,00
89	-- Бруто резерви за штети	19.828.998,00			22.094.700,00
93	-- Г.БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	277.505.802,00			377.584.322,00
94	-- Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	3.610.473,00			2.538.441,00
95	-- Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	3.610.473,00			2.538.441,00
99	-- Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	64.437.247,00			61.483.434,00
105	-- III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	64.437.247,00			61.483.434,00
107	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	60.222.615,00			56.423.401,00
108	-- Обврски кон вработените	2.700,00			2.399.032,00
109	-- Тековни даночни обврски	117.812,00			717.787,00
110	-- Останати обврски	4.094.120,00			1.943.214,00
112	-- S. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	5.447.691,00			18.437.254,00
113	-- ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	4.567.606.972,00			4.836.374.614,00
114	-- И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	123.322,00			128.322,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	-- А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	938.993.229,00			1.045.140.648,00
202	-- I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	726.997.142,00			820.210.643,00
203	-- Бруто полисирана премија за осигурување	732.338.958,00			825.045.201,00
207	-- Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	1.445.133,00			3.023.055,00

208	-- Промена во резервата за преносна премија	2.475.413,00			1.811.503,00
210	-- Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за реосигурување	-1.421.270,00			
211	-- II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	208.082.864,00			219.765.226,00
219	-- Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	208.082.864,00			219.765.226,00
220	-- Приходи од камати	147.377.199,00			153.253.162,00
221	-- Приходи по основ на курсни разлики	15.747.008,00			726.497,00
223	-- Нереализирани добивки од вложувања	44.261.151,00			63.648.903,00
224	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	697.506,00			2.136.664,00
226	-- Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	697.506,00			2.136.664,00
235	-- IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	3.913.223,00			5.164.779,00
236	-- Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	839.482.508,00			973.995.273,00
237	-- I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	359.387.345,00			415.579.935,00
238	-- Бруто исплатени штети	356.662.722,00			413.314.233,00
242	-- Промени во бруто резервите за штети	2.724.623,00			2.265.702,00
245	-- II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ) (246+249+252)	130.519.603,00			149.462.536,00
246	-- Промени во математичка резерва, нето од реосигурување (247-248)	130.519.603,00			149.462.536,00
247	-- Промени во бруто математичка резерва	130.519.603,00			149.462.536,00
255	-- III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (256-257)	68.015.385,00			100.619.400,00
256	-- Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот	68.015.385,00			100.619.400,00
261	-- V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	243.326.135,00			289.301.061,00
262	-- Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	139.234.980,00			166.123.110,00
263	-- Провизија	84.497.160,00			104.954.299,00
264	-- Останати трошоци	378.166,00			643.228,00
266	-- Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	54.359.654,00			60.525.583,00
267	-- Административни трошоци (268+269+275+276)	104.091.155,00			123.177.951,00
268	-- Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	3.607.751,00			5.404.653,00
269	-- Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	28.653.496,00			39.982.291,00
270	-- Плати и надоместоци	17.471.585,00			22.503.182,00
271	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	1.718.408,00			2.201.738,00
272	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	7.254.071,00			9.489.875,00
274	-- Останати трошоци за вработените	2.209.432,00			5.787.496,00

275	-- Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност со сите давачки	1.739.391,00			1.909.239,00
276	-- Останати административни трошоци (277+278+279)	70.090.517,00			75.881.768,00
277	-- Трошоци за услуги	52.482.268,00			69.356.565,00
278	-- Материјални трошоци	2.638.732,00			1.563.946,00
279	-- Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	14.969.517,00			4.961.257,00
280	-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	26.787.726,00			10.314.133,00
287	-- Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	26.787.726,00			10.314.133,00
289	-- Расходи за курсни разлики	15.949.888,00			407.929,00
290	-- Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на вложувања	10.831.342,00			9.906.204,00
291	-- Реализирани загуби од продажба (капитална загуба) на вложувања (292+293)	6.496,00			0,00
293	-- Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	6.496,00			0,00
298	-- VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	6.719.455,00			7.019.211,00
300	-- Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	6.719.455,00			7.019.211,00
301	-- VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	4.726.859,00			1.698.997,00
302	-- Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	4.561.126,00			1.223.648,00
303	-- Останати финансиски и други расходи	165.733,00			475.349,00
306	-- Добивка за деловната година (201+304) – (236+305)	99.510.721,00			71.145.375,00
310	-- Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	99.510.721,00			71.145.375,00
312	-- Данок на добивка	11.008.576,00			8.928.712,00
315	-- ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	88.502.145,00			62.216.663,00
317	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	88,00			86,00
318	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00			12,00
320	-- Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	88.502.145,00			59.105.830,00
329	-- Добивка за годината	88.502.145,00			62.216.663,00
348	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	88.502.145,00			62.216.663,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
613	-- Набавна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	14.355.275,00			16.218.813,00
615	-- Акумулирана амортизација на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	8.067.486,00			10.345.421,00
616	-- Сегашна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба(< или = АОП 003 од БС)	6.287.789,00			5.873.392,00

629	-- Набавна вредност на постројки и опрема	6.945.385,00			8.051.233,00
630	-- Акумулирана амортизација на постројки и опрема	891.133,00			2.225.396,00
632	-- Сегашна вредност на постројки и опрема(< = АОП 008 од БС)	6.054.252,00			5.825.837,00
637	-- Набавна вредност на компјутерска опрема	7.585.671,00			8.834.312,00
639	-- Акумулирана амортизација на компјутерска опрема	5.449.954,00			6.402.699,00
640	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема(< = АОП 008 од БС)	2.135.717,00			2.431.613,00
641	-- Набавна вредност на транспортни средства	3.358.817,00			3.358.817,00
643	-- Акумулирана амортизација на транспортни средства	425.762,00			1.265.472,00
644	-- Сегашна вредност на транспортни средства (< = АОП 009 од БС)	2.933.055,00			2.093.345,00
645	-- Оригинални уметнички и литературни дела	240.169,00			240.169,00
656	-- Краткорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)				97.000.000,00
657	-- Долгорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	608.000.000,00			532.000.000,00
660	-- Останати дадени заеми (до една година) (< или = АОП 038 од БС)	3.934.508,00			8.302.285,00
661	-- Останати дадени заеми (над една година) (< или = АОП 038 од БС)	56.658.163,00			53.429.435,00
664	-- Должнички инструменти (АОП 660+661)(< или = АОП 041 од БС)	60.592.671,00			61.731.720,00
668	-- Вложувања во заеднички инвестициски фондови (< или = АОП 041 од БС)	267.614.225,00			118.907.658,00
670	-- Побарувања од купувачи(< или = АОП 061 од БС)	23.900,00			54.267.460,00
671	-- Парични средства во банка и во благајна(< или = АОП 062 од БС)	21.806.873,00			30.552.370,00
682	-- Обврски спрема добавувачи(< или = АОП 110 од БС)	3.506.160,00			1.629.938,00
684	-- Трошоци од услуги на физички лица кои не вршат дејност(= АОП 275 од БУ)	1.739.391,00			1.909.239,00
685	-- Трошоци за наемнини(< или = АОП 277 од БУ)	9.388.903,00			21.840.594,00
686	-- Трошоци за банкарски услуги(< или = АОП 277 од БУ)	2.656.928,00			2.759.820,00
687	-- Трошоци за премии за осигурување(< или = АОП 277 од БУ)	6.980.589,00			6.351.257,00
688	-- Трошоци телекомуникациски и транспортни услуги(< или = АОП 277 од БУ)	2.587.966,00			2.339.236,00
689	-- Трошоци за услуги за одржување(< или = АОП 277 од БУ)	4.259.233,00			7.541.785,00
690	-- Трошоци за маркетинг, репрезентација, спонзорства и даноци(< или = АОП 277 од БУ)	21.012.986,00			23.617.826,00
691	-- Трошоци за останати услуги(< или = АОП 277 од БУ)	5.595.663,00			4.906.047,00
692	-- Трошоци за резервни делови и материјали за поправка и одржување(< или = АОП 278 од БУ)	315.892,00			375.824,00
693	-- Трошоци за канцелариски и потрошен материјал (< или = АОП 278 од БУ)	555.866,00			468.116,00
694	-- Трошоци за комунални услуги (струја, вода и сл.) (< или = АОП 278 од БУ)	936.004,00			
695	-- Трошоци за печатење обрасци (< или = АОП 264 од БУ)	378.166,00			643.228,00

698	-- Отпис на ситен инвентар (< или = АОП 278 од БУ)	74.160,00			17.219,00
699	-- Трошоци за потрошено гориво (< или = АОП 278 од БУ)	742.310,00			622.298,00
700	-- Останати материјални трошоци (< или = АОП 278 од БУ)				80.489,00
701	-- Трошоци за резервирања(< или = АОП 279 од БУ)	2.320.449,00			0,00
702	-- Трошоци за придонеси и членарина (< или = АОП 279 од БУ)	33.412,00			20.400,00
703	-- Трошоци по основ на надоместоци за службени патувања и патни трошоци(< или = АОП 279 од БУ)	554.915,00			853.269,00
704	-- Трошоци по основ на надоместоци на членови на органи на управување(< или = АОП 279 од БУ)	615.933,00			615.832,00
705	-- Трошоци за стручно усовршување(< или = АОП 279 од БУ)	1.598.837,00			1.390.262,00
707	-- Трошоци за ревизија(< или = АОП 279 од БУ)	2.014.795,00			2.188.767,00
710	-- Останати трошоци од работењето(< или = АОП 279 од БУ)				74.803,00
711	-- Исплатени дивиденди				53.229.450,00
712	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	88,00			86,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
4492	- 65.110 - Осигурување на живот				1.045.140.648,00

Потпишано од:

Vesna Ristanchevska

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

ПЕЧАТИ ЛИСТА НА ГОДИШНИ СМЕТКИ